

KOMMUNISTI

N° 5—6 (53—54) TOUKO—KESÄKUU

1929

TOIMITUS:

K. Rovio Yrjö Sirola
V. Ojanen Lauri Letonmäki

S I S A L T O:

1. Suomen lahtarit kauppaamassa Karjalaa imperialistiselle Saksalle — Kirj. J. L-ri.
2. Nosket kuohitsemassa työväenliikkeen historiaa.— Kirj. K. Rovio.
3. Tulokset ja lähimmät tehtävät taistelussa byrokratismia vastaan.— Tov. Jakovlevin alustus XVI puoluekonferenssissa.
4. S. N. T. L.: n Neuvostojen V edustajakokous. — Tov. Rykovin selostus hallituksen toiminnasta.

Suomen lahtarit kauppaamassa Karjalaa imperialistiselle Saksalle.

Muuan saksalainen lakitieteen tohtori Franz Beyer on viime vuonna julkaissut kirjan, jossa hän koettaa todistella, että saksalaisten sotajoukkojen tulo Suomen lahtarien avuksi v. 1918 oli kansainoikeudellinen interventio. Itse pääasian suhteen on hänen todistelunsa mitä häikäilemättömintä juristeriaa. Se ei sellaisenaan kiinnosta meitä. Mielenkiintoisempia sen sijaan ovat useat yksityiskohdat hänen kertomuksestaan, miten suomalaiset porvarit koettivat saada Saksan säännöllisen armeijan joukot taisteluun oikeuksiansa puolesta taistelevia Suomen työläisiä vastaan. Sen edestä olivat he valmiit alistamaan Suomen täydelliseksi Saksan vasalliksi. Mutta mainitusta kirjasta käy myös selville, että he olivat luvanneet Saksan kapitalismin ryöstettäväksi myöskin Karjalan kansan luonnonrikkauudet.

Jo ennen Suomen itsenäiseksi julistautumista oli porvarien ulkomainen komitea, johonka kuuluivat Siven, Gummerus, Sario ja Erich, 11 päivä marraskuuta v. 1917 tehnyt Saksan hallituksellesellaisen ehdotuksen, että se oikeuttaisi komitean luottamuksellisesti ilmoittamaan Suomen puolueiden johtajille, että Saksa tunnustaa Suomen itsenäisyyden ja esiintyy sen puolesta tulevissa rauhanneuvotteluissa. Jouduttaakseen pyydettyä tunnustusta valtuutti Svinhufvud jouluk. 15 p. 1917 annetulla valtakirjalla Edv. Hjeltin, R. Erichin ja S. Sarion tekemään Saksan ja sen liittolaisten kanssa tarpeellisia sopimuksia. Hjeltin omista kertomuk-

sista tiedämme, että hän oli jo ennen tätä valtakirjaa tehnyt kauppoja Suomesta. Svinhufvudin valtakirjan saatuaan jättivät mainitut herrat jälleen 2 p. tammikuuta v. 1918 uuden anomuksen siitä, että Saksa tunnustaisi Suomen itsenäisyyden (4 p. tammikuuta Saksan hallitus sen sitten päättikin myöntää). Tässä kirjelmässä ja erittäinkin siihen liittyvissä liitteissä tehdään hyvin pitkälle meneviä hyvityslupauksia Saksan avusta Suomen itsenäisyyden tunnustamiseksi ja sisäisen „järjestyksen“ palauttamisessa. Jo tällöin esittävät suomalaiset herrat, että Saksa asettuisi myös tukemaan vaatimusta Vienen Karjalan Suomeen liittamisestä. Jos kysymys ei ratkea myönteisesti rauhanneuvotteluissa, niin olisi sen ollut pidätettävä oikeus kysymyksen uudelleen esittämiseen.

Jo tähän mennessä olivat suomalaiset lahtarit myös pyytäneet ja saaneet aseita Saksasta. Saksalaiset noudattivat siinä alussa jonkunlaisia varovaisuutta. Mannerheimin täytyy 11/2 v. 1918 uudistaa pyyntö ja vedota lahtarien tavattoman vaikeaan tilanteeseen. Tammikuun puolivälissä pysyivät Hjelt, Erich ja Sario jääkärien kotiin päästämistä. Mutta yhä horjui Saksan hallitus. Helmikuun 1 p. vetosivat Hjelt ja Erich jo siihen, että Suomen kansan enemmistö oli koko sodan ajan Venäjän taholta uhkaavaa vaaraa pelkäämättä uskollista Saksalle ja teki sille monia palveluksia. Tämän tähden odottaa se nyt apua Saksalta.

Jos sotilaallinen hyökkäys Saksan taholta ei ole mahdollinen, niin olisi Saksan ainakin esitettävä Neuvostovallalle vaatimus venäläisten sotamiesten Suomesta poistamisesta. Helmik. 8 p. pelottelevat he sillä, että pettymys Saksan avun viipymisestä aiheuttaa Suomen väestön keskuudessa Entente-ystävällisen mielialan. Ruotsissa työskentelevät Ententen agentit muka yrittävät kaikella tavalla saada Suomen liittymään siihen. Saman kuun 14 p. lähettävät Hjelt ja Erich samansisältöisen kirjelmän valtakunnan kanslerille ja päämajaan, ja Hjelt käy sen vielä suullisesti esittämässä viimeksi mainitussa paikassa, pyytäen „pikaista voimakasta apua“. Saksalaisten sotajoukkojen Suomeen lähettäminen olisi kirjoittajien mielestä voimakas keino maan pelastamiseksi. Sitä muotoa olisi etupäässä käytettävä. Yksin jätettynä voi pääasiassa talonpojista kokoonpantu armeija joutua alakynteeseen. Samalla kertaa pyydettiin myös saksalaisten upseerien Suomeen lähettämistä ja Ahvenanmaan miehittämistä Saksan taholta. Saksan olisi sen lisäksi ollut vaadittava myös Ruotsin antamaan apuaan. Suomi ilmoitti maksavansa kulut sotajoukkojen lähettämisestä.

Monista hartaista rukouksista huolimatta viipyi Saksan myöntävä vastaus. Lähettäessään helmikuun lopussa jääkärit kotiin oli Saksan hallitus vielä silloinkin niin varovainen, että lähetti jääkärit toisessa laivassa ja aseet toisessa laivassa. Nyt kysymyksessä olevan kirjoittajan tiedonannon mukaan oli aseiden hankintakin järjestetty jonkun yksityisen asekauppiaan välityksellä. Jääkärien kotiin päästämisen johdosta lähetetyssä sähkösanomassa makeili Suomen hallitus Saksan keisarille pyytäen häntä esiintymään Saksan ja Venäjän välisissä rauhanneuvotteluissa „germaanisen sivistyksen ja evangelisen uskon

mahtavana suojelijana“. Mutta lahtarien tukala asema ei ollut vielä pelastettu pelkällä jääkärien kotiin tulolla. Sentähden uudisti Hjelt 3/3 jälleen pyynnön saksalaisen sotilasretkikunnan lähettämisestä. „Hallituksen nimessä pyydän vielä kerran mitä hartaammin tähän saakka kiellettyä sotilaallista apua Saksalta“, kirjoitti hän. Maalisk. 20 p. pyytää jo Mannerheimin sähkösanomalla „saksalaisen retkikunnan saapumista kiirehtimään. Viivytyks kohtalokas“. Vielä helmikuun puolivälissä oli Mannerheim vain tyytynyt aseiden pyyntiin ja ollut yleensä saksalaisten maahan tuloa vastaan, tahtoen muka saada säilytettyä koko kunnian voitosta suomalaisille itselleen. (Asiallisesti Mannerheimin kanta lienee johtunut entente-ystävyydestä ja sen määräysten noudattamisesta). Samana päivänä kuin Mannerheimkin, sähköitti Svinhufvud tämän pyynnön saksan hallitukselle. Yhteisellä esiintymiselläkin nähtävästi tahdottiin edistää Saksan hallituksen viimeistenkin epäilyjen poistumista. Beyer mainitsee, että vielä 7/3 v. 1918 oltiin Saksan hallituksen keskuudessa yleensä hyvin epäileväällä kannalla pyynnön suhteen, kunnes keisari lopulta ratkaisi asian Suomen porvareille edullisesti.

Suomen lahtarien vaatimuksia saksalaisten maahan hyökkäyksestä tukivat myös useat saksalaiset kapitalistit. Kirjoittajan esitystavasta päättäen näyttää hän epäilevän sitä, että ainakin eräiden kapitalistien liikkeelle lähtöön olisivat olleet myös Suomen porvarit vaikuttamassa. Luonnollisesti tunsivat saksalaiset kapitalistit itsekkin, että heidän etunsa ovat vaarassa, jos työväen vallankumous pääsee voitolle Suomessa. Suomen työtätekevä väestö ei olisi ollut enää saksaiselle pääomalle voittoja kokoamassa. Beyer kertoo, että helmikuun 1 p. pyysi Berliinin yleinen paikallis- ja katu-liikenneyhtiö hallitusta suojelemaan

sen Viipurin raitioteihin kiinnitettyä 4¹/₂ milj. omaisuutta ja siellä olevaa henkilökuntaansa. Samoin kääntyi muuan huomattava teollisuusherra, jonka nimeä ei B. kehtaa mainita, kirjelmällä valtakunnan-kanslerin puoleen, kiinnittäen tämän huomiota siihen, että Saksa Suomen pyynnön täyttämällä varmentaisi itselleen Ruotsin ja Norjan rauta-aarteiden käytön. Ne olisivat aivan välttämättömät Saksan ja Itävallan teollisuudelle. Sikälinen rauta kilpailee laadussa parhaan saksalaisen raudan kanssa. Runsaat puuhiilivarrastot tekevät parhaiden jaloteräslajien valmistamisen siellä mahdolliseksi. „Ruotsin ja Norjan malmi ja puuhiiliä käyttämällä valmistettu raakarauta ovat Saksalle vielä tärkeämmät ja välttämättömimmät kuin Brieybecken, koska ne tekevät meille mahdolliseksi valtavan jaloteräksen tuotannon.“ Sentähden olisi Saksan käytettävä hyväkseen nykyistä asemaansa Itämerellä ja Suomeen tunkeutumalla tehdä Ruotsi ja Norja itsestään riippuvaiseksi. Saksasta tulisi Suomen suojelija ja Suomi luovuttaisi sille tärkeimmät strategiset asemat. Katsoen Norjan ja Englannin hyviin suhteisiin on mahdollista, että Englanti saa Narvikissa „hiiliaseman“. „Jos siis Saksalla ei ole varmaa jalansijaa Suomessa, on sen raaka-aineen saanti sodan aikana tehty mahdottomaksi ja siten on sen maailmanvalta-asema tuhottu“, päättää tuo suurkapitalisti perustelunsa.

Ahdistaessaan Saksan hallitusta aseellisen avun pyynnöillä koettivat Suomen lahtarit kaiken aikaa kutkutella saksalaisen porvariston riistäjävaistoja. Epäillen, että se pitäisi Suomen omaa aluetta liian pienenä ja köyhänä, koetettiin saksalaiset saada innoitumaan lahtarien Suur-Suomi haaveisiin ja sen kautta avautuviin suurempiin riistomahdollisuuksiin. Erityisen pontevasti ja perinpohjaisesti painostettiin sitä

puolta jo mainitussa tammik. 2 p. 1918 Saksan hallitukselle jätetyssä Hjeltin ja Erichin kirjelmässä. Huomattava osa kirjelmästä on omistettu juuri Karjalalle, mutta sen lisäksi liittyi siihen erityinen Karjalan kysymystä selostava liite. Kun tämä kirjelmä on niin kuvaavaa Suomen porvaristolle ja paljastaa niin täydellisesti heidän todelliset pyrkimyksensä Karjalan suhteen, niin esitämme sen tässä kokonaan. Se kuuluu seuraavasti:

1. Itsenäisestä Suomesta pitäisi tulla poliittisen ja taloudellisesti mahdollisimman elinvoimainen valtio. Sen tulisi myös kyetä taloudellisesti tyydyttämään lähipitäin omat tarpeensa.

Koskettelematta tässä nyt muita mainitunlaisen valtio- ja talouselämän edellytyksiä, olisi sillä Suomelle erittäin suuri merkitys, jos sen alue, valtiollinen valtapiiri saisi sellaisen muodon joka mahdollisimman suurena määränä vastaisi terveen valtioelämän vaatimuksia. Tässä suhteessa on huomattava, että Suomi laajasta alueestaan huolimatta on pakoitettu suurin piirtein katsoen viettämään pikkuvaltion elämää, jos sen toiminta itsenäisenä valtiona täytyy tapahtua nykyisten rajojen puitteissa. Sitä vastoin voisi tarkoituksenmukaisesti laajennettu Suomi esiintyä voimatekijänä pohjoisessa, sotilaallisesti ja taloudellisesti todella arvokkaana Saksan liittolaisena. Sillä nykyinen Suomen valtio muodostaa vain osan—tosin suurimman osan—koko luonnollisesta suomalaisesta alueesta. Suomen rajojen ulkopuolella on yhä vielä niinsanottu Vienan tai Venäjän Karjala sekä Kuolan niemimaa, alue, jonka Suomeen liittäminen puolesta puhuvat painavat kansalliset, taloudelliset ja sotilaallispoliittiset syyt.

2. Tuolla Suomen „irredentalla“ asuu väestö, joka suurimmalta osaltaan on sukuperältään ja kieleltään suomalaista ja joka sen todellisia

tarpeita vastaavaan poliittiseen asemaan saatettuna voisi antaa suomenkieliselle sivistykselle sen entisen voiman, mutta joka muuten on vaarassa joutua ylivoimaisen slaavilaisen kansanmeren nieltäväksi. Vienan Karjalan suomalaisen väestön johtavat piirit ovat myös, varsinkin sen jälkeen kun Venäjän vallankumous on avannut siihen mahdollisuudet, eri tavoin ilmoittaneet tahovansa erota Venäjän valtakunnan yhteydestä, ja kulttuurilliset ja kielelliset etunsa kuin myös heimoveljiensä sivistyselämän huomioon ottaen liittyä nykyiseen Suomen valtioon.

3. Taloudellisessa suhteessa tulisi Vienan Karjalan Suomeen liittäminen mitä suurimmassa määrässä edistämään Suomen valtion ja kansan omavaraisuutta eli riippumattomuutta. Suomen herruuden alaisena tulisi Vienan Karjala merkitsemään tavattoman paljon Suomen valtion yleisen hyvinvoinnin lisääntymisessä, ja ennen kaikkea vaikuttaisi se hyvin terveellisesti itse tuohon maakuntaan. Venäjän hallussa tulee se jäämään laiminlyödyksi tai sääli-mättömästi riistetyksi rajamaaksi; suomalaisen emämaahan liitettynä kehittyisi siitä rikas ja onnellinen maa. Tuon alueen valtaamisen kautta aukeisi Suomelle metsätalouden ja teollisuuden, maatalouden, kalastuksen ja laivaliikenteen suhteen yleensä suotuisat tulevaisuuden mahdollisuudet. Saksalaiset pääomansijoitukset ja saksalainen yritteliäisyys tulisivat tapaamaan siellä tuottavan toiminta-alueen. ¹⁾ Välitön yhteys Jäämeren kanssa merkitsisi sangen paljon sekä suomalaiselle että saksalaiselle kaupalle.

4. Jo pelkkä silmäys kartalle riittää osoittamaan, miten edullinen

Itä-Karjalan Suomeen yhdistäminen on strategisessa suhteessa Suomelle. Uusi raja, jonka Suomi tulisi sen kautta saamaan, nimittäin Laatokasta Äänisjärveen ja siitä Vienan mereen, olisi strategisessa suhteessa verrattomasti edullisempi kuin nykyinen Suomen ja Venäjän välinen raja, jonka muodostaa Karjalan kannaksesta ja Laatokasta pohjoiseen min-kään suuremman veden katkaisematon maaraja. Uusi maaraja sitävastoin, Äänisjärven pohjoisosasta Onegan lahteen Vienan meressä tulisi olemaan vain 150—250 km pitkä.

5. Parailaan käynnissä oleva entisen Venäjän valtakunnan suuri uudestaan muodostelu tarjoaa tuskin koskaan enää toistuvan tilaisuuden tämän tärkeän alueen hankkimiseen sen luonnolliselle emämaalle, Suomelle, ja sen kautta antaa uudelle itsenäiselle valtiolle siihen luonnollisesti rajoittuva omaisuus. Mahdollisesti ainoa tässä hankkimisessa kysymykseen tuleva muoto olisi lunastus, s. o. Venäjä luovuttaisi tämän alueen Suomen suorittamaa rahallista korvausta vastaan. Korvauksen suuruus tulisi luonnollisesti riippumaan erityisestä arvioinnista. Mutta tällöin on pidettävä mielessä, että Suomella jonka valtiotalous oli aina oikeudellisesti Venäjän valtiotaloudesta erossa, on esitettävissä Venäjälle takasinmaksuvaatimuksia, oikeudenvastaisesti Venäjän valtiorahastoon siirrettyjen Suomen valtion varojen, pakkolainojen ja sotaverojen johdosta, jotka on käytetty Venäjän tarpeisiin, kuin myös korvauksia maksetuista, mutta toimittamattomista tavaroista (viljasta). Nämä vaatimukset on esitettävä arvioita tehtäessä. Mutta sittenkään ei Suomi varmasti voisi selvittää jäännössummasta, maksaakseen heti siitä lunastussumman Venäjälle. Ainoastaan Saksan myöntämä valtiolaina voisi antaa Suomelle tarpeelliset välineet tuon arvokkaan alueen hankkimiseen. Vakuudeksi voi-

¹⁾ Harvennukset allekirj.

taisiin Saksalle myöntää panttioikeus nyt hankitulla uudella alueella sijaitsevaan valtio-omaisuuteen. Että tässä on kysymys ensimmäisen luokan vakuudesta, käynee jo siitä selville, että kysymyksessä olevien maakuntien maa on huomattavalta osalta valtion omaisuutta.

Siis Saksan ja Suomen yhteiset edut vaativat Vianan Karjalan Suomeen liittämistä; Vianan Karjalalle ja sen väestön edistykselle tulisi tällä muutoksella olemaan ratkaiseva merkitys. Sen lisäksi tulisi näin suunnitellulla järjestelyllä olemaan Saksalle se etu, että Engellannin vaikutus tällä alueella olisi kertakaikkiaan poistettu.

On vielä viitattava siihen seikkaan, että tämä edellytetty Suomen alueen laajentaminen olisi erityisesti siinä tapauksessa toivottava, jos tulisi kysymykseen Ahvenanmaan Ruotsille luovuttaminen. Tämän pienen mutta arvokkaan alueen menettäminen olisi korvattavissa vain idässä tehtävän lisäyksen kautta."

Asiakirjaa lukiessa kiintyy huomio ensinnäkin siihen, että siinä käsitellään Vianan Karjalan Suomeen liittämistä kokonaan Suomen ja Saksan etujen kannalta. Itse Karjalan väestöstä mainitaan siinä vain silloin tällöin kuin ohimennen. Karjalan rahvaalle kyllä puhuttiin kuniisti heimoveljeydestä.

Pääasia oli kuitenkin Karjalan suuret metsärikkaudet, joiden avulla toivottiin Suomen pääsevän taloudellisesti itsenäiseksi. Mutta samalla oltiin valmiit panttaamaan ne saksalaisen imperialismin ryöstettäväksi, jos Saksa vain auttaa Suomea sen valtaamisessa ja Suomen vapautteen pyrkivän työväen kukistamisessa. Saksalaiselle pääomalle aukeavia suuria rikastumismahdollisuuksia kuvataan hyvin vakuuttavasti. Karjalaa vastaan ollaan valmiit luopumaan Ahvenanmaastakin.

Eräässä alaviitassa koettaa tekijä kyllä uskotella, että Suomen lupaus luopua Ahvenanmaasta Karjalaa vastaan oli vain tarkoitettu Karjalaa koskevien toivomusten tukemiseksi, eikä ollut muka tehty vakavassa mielessä.

Herra Beyer paljastaa, että äärimmäiset Suur-Suomi intoilijat olivat tahtoneet rajan vedettäväksi Pihokovasta Ilmenjärven yli Wyitekraan Äänisjärven eteläpäässä ja siitä Latschan järven kautta ja Äänisjokea myöten Äänislahteen Viananmeressä. Tämän alueen sisälle jäävää Pietaria ajateltiin vapaakaupungiksi Hansakaupunkien tapaan. Virallisissa esityksissä oltiin niin paljon vaatimattomampia, että raja ehdotettiin kulkemaan Laatokasta Syvärinjokea pitkin Äänisjärveen ja siitä edelleen samaa linjaa kuin edellisessäkin. Tämän alueen valtaamisesta tehtiin Saksalle esityksiä vielä 1918 syksylläkin. Sitä perusteltiin, paitsi monien miljaardien Suomen markan arvoisilla metsävarastoilla, myöskin sillä, että tämä uusi raja olisi helposti suojeltavissa 300.000 miehen armeijalla, kun sen sijaan vanha raja olisi siinä suhteessa paljon epäedullisempi.

Saksan hallitus suhtautui kuitenkin verrattain kylmästi näihin Suomen alueen laajentamissuunnitelmiin. Kun Suomen hallitus kiitoskirjelmässään saksalaisen retkikunnan lähettämisen johdosta lausui toivumuksen, että saksalaiset viipyisivät Suomessa niin kauan kuin Karjalakin olisi valloitettu, niin ei tätä kohtaa esitetty ollenkaan Saksan hallitukselle, koska sen olisi kuitenkin pitänyt kieltäytyä suomalaisia siinä avustamasta. Kirjan kirjoittaja väittää, että Wilhelm II:kin olisi 2/3 18 selittänyt: Meidän joukkojemme osanotto on heti kiellettävä, jos suomalaiset tahottovat laajentaa tähän astisia valtiollisia rajojansa. Kun kuitenkin muuan lahtariretkue hyökkäsi Vianan Karjalaan, niin selitettiin saksalaisille,

että se joukko ei muka kuulunut välittömästi Mannerheimin komennon alle. Nähtävästi piti Saksan hallitus Karjalan valtausta liian suurena haukkapalana. Beyer antaa myös ymmärtää että Saksa piti tärkeämpänä rauhallisten suhteiden aikaansaamisen Venäjän kanssa, kuin Suomen porvarien haaveiden toteuttamisen. Toiselta puolen ei se luonnollisesti tahtonut sitoutua kuittamaan antamansa avun korvausta vielä ampumattoman karhun nahkaan. Siksi epävarmalta siitä täytyi Karjalan valloittaminen tuntua. Joka tapauksessa olisi se vaatinut Saksalta suurempia joukko-osastoja kuin mitä se silloiseen asemaansa katsoen olisi voinut luovuttaa. Tosin se sitten Arkangelin rintaman muodottua suunnitteli 1918 syksyllä Suomessa olevien joukkojensa lisäämistä vastapainoksi Muurmannilla oleville ympärysvaltojen joukoille. Mutta alkujaan Saksa ilmeisesti koetti välttää uuden rintaman tälle suunnalle muodostumista, jota olisi vain jouduttanut saksalaisten joukkojen Karjalaan tunkeutuminen.

Koettaessaan innotuttaa saksalaisia imperialisteja Karjalaa valloittamaan, kehuivat suomalaiset lahtarit, että sinne on kiinnitetty suuri määrä ympärysvaltojen pääomia. Ja todellisuudessa seurasivatkin Ranska ja Englanti suurella mielenkiinnolla tapausten kehitystä Vienan Karjalassa. Huhtikuun lopussa 1918 antoivat ne yhteisen uhkavaatimuksen Suomelle, ilmoittaen siinä, että jos Suomi hyökkää omien rajojensa ulkopuolelle Venäjän alueelle, niin kieltävät uhkavaatimuksen esittäjät siltä elintarpeiden saannin. Vastauksessaan uhkavaatimukseen lupasikin valkoisen Suomen hallitus, että se jättää Muurmannin radan rauhaan, mutta koetti vielä väitellä Karjalan valloittamisen puolesta. Samoihin aikoihin koetti Rudolf Holsti saada ympärysvaltojen kanssa asiasta kompromissia.

Hallituksensa valtuuttamana ilmoitti hän Englannille, että Suomi on Karjalan valloittamisen jälkeen valmis julistamaan Aleksandrowskin sataman ja Muurmannin radan kansainvälisiksi alueiksi.

Vaikka Suomen porvarien hallitus tiesi, että se ei voi tunkeutua Karjalaan, niin koetti se siitä huolimatta yhä pitää asiaa vireillä. Viimeinenkin toivo Saksan avun saamisesta hävisi heiltä elokuun 27 p. 1918 Saksan ja Venäjän välillä tehdyn lisäsopimuksen jälkeen. Tässä sopimuksessa oli kohta, jonka mukaan „Saksa ottaa vastatakseen siitä, että Suomi ei hyökkää Venäjän alueelle, varsinkaan ei Pietaria vastaan. Tällaisen sitoumuksen kertoo Beyer herättäneen aikanaan Suomessa suurta tyytymättömyyttä. Enemmät neuvottelut Saksan ja Suomen porvariston välillä Karjalan valloittamisesta katkasi Saksan valankumous.

Suomen porvariston vika ei siis suinkaan ole, ettei Karjalan metsärikkauudet joutuneet rikastuttamaan Suomen ja Saksan kapitalisteja ja tulleet Saksalle pantatuiksi, jolta sen luonnollisesti olisivat ottaneet ympärysvallat sotakorvauksena. Joka tapauksessa olisi hyöty niistä langennut kokonaan vieraille riistäjille, eikä olisi kohottanut Karjalan kansan elämää ja toimeentuloa. Karjalan kansa olisi joutunut imperialismin orjuuteen, eikä olisi ollut oma haltijansa, niinkuin se on Karjalan Neuvostotasavallassa. Mutta Suomen porvaristo ei ole vieläkään unohtanut noita suuruudenhullun haaveita. Karjalan metsärikkauudet ovat tulleet sen mieleen entistä houkuttelevimpina nyt, kun sen oma metsätalous on joutunut umpikujaan, nyt kun Karjalan kansan metsäteollisuudesta alkaa tulla sille vaarallinen kilpailija. Suomen suurporvariston vaaliagitatsioni on kulkenut kokonaan sotarummutuksen merkeissä. Karjalan valloittamiskysymys on

jälleen otettu julkisesti esille. Nyt aikovat Suomen kapitalistit yrittää sen valloittamista Englannin imperialismin avulla. Luonnollisesti on se tälläkin kertaa jo luvannut englantilaisille riistäjille siitä parhaim-

mat palat, sen todellisen hallinnan, kunhan itse vain saa pitää nimellisen isännyyden. Mutta kunhan ei olisi taaskin vain myynyt karhun nahkaa ennen karhun kaatamista.

J. L. ri.

Nosket kuohitsemassa työväenliikkeen historiaa.

Suomen työväenliikkeen historiasa sattuu tänä vuonna eräs sangen huomattava merkkipäivä; tulee kuluneeksi 30 vuotta siitä, kun Turussa perustettiin heinäkuun 17--20 p:nä 1899 Suomen Työväenpuolue, joka v. 1903 Forssassa pidetyssä edustajakokouksessa muutti nimensä Sosdem puolueeksi.

Kuinka lyhyt aika mutta silti kuinka vaiherikas Suomen työväenliikkeessä. Kuinka paljon ja kalliita kokemuksia ja opetuksia onkaan kuluneet kolme vuosikymmentä antaneet Suomen työväelle, eikä ainoastaan Suomen vaan koko maailman työväelle. Lyhyesti sanottuna on Suomen työväki kyseessäolevana kautena kulkenut tsaristisesta sorrosta mitä laajimpaan vapauteen, proletaarisen vallankumouksen kaudesta mitä verisimpään terrorin ja lahtaridiktatuurin kauteen. Työväen luokkataistelun kaikki tähän asti esiintyneet muodot on Suomessa eletty ja koetettu. Harvan maan työväenliike koko maailmassa on koenut ja elänyt niin vaiherikkaita vuosia kuin Suomen työväenliike.

On mitä luonnollisinta, että jokainen tähän liikkeeseen osallistunut tarttuu mitä suurimmalla mielenkiinnolla jokaiseen kirjaseen, joka kertoo Suomen työväenliikkeen historiasta. Jännittyneenä ja uteliaana rupesin lukemaan aivan äsken Suomen noskelaisten sosdem. Kustannusosakeyhtiö Kansanvallan julkaisemaa kirjasta „Alkutaipaleelta. Muistelmia työväenliikkeen ensivaiheista“.

„Mä luin rivin, luin kaks, vereni tunsin kuumemmaks.“

Kirja on itsessään mitätön valaisutakseen mennyttä, mutta erinomaisen valaisemaan noskelaisten häikäilemätöntä, mistään piittaamatonta menettelyä lyödäkseen mynttiä lahoavalle lahtaridiktatuuria tukevalle puolueelleen. Onko tämä nyt mitään laitapeliä, että noskelaiset ottavat tov. Yrjö Sirolan 20 vuotta sitten toimittamasta kirjasta „Kymmenen vuotta“ Eetu Salinin, V. Lehokkaan, A. B. Mäkelän, O. Tiupan ym kirjoitukset, lyhentelevät ja sensuroivat niitä, lisäävät joitakin noskelaisten ministerien ja ministerikandidaattien jonninjoutavia juttuja ja reklamoiivat tällä tavalla kyhättyä kirjaa suurellisesti—ehta noskelaiseen tapaan. Mutta emme anna veremme kuumentua, varsinkin kun noskepojilta olemme tottuneet näkemään mitä konnuuksia tahansa ja tiedämme niiden olevan myöskin valmiita tekemään mitä tahansa työväkeä vastaan, jätämme lukijamme arvosteltavaksi kirjasta poimimamme otteet.

Tarkastelemme aluksi tov. Sirolan kirjasta varastettuja kirjoituksia. E. Salinin kirjoitusta „Kuinka se kirkastui“ on huomattavasti lyhennelty, vaikka se ei ollut kovinkaan pitkä. Kuvaavaa, että kirjoituksesta on pyyhitty tällainen lause: „S ylyttäjä nälkä on kapitalistisen yhteiskuntajärjestyksen sisältävä perkeleen lähettämä ja sentähän se saa vaikka kuinka kiltin työväestön riivatuksi.“ Agitaattori Nälän

puheesta työttömille on pyyhitty lause: „Siellä keskikaupungilla liikkuu varsin kylläisen näköisiä ihmisiä, niin kylläisiä, etteivät ne suinkaan haluaisi tehdä työtä, joskin olisi saatavissa, sillä heidän täysinäisille vatsoilensa olisi työnteko varsin vaikeaa.“ Nähtävästi noskeherrat ovat otaksuneet (eikä niin aiheuttomasti!) tämän tarkoitavan myös heitä ja pitäneet sen vuoksi tarpeellisena pyyhkiä sen pois.

Kertoessaan Helsingin työväenyhdistyksen v. 1894 halliryöstöjen jälkeen ryhtyneen kiireellisesti lähettämään nälkäisiä pois Helsingistä maaseudulle, Salinin sana „näantymään“ levottomuuksien välttämiseksi ja otaksuna „jos niitä täällä olisi alettu kuolettamaan tahi kivillä ruokkimaan, kuten sittemmin on tullut tavaksi“, on pyyhitty pois, nähtävästi valtakunnan „mainetta“ loukkavana.

Salinin kirjoituksen loppukappaleta: „Mitä sittemmin on tapahtunut, kuinka työväen luokkatietoisuus vähitellen on selvennyt, kuinka sosialismi on köyhälistön elämänhanteeksi kirkastunut sekä miten sosdem puolue on taistelujen, voittojen ja tappioiden kautta nykyiseen mahtavuuteensa kohonnut, se kaikki näkyy pääasiallisesti Työmies-lehdestä“, ei luonnollisesti ole voitu ottaa, sillä v. 1918 jälkeen Suomen sosdemien yhtämittäisesti jatkunut työväenluokan etujen kavaltaaminen ja porvariston palveleminen ja siitä johtunut sosdemien „mahtava“ alasmeno olisi tullut räikeästi paljastettua.

Samalla tavalla on määrätietoisesti karsittu ja kuohittu useat muutkin Sirolan kirjasta saksitut kirjoitukset, „stilisoitu“ palvelemaan noskelaisten huonoon huutoon maullutta asiaa. Paasivuoren Matin kirjoitukseen on tehty sellainen sen utos, että on pyyhitty pois sanat: „jolla ei ole herrain kanssa mitään tekemistä“ sen jälkeen missä kerro-

taan Helsingin työväen kokouksessaan julistautuneen itsenäiseksi paikalliseksi työväenpuolueeksi. Tämän korjauksen me ymmärrämme vallan hyvin, sillä kukahan ottaa uskoakseen, että nykyinen Suomen sosdem puolue on itsenäinen, herroista riippumaton puolue. Ainakin Suomen työväen valtavalle enemmistölle on jo selvinnyt ja paljastunut totuus sosdempuolueesta.

Täysin johdonmukaisesti on pyyhitty Paasivuoren kirjoituksesta pois seuraava lause: „Kulkekoot nyt, niin ne uhkasivat, yksin kohti pimeätä tulevaisuuttaan, siksi kun lyövät päänsä seinään, huomaavat erehtyneensä ja nöyrinä palaavat takaisin pyytäen tuhmautensa anteeksi“, jolla herrat uhkailivat sen jälkeen kun Helsingin työväenyhdistys päätti liittyä puolueeseen. On itsestään selvää, että tällainen lause on sopimaton noskelaisten julkaisussa, sillä he ovat moneen otteeseen pyytäneet porvarilta anteeksi tyhmyytään ja palanneet takaisin herrojen johdettaviksi ja ohjattaviksi uskollisina lampaina. Käsitämme hyvin kuinka heidän nykyinen asemansa Suomen porvariston renkeinä velvoittaa juhlaulkaisuistaan karsimaan kaiken „sopimattoman“ ja „räikeän“.

Emme pitemmälti vaivaa lukijotamme otteilla, vaan toteamme, että „juhlaulkaisun“ noskelaiset toimittajat ovat pilanneet usimmat toiv. Sirolan aikanaan hankkimat kirjoitukset sensuroimisellaan—kuten aikoinaan surullisen kuuluisat tsaarin painokanniset. Ja mikä tässä on kaikkein julkeinta ja ruokottominta on se, että se on kohdistunut manalle menneitten työväenliikkeessä uhrautuvasti toimineitten toverien kirjoituksiin, jotka eivät voi nyt puolustaa aikoinaan lausumiaan ajatuksiaan vääristelyiltä.

Siirrymme nyt tarkastelemaan julkaisun alkuperäisiä kirjoituksia. Johtavana kirjoituksena esiintyy

herra professori ja ministeri Voionmaan kirjoitus „Työväenliikkeen historiallinen tausta Suomessa“. On aivan epätoivoista löytää marxilaista analyysiä tästä kirjoituksesta, päinvastoin kuka porvarillinen liberaali tahansa voisi kirjoittaa sen alle, sillä kapitalismin voittokulun ylistämistähän se on koko kirjoitus.

Esimerkkiäkö? Suomen taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen pääkohdista Voionmaa näkee vain kolme: kapitalismin voittokulun, väestön kasvamisen ja yhteiskunnallisen lainsäädännön jälkeensäneisyyden, ei muuta. Väestön jakaantuminen luokkiin, työväenluokan syntyminen Suomessa, sen kasvu, voimistuminen, taistelu luokkaetujensa puolesta, — nämä ensiluokkaisen tärkeät seikat eivät ole professorin mielestä tärkeitä asioita. On tosiaankin vaikeata käsittää miten voidaan esittää oikea historiallinen tausta työväenliikkeelle, ellei esitetä kuvausta työväenluokan synnystä ja kehityksestä, sillä puutteellisuudesta huolimatta Suomen sosdempuolue oli v. 1918 saakka työväenluokan puolue, tietoisin ja aktiivisin osa työväenluokasta. Mutta nähtävästi herra Voionmaa pitää nykyistä Suomen sosdempuoluetta porvaripuolueena ja sen vuoksi katsoo toisarvoiseksi kuvata työväenluokan syntyä Suomessa. Yksikään marxilainen ei voi kirjottaa ja selittää oikein työväen puolueen syntyä ja historiaa ellei samalla esitä työväenluokan synnyn historiaa. Tämähän on itsestään selvä tosiasia.

Edelleen esittää herra V. numeroita pankkipääoman kasvamisesta ja yleensä rahatalouden leviämisestä ja todettuaan pääomien muodostumisen nopeaksi, huudahtaa vilpittömästi: „Jos lisäytyneistä taloudellisista arvoista olisivat tulleet tasaisesti osallisiksi kaikki kansanluokat, niin ei kapitalismin kasvamisesta olisi ollut sanottavana muuta kuin hyvää. Tämmöisen „neronleimauksen“

edessä ei voi muuta kuin mykistyä. Täytyy todellakin omata erikoinen taito olla näkemättä v. 1914—18 imperialistisen sodan kauhujen jälkeen, Kiinassa ja muissa siirtomaissa verisesti riehuvien imperialististen sortajain verilöylyjen ja lukemattomien muiden kapitalismin kasvamisesta johtuneiden työväenluokan kärsimysten jälkeen kaikki kapitalismin aiheuttama kurjuus ja kapitalismin kiertämätön tuho ja nähdä vain se, etteivät kaikki kansanluokat ole tasaisesti päässeet osallisiksi kasvaneista taloudellisista arvoista. Totta tosiaankaan tällaista sokeutta ei meidän päivinäme voi odottaa muilta kuin professoreilta, sosdemprofessoreilta, joiden velvollisuus on todistaa työvälle, ettei valkoinen ole valkoinen, vaan musta, ettei työväen tarvitse mitään muuta tehdä kuin äänestää noskelaisia eduskuntaan, niin silloin muka tulee kaikki hyväksi, kaikki kansanluokat pääsevät tasaisesti osallisiksi lisäytyneistä taloudellisista arvoista. Epäilemme näin karkeata sokeutta, tietoista työväen petkutusta se on — tosin kömpelöä.

Kun kyseellinen kirjoitus liikkuu tällaisella tasolla, on tarpeetonta sitä pitemmälti selostella. Marxilaisuutta ei siinä ole luonnollisesti hajuakaan, vaan se on pikkuporvarin pikkukälyn näpertelyä hyvän päivällisen jälkeen.

Matti Turkia-Surkia on kirjottanut kyhäyksen „Ennen joukkojärjestäytymistä“, jollaista kirjoitettiin Suomessa 20 vuotta takaperin kymmenittäin, mutta jollaisia täällä meillä tapaa vain työskoulun oppilaitten ainevihkoista. Samaa on sanottava K. Vartiaisen kirjoituksesta „Turun Työväenyhdistyksen perustaminen“.

Useimmat kirjoitukset ovat yksitoikkoista, harmaata pikkuseikkojen kertaamista. Paavo Leppäsen kirjoituksessa „Suuri vapaaviikkomme“ on „helmiä“, joita ei voi sivuuttaa.

Huomautettuaan, ettei meidän aikamme ole puutetta suurista historiallisista, koko maailmaa järkyttävistä tapauksista Leppänen siirtyi ihannoimaan ja ylistämään... marraskuun suurlakkoa Suomessa v. 1905, taaskin lähes koko kansan vapaa- viikkona, „jommoisia ei ole ollut ennen ja tuskin tulee vastakaan olemaan“. „Kukin paikkakunta sai selviytyä tilanteesta oman harkintansa mukaan“. „Silloin ei kukaan täydelleen tietänyt, mihin sillä pyritään ja mihin se tulee lopulta päättymään“. „Se oli osittain kansallinen suurlakko...“

Kieltämättä marraskuun suurlakko v. 1905 oli Suomen työväenliikkeessä suurimerkityksellinen ja erittäin tärkeä tapaus, vaikkakin v. 1918 tammikuussa tapahtunut vallankumous on paljon merkityksellisempi ja tärkeämpi, mutta ainoastaan poroporvari voi ihailia ja ylistää suurlakkoa sen heikkouksien ja puutteiden vuoksi. Proletaarinen kumouksellinen asettaa etualalle marraskuun suurlakossamme pyrkimyksen ajaa itsenäistä työväen luokkaetujen mukaista politiikka, aseistaa ja järjestää työväki Punakaartin avulla puolustamaan vallankumouksen saavutuksia, punakaartin perustaminen v. 1905 on yksi Suomen työväen suurimpia ansioita ja todellinen merkkitapaus koko maailman työväenliikkeen historiassa. Poroporvarin rajottuneisuus kuvastuu siinä kun Leppänen vaikeroi kyseellisestä suurlakosta, että se oli „ehkä osittain aivan tarpeettomankin täydellinen?!“ Ja edelleen: „Pelkän luokkataistelun (?) pohjalla syntynyttä suurlakkoa ei tietenkään Suomen työväestö olisi silloin kyennyt aikaansaamaan, koskapa luullakseni se oli meille vielä nytkin aivan liian ylivoimainen urakka“. Missähän kolossa mahto Leppäs-parka maata marraskuusa v. 1917 kun ei huomannut, että silloin tapahtui Suomessa täydellinen suurlakko ja mitä kiih-

keimmän luokkataistelun pohjalla? Ja voiko yleensä suurlakkoa syntyä muuten kuin „pelkän luokkataistelun pohjalla?“ Silloin kun työväki turvautuu suurlakkoon, niin se on merkki siitä, ettei luokkataistelussa muut taistelukeinot enään riitä, eivät tehoa. Tietysti kun yli 10 vuotta saarnataan v. 1918 vallankumous „valitettavaksi erehdykseksi“, otetaan vastaan suojeluskuntaparaati ja huudetaan sille hurraata, avustetaan ohranaa ja kaikin keinoin koetetaan lyödä hajalle Suomen työväen luokkataistelujärjestöt ja on vaivuttu kaulaa myöten opportunistiin ja reformismiin, kuten Suomen noskelaisille on tapahtunut, ei ole ihme, ettei leppäsillä ole uskoa työväestön voimiin, vielä vähemmän selvää käsitystä marxilaisuuden aakkosista. Ja kerrassaan epätoivoista on yrittää heidän kirjotuksistaan löytää muuta kuin ahtaan poroporvarin pikkuviisautta ja tyytymättömyyttä olosuhteiden kehittämistä „verisestä kansalaissodasta, puolueemme hajaantumisesta ja kommunistista, joka vieläkin ilmenee häpeällisenä kansamme itenäisyyden kalvamisena“. Kun vasemmistotyöläiset kehtaavatkin häiritä noske-leppäsien rauhaa, eivätkä anna heidän rauhassa koota rahaa säästöpankkiin ja kasvattaa hyvällä alulla olevaa möhömahaa!

Lainatunlaisia „viisauksia“ voisi esittää enemmänkin, mutta emme rohkene pitemmälti koetella lukijan kärsivällisyyttä. Rajansa on kaikella! Olemme näin pitkälti puhuneet kirjasta sen vuoksi, kun se mainiosti kuvaa Suomen nykyisen sosdempuolueen kehitystä ja teoreettista ta- soa.—Johtopäätökset:

Kirjanan on julaistu tarkoituksella kirkastaa sosdemien, asiaa Suomessa v. 1918 saakka toimineen sosdem. puolueen ansioilla ja tunnetulla nimellä. Siksi siihen on otettu Suomen työväen keskuudessa laajalti tunnettujen ja rehellisnä työväen-

miehinä manalle menneitten E. Salinin, V. Lehokkaan, A. Järvenpään ja O. Tiupan kirjoituksia sekä lyöty joukkoon noskelaisten kääpiösuuruuksien sepustuksia. Tuskimpa tämä hämäsyrittys onnistuu, sillä Suomen työväki näkyy hyvin erottavan Suomen vanhasta sd puolueesta nykyisen uuden herrojen sosdem. puolueen. Vanha puolue oli heikkouksistaan huolimatta rehellinen proletaarinen puolue, kun nykyinen sd puolue taas on pikkuporvarillinen puolue, joka puheissaan on muka sosialistinen, mutta teoillaan tukee ja puolustaa kapitalistista järjestelmää ja eroaa muista porvaripuolueista vain siinä, että yrittää verhota porvarillista luonnettaan sosialistisilla fraaseilla.

Näistä seikoista tietenkin johtuu itse kirjan sisältö ja teoreettinen taso. Se on koitettu pysyttää luonteeltaan „arkeologisena“, muinaismuistojen kokoelmana, sellaista tärkeätä, työväenliikkeessämme käännteentekevää kautta kuin v. 1918

vallankumous on koitettu visusti välttää, mutta mikäli sitä on kosketeltu, on siitä lausuttu samaa kuin Suomen porvaritkin. Utta ei ainakaan ole mitään.

Tämä kirjanen on uusi loistava todistus siitä, että Suomessa samoin kuin muissa maissa sosdemit ovat luopuneet marxilaisuudesta ja luokkaistelusta sekä antaneet kapitalistiluokkien riisua itsensä aseista (kuvaannollisesti puhuen) ja kuohia ideologisesti aivan täydellisesti. Siksi sosialidemokratia on täysin impotentti luomaan jotakin huomattavampaa teorian alalla. Näin ollen tämän kirjan viheliäisyys, jota emme suinkaan sure ja valita, ei ole mikään sattuma, vaan johtuu sosialidemokratian rappeutuneisuudesta ja syvistä sosiaalisista muutoksista sen kokoonpanossa, porvarillistumisesta. Kuoleva liike ei voi antaa hengen ravintoa työväenluokalle, joka edustaa historiallista edistystä ja huomista päivää kapitalistisessa järjestelmässä.

K Rovio.

Tulokset ja lähimmät tehtävät taistelussa byrokratismia vastaan.

Tov. Jakovlevin alustus XVI puoluekonferenssissa.

Neuvostovallan työväenluokka ja kommunistinen puolue ovat asettaneet tehtäväkseen teollisuuden perinpohjaisen järjestelyn ja teollisuustuotannon nopean kehittämisen ja ovat ryhtyneet maatalouden sosialistiseen rakentamiseen. Me emme ole ainoastaan itsellemme asettaneet näitä tehtäviä, vaan olemme jorhyntyneet taisteluun niiden toteuttamiseksi. Viisivuotissuunnitelman numerot puhuvat tehtävistä, joiden toteuttamiseksi nyt jo taistelemme. Talouden rakentamiseksi on välttämätöntä valtiokoneistomme järjestäminen. Se kokemus, joka meillä jo

on teollisuuden ja maatalouden sosialistisessa rekonstruoinnissa, osoittaa mitä suurimpia lisävaikeuksia ja suuria puutteita, jotka johtuvat objektiivisista olosuhteista ja joita synnyttää valtiokoneistomme heikko kuotoisuus: sen raskaus, virastokankeus ja byrokratismi. Meidän valtiokoneistoltamme vaaditaan kykyä saattaa kuntoon imperialistisen sodan puolittain tuhoamat tehtaajat, kykyä rakentaa uusia tehtaita teknikan viimeisten vaatimusten mukaisiksi. Tarvitaan kykyä rakentaa talonpoikaiston kanssa liitto kauppavaihdon perusteella, eikä yksin kau-

pan pohjalla, vaan myöskin kollektiivisten talouksien, neuvostotalouksien ja kontraktioiden tietä. Käsitellessämme kysymystä, mihin suuntaan on puolueen kohdistettava työnsä saadakseen valtiokoneiston pystyväksi teollisuutemme ja maataloutemme rekonstruointiin, on byrokratismia koskeva osa tärkein käsitteilyaihe.

Työn menestyksen ehtona on toimeenpanon tarkistaminen.

Luulen, että kaikki ovat kiinnittäneet huomion siihen seikkaan, että näissä teeseissä on ensitilalla, erikoisella pohjalla esitetty kysymys käytäntöönpanon tarkistamisesta. Onko tämä oikein?

Yhdessäkin porvarimaassa ei kysymystä ole näin asetettu. Miksi? Siksi, että ei missään porvarimaassa ole minkäänlaisia saksia poliittisen ja taloudellisen rakenteen ja sen koneiston välillä, joka toimeenpaneet tämän järjestelmän antamat tehtävät. Me sen sijaan olemme olleet pakotetut valtiokoneistomme muodostamaan osaltaan ihmisistä, jotka jäivät meille perinnöksi vanhalta järjestelmästä, siksi meillä ei olekaan takeita siitä, että hallituksemme päätökset hallituskoneisto (joka henkilöilliseltä kokoonpanoltaan on merkittävältä osaltaan vieras) todella toteuttaa.

Me elämme olosuhteissa, joissa käymämme sosialistinen hyökkäys on nostanut kulakit ankaraan vastarintaan pelosta, että menettävät asemansa. Kulakit, joissakin tapauksissa nepmanit ja porvarilliset sivistyneet, jotka ovat virkamieskoneistossamme, koettavat valtiokoneistomme eräitä osia käyttää tarkoituksiinsa parillaan kehittyvässä luokkataistelussa. Siksi kysymys käytäntöönpanosta muuttuu keskeiseksi kysymykseksi, johon on kiinnitettävä erikoisen suuri huomio, jopa enem-

män kuin joitakin vuosia sitten.

Lenin erikoisen voimakkaasti painosti tätä käytäntöönpanon tarkistamistehtävää (v.v. 1921—22). Onko tämä tehtävä tullut nykyään tärkeämmäksi, vai vähemmäkö tärkeäksi? Ilmeisesti tärkeämmäksi, sillä nyt on käsissä niiden taistelujen aika, joiden tulon Lenin edeltä käsin näki. Lenin sanoi XI puoluekokouksessa: "Meillä on edessämme päätävä taistelu venäläisen kapitalismin kanssa, sen kapitalismin kanssa, joka kasvaa pientalonpoikais-talouksista ja saa näistä tukea. Kas siinä on edessämme taistelu lähemmässä tulevaisuudessa, jota emme nyt tarkalleen voi määrätä." Ajatelkaa tätä Leninin neuvoa ja erikoisesti verratkaa sitä niiden Leninin tulkitsijoiden mielipiteeseen, jotka väittävät että Lenin muka elämänsä viimeisinä vuosina ei antanut minkäänlaisia ohjeita siitä, miten on meneteltävä kulakkiin nähden. Elleikään XI puoluekokouksessa ollut mahdollista määrätä aikaa, niin meille on selvää, että tämä aika on tullut, että tähän taisteluun me jo olemme ryhtyneet. Ja koska me todella tähän taisteluun olemme ryhtyneet, niin merkitsee se, että kysymys käytäntöönpanon tarkistamisesta, kuten Lenin sanoi tulee mitä tärkeimmäksi poliittiseksi kysymykseksi, eikä yksin TTT:n tai jonkun muun aparaatin tehtäväksi.

Puoluekeskuskomitean teesien mukaan käytäntöönpanon tarkistaminen ei sisälly yksistään siihen, miten toteutetaan meidän lakejamme ja direktiivejamme. Käytäntöönpanon tarkistamisella on toinenkin puolensa, nimittäin paikallisen kokemuksen nojalla selvittää missä määrin keskuksen ohjeet ovat osottautuneet hyväksi. Tässä yhteydessä viitattakoon vain tämän vuoden lakiin maatalousveroista. Tämän lain tarkoi-

tuksena oli helpottaa keskivarakkaan asemaa. Tämän tarkoituksen laki saavuttikin. Keskuksessa kuitenkin ei otettu huomioon, että eräälle ryhmälle (noin 3—4%) saattoi vero olla raskaampi kuin edellisenä vuonna.

Paljonko on sellaisia tapauksia. Tämä on vain yksi.

Vain tällainen keskuksen ohjeiden kontrollointi paikallisen käytännön avulla ja päinvastoin paikallisen käytännön tarkistaminen keskuksen johdolla, tekee mahdolliseksi sekä keskuksen ohjeiden ja päätösten horjumattoman toteuttamisen että käytännön vaatimain muutosten tekemisen keskustelun päätöksiin ja ohjeisiin. Täten käy selväksi, miksi tämä kysymys on tullut keskeiseksi teeseissä.

Henkilökohtaisesta vastuunalaisuudesta ja toimivallasta.

Käytäntöönpanon tarkistamiseen liittyy kaksi poliittista kysymystä: 1) henkilökohtainen vastuullisuus ja toimivalta; 2) kommunistien työn laatu. On selvää, että ei voi olla puhetta käytäntöönpanon tarkistamisesta, ellei tiedetä, kuka on vastuullinen.

Tosin on viime vuonna koneistoa jonkun verran supistettu ja yksinkertaistutettu, vaikkakin saavutuksemme tässä suhteessa ovatkin verrattain vähäiset. Meidän työskentelyjärjestyksessämme on käytäntöönpanon todellinen tarkistaminen vaikea toteuttaa sentähden, että ei tiedetä, kuka vastaa ja mitä asioita kukin hoitaa.

Kun asetetaan kysymys käytäntöönpanon tarkistamisen tärkeydestä keskeisenä tehtävänä, niin emme voi rajoittaa vain julistukseen sen tärkeydestä. On tehtävä järjestämis- ja muut johtopäätökset asiasta. Järjestelypuoleltaan kysymys tarkistamisesta nojaa yhden henkilön vastuullisuuteen ja päätösvaltaan. Tässä

suhteessa on Leninin määritelmä toteutettava nykyistä suuremmalla päätäväisyydellä, jotta saataisiin häviämään kelvoton suhtautuminen, ei vain toisarvoisiin asioihin, vaan aika ajoin mitä tärkeimpiin hallituksen päätöksiin. Ottakaamme esim. kaksi hallituksen tärkeää päätöstä: lain neuvostojen oikeuksien ja lain tehdashallintojen oikeuksien laajentamisesta. Niinpä useassa tapauksessa trusti ei halua luovuttaa eräitä oikeuksia tehtaalle, vaikka se itse on valmis ottamaan KKTN:lta kaikki mahdolliset oikeudet. Neuvostot niin ikään ovat valmiit vastaanottamaan KKN:lta oikeuksia, mutta eivät niin valmiita luovuttamaan osaa oikeuksistaan alaisilleen toimeenpaneville komiteoille. Kokonainen vuosi vaadittiin ennenkuin lakia alettiin toteuttaa.

Oikeastaan lienee paikallaan teidän huomauttaa, että maan poliittisen elämän peruskysymyksiä ratkaisevan konferenssin teeseissä, kysymyksestä, joka on syvästi poliittinen, tuntuu kummalliselta käytännöllinen—joku sanonee liian yksityiskohtaisen käytännöllinen—maininta siitä, kuka allekirjoittaa asiapaperit. Tämä kysymys kuitenkin on erittäin tärkeä. On saatava voimaan sellainen järjestys, että paperin sääntönmukaan allekirjoittaa se, joka asian toimittaa, ja että kommunisteille jäisi mahdollisuus tarkistaa toimeenpanoa.

Tov. Jakovlev kertoo sitten pari esimerkkiä käytännöstä. Näissä tapauksissa paperin allekirjoittajina esiintyy useita henkilöitä, mutta ei asian välitöntä toimeenpanijaa. Hän kysyy: kuka vastaa? Ja osoittaa, että vastuullinen henkilö kätkeytyy milloin kolmen, milloin kolmentoista henkilön selän taakse. Sellaisesta vyyhdestä allekirjoituksia ei löydy todella vastuullista henkilöä, asian todellista — hyvin tai huonosti toteuttajaa.

Näistä allekirjoituksista me löydämme ulkonaisen ilmaisun sille järjestelmälle, joka on pakottanut meidät teeseissä herättämään kysymyksen työläiskontrollin ulottamisesta neuvostolaitoksiimme. Itse asiassa on lähdettävä siitä tosiasiasta, että annetut muistutukset eivät tehoa. Tästä on tullut sellainen vaikutusjärjestelmä, joka hukkuu taskuihin ja jolle nauretaan: Sinulla kyllä on niin monta muistutusta, mutta minulla on niin monta enempi. Työstä erottaminen, pystyvän työvoiman puutteessa johtaa usein siihen, että ammattitaitoinen työntekijä, joka tänään eroitetaan toimitetun tarkastuksen nojalla, kutsutaan, vaikka vastahakoisestikin usein, toiseen työpaikkaan, koska muita parempiakaan ei ole saatavissa.

Kysymys työläisten kontrolloinnin ulottamisesta neuvostolaitoksiin liittyy poliittisena johtopäätöksenä pyrkimyksestämme toimeenpanon kontrollointiin ja kontrollointiin liittyvään välttämättömyyteen saattaa voimaan henkilökohtainen vastuullisuus. Kokemusta, johon voisimme vedota, ei meillä toistaiseksi ole. Kuten teeseissä on ehdotettu, on tilapäiset työläiskontrollikomiteat neuvostojen ja työlaitosten työläisten valittava, neuvostojen osotusten mukaan, yhdessä TTT:n kanssa, tai ilman sitä, riippuen neuvoston päätöksestä. Välttämättömästi on järjestettävä niin, että päätehtävänä näillä komissioilla on toimeenpanon tarkistaminen.

Siten johonkin neuvostolaitokseen 2—3 viikoksi tulee työläiskomissio, joka ei millään tavalla ole tekemisissä niiden henkilöiden kanssa, joiden työtä tarkastetaan, ja tutkii: hallitus, TPK, tai neuvosto on antanut teille sellaisen ja sellaisen tehtävän, mitä te, rakkaat ystävät neuvostovallan palvelijat, olette tälle chjeelle tehneet? Miten olette valvoneet sen toimeenpanoa, mikä on

ollut tulos. Ja kun komissioni, parin viikon tarkastuksensa tuloksen esittää, ei TTT:lle, vaan tehtaassa, niin pakottaa se koneiston henkilökuntaa tarkasti miettimään, ei sitä, miten voisi kätkeytyä vastuunalaisuudesta, vaan sitä, miten tehtävän saatuun järjestäisi työn siten, että koneisto todella suorittaisi tarpeellisen työn, eikä hyödyttömästi jauhaisi papereita eri asteissa.

Leimakommunisteista.

Toimeenpanon tarkistamisen toisena puolena on kysymys henkilökohtaisesta vastuullisuudesta. Kysymyksen toimeenpanon tarkistamisesta olemme liittäneet järjestelykysymykseen, mutta siihen liittyy kysymys vielä henkilöistä, jotka johtavat tätä tai tuota laitosta. Tässä yhteydessä teeseissä puhutaan leimoja lyövästä kommunisteista. Tässä kysymyksessä ei olisikaan mitään lisättävää siihen, mitä Lenin sanoi XI:ssä puoluekokouksessa, ja toveri Stalin viime vuonna nuorisoliiton edustajakokouksessa. Syy miksikä tämä kysymys on tullut erikoisen tärkeäksi on se, että luokkataistelu on käynyt paljon entistä voimakkaammaksi; ja jos monta vuotta sitten Lenin sanoi:

„Kommunistit, jotka joutuvat eri laitosten johtoon,—ja niitä tahallaan usein asettavat saboteeraajat saadakseen firmalle kyltin,—joskus osottautuivat nenästä vedettäväksi“ (KK:n toimintaselustus XI:ssä puoluekokouksessa, Leninin teoksien 18 osa, II nide, sivut 39—40).

niin tämä Leninin väite, kiihtyvän luokkataistelun ehdoissa, on uudelleen erikoisen kärkevästi alleviivattava ja vastaavasti kiinnitettävä koko puolueen huomio siihen.

Lenin sanoi: On tarpeen, että kommunistit hallitsevat sitä koneistoa, jonka johdossa he ovat, eikä niin, kuten meillä joskus tapahtuu, että koneisto hallitsee heitä. Tietysti ovat kommunistien joukot näinä vuosina kasvaneet, sellaisten tapausten lukumäärä, jolloin kommunisti on vain saboteeraajien nimikilpenä, on entistä vähälukuisempi, mutta samalla on luokkataistelukin kärjistynyt, joten vihollisemmekin yhä kärkevämmiin taistelevat kommunistien taltuttamiseksi, yhä kärkevämmäksi käy kysymys siitä, johtaako kommunisti koneistoa, vaiko koneisto kommunistia.

Sen jälkeen toveri Jakovlev tuo esimerkkejä siitä, miten eri tavoin on tuotantolaitoksissamme vahinkoa jatkuvasti tehty, ja miten se on paljastunut TTT:n ja GPU:n yhteisin voimin, ja jatkaa:

Tärkeintä meille tässä asiassa ei ole se, että tuotantokoneistossamme on vahingoittajia, siinähan ei ole mitään ihmettelemistäkään. Meille on tärkeää toinen seikka, joka saattaa ajatteluttaa meitä. Siellä näet on ollut kommunisteja eikä huonoja kommunisteja. Henkilöitä, jotka useilla työaloilla ovat osottautuneet pystyviksikin. Ja kuitenkin kaikki tällainen on ollut mahdollista, jopa 7 vuoden kuluessa jatkuvasti, eipä erikoisen viekkaita keinojakaan käyttäen.

Miten näin on voinut käydä? Kassiinä kysymys, joka on asettunut tiukasti eteemme juuri nyt, jolloin kysymys luokkataistelusta on kärjistymässä ja jolloin me jo olemme alottaneet hyökätä luokkataistelussa.

Sen jälkeen esittää tov. Jakovlev esimerkin trustien koneiston toiminnasta. Eräässäkin trustissa, tärkeä osasto kokonaisuuden kehitykselle on kattilaosasto. Trustin hallintosa-

konesyndikaatilta kirjelmän, jossa vaaditaan tietoja tarvittavien kattiloiden lukumäärästä, suuruudesta, tulikestävyydestä ym. yksityiskohdista, uhalla, että muussa tapauksessa trustille tärkeä kattilaosasto ei saa kattiloita.

Puolitoista kuukautta paperi kiertelee insinööriltä toisella, kunnes sen vihdoin löysi TTT:n tarkastus. Missä oli trustin puheenjohtaja, kysynee joku. Sitä kysyn minäkin. Hallinnon puheenjohtajan käsiin ei taas paperi joutunut. (Ääni joukosta: missä oli hallinnon puheenjohtaja). Siinä onkin koko kysymys. Hän on rehellinen kommunisti, vanha puolueen jäsen, erinomainen työläinen. Mitään pahaa hänestä ei voi sanoa, paitsi sitä, mistä nyt on puhe: ja se ratkaisee kysymyksen kommunistin kelpaavaisuudesta johtotehtävään. Kommunistin on tarkastettava toimeenpanoa, hänen on ohjattava niitä henkilöitä, jotka ovat hänen alaisiaan, hänen on muistettava, että hän elää ja työskentelee luokkataistelun oloissa.

Kun kommunistilta katoaa luokkavaisto, kun vastuunalaisuuden tunne katoaa, niin toimeenpanon tarkkailun asemasta tapaamme kommunistihäntyrin. Voi olla, että tämä on epämukava sana, mutta se on oikea. Toveri Stalin on pannut teeseihin tämän sanan. On vähän—sanoo hän—sanoa tällaisesta tulleen leimakommunistin, on sanottava, että hänestä on tullut specialistien häntyri.

Johtopäätelmät tästä on esitetty teeseissä. Kysymys on siitä, että meidän on opittava, muuten kiertämättömästi joudumme specialistien häntyreiksi. Opiskelu ei välttämättömästi ole määrätyn kirjamäärän ulkoa oppimista. On opittava hallinnon johdon taito, on opittava siihen, että meitä ei päästäisi pettämään, että ei kenen tahansa sanoihin uskota, että, ennenkuin

allekirjoitetaan paperi, kysytään: minkä vuoksi? Kaikkia vahingoittajien juttuja emme tässä voi vetää esiin, mutta opetuksena niistä on, että vahingoittamistoiminta kätkee meitä vastaan hyökkäävän porvariston, joka joskus käyttää kommunistin nimeä, kommunistista tekonimeä ja vastuunalaista kommunistia kilpenään. Sellaista tilannetta ei voi sanoa muuta kuin sietämättömäksi.

Ei voi olla kysymys mistään todellisesta toimeenpanon tarkkailusta, ellei järjestelykysymystä ratkaista, ellei ratkaista kysymystä oikeuksista ja velvollisuuksista. Toisaalta liittyy toimeenpanon tarkkailuun kysymys kommunistien työn laadusta, siitä että he vastuullisilla paikoilla suorittavat luokkataistelun tehtäviä. Erikoisen tärkeää tämän yhtenäisen tehtävän 3 kohdassa on se, että meillä koneistossa kommunisteja ei ole vähän. Meillä olevien tietojen mukaan voimme päätellä, kuinka paljon eri aloilla on kommunisteja. Toimitsijoiden kokonaisu-määrästä on heitä 11,7%.

Jos otamme erikseen teollisen ja hallinnollisen koneiston, niin huomaa, että hallinnollisella linjalla on 1/4 toimitsijoiden koko lukumäärästä ja rakennus-alalla 14% kommunisteja. Siis ei suinkaan vähän. Kysymys ei ole siitä, onko 24 vai 14%, vaan—kuten teeseissä oikein sanotaan: ensiksi on toimeenpanon tarkistaminen, toiseksi—oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuullisuuden jako, kolmanneksi se, että kommunistit eivät leimaisi meille vieraita ajatuksia, eivät olisi häntyreinä, joten kysymys on kommunistien kykeneväisyydestä torjumaan luokkavihollisemme aiheet.

Liiallisessa kontrolloinnissako päivärika?

Kysymystä voidaan käsitellä eri tavoin. Tämänpäiväisessä „Teollisuus- ja kauppalehdessä“ „Jugosta-

lin“ trustin hallinnon puheenjohtaja tov. Birman esittää omalla tavallaan kysymyksen taistelussa byrokratismia vastaan ja valtiokoneiston parantamisesta. Tov. Birman ei ole huono talousmies, hän ei tee yhtään huonommin kuin muutkaan trustien hallinnon puheenjohtajat, ellei paremmin.

Kun KK:n teesit taistelusta byrokratismia vastaan oli julkaistu, niin tov. Birman kirjoittaa: kysymyksen ydinhän on siinä, että on liian paljon kontrollointia, että työtä ehkäisee TTT ja Ammattiliitot. Samansuuntainen oli tov. Birmanin erään puheen sisältö aikaisemmin. Muutamia tosiasioita:

Ensi tarkastus siitä, missä määrin tov. Birmanin johtamassa trustissa pidettiin käytännössä ulkoa tuotuja koneita, osotti, että suurta osaa näistä ei oltu käytetty ensinkään. Asia onnistuttiin osittain korjata ja pääsyyllinen vangittiin vahingoittajana.

Toinen tarkastus. Kysymyksessä on se, että me metallurgiseen teollisuuteen sijoitamme miljardeja ruplia ja ne on käytettävä mahdollisimman järkipäisesti. Vanhoista tehtaista on valittava paraimmat ja täydelleen uudelleen rakennettava. Yhdeksi tällaiseksi saatettiin arvella Stalinin tehtaita. Siitä oli riitä, mutta Birman artikkelissaan esittää asian kuten kyseessä olisi vain yksi masuuni, eikä satojen miljoonien sijoittamisesta.

Kolmas tarkastus, Birman sivuuttaa vaihtololla sen, että viimeisen tarkastuksensa jälkeen TTT ehdottaa vanhan masuunin tehon kohottamista 40% eikä 12%, kuten Jugostalin viisivuotissuunnitelma edellytti, ja se taas merkitsee, että tulee rakentaa uusia masuuneja vähemmän ja kuitenkin saadaan suunniteltu määrä metallia.

Että tämä Birmanin kanta ei ole satunnainen, osottaa samassa lehdessä ollut toinen artikkeli, jossa puhutaan siitä, miten jatsheikat häi-

ritsevät hallinnon hoitoa. Todellako toverit tosissaan ajattelevat, että hallinnon hoitoa häiritsevät „kerhot ja ammattiliitot“. Koettaakapa neuvostovaltiossa hoitaa asioita puolisensikin vuotta ilman ammattiliittoa ja jatsheikkoja. Voisittekohan silloin ollenkaan työskennellä? Tov. Birmanin kanta on meidän torjuttava, käsitteäksemme selvästi, miksi KK:n teeseissä on otettu toinen kanta asiassa, ja miksi painopiste siirretään toimeenpanon kontrollointiin, persoonalliseen vastuullisuuteen ja sellaisten kommunistien vahentämiseen, jotka ovat muuttuneet vahingoittajien ja saboteeraajien hänty-reiksi.

Ketkä on karkotettava neuvostokoneistosta.

Tähän taas liittyy kysymys neuvostokoneiston puhdistamisesta. Kysymys neuvostokoneiston puhdistuksesta taas on luokkataistelukysymys. Kysymys siitä, kenen tahtoa toteuttaa valtiokoneiston työntekijä, vallassaolevan työväenluokanko, vai työväenluokan vihollisten, kulakkien vai nepmannien tahtoa, jotka taistelevat työväenluokkaa vastaan. Meillä on jo melko paljon kokemuksia puhdistuksesta. Tämän vuoden alkuun mennessä on puhdistettu 20.000 henkeä, mikä luku yksinään jo puhuu puhdistuksen tarpeellisuudesta. Näistä on puolet, jopa enempikin siirtynyt toisten laitosten palvelukseen.

Kysymys on siitä kenet on puhdistettava ja kuinka estetään se, etteivät puhdistetut tultuaan yhdestä ovesta ulosajetuksi — tulisi sisään toisesta ovesta.

Jos me vain oikealla tavalla yhdistämme puhdistuksen toimeenpanon valvomiseen, niin merkitsee se, että meidän on valtiokoneistostamme karkoitettava sellaiset henkilöt, jotka eivät tahdo, eivätkä voi täyttää lakejamme ja määräyksiämme, henkilöt jotka tässä suhteessa ovat pa-

rantumattomia. Jos meille onnistuu antaa näille henkilöille jäniksenpassi, niin siinä meillä ei ole mitään kaivahtamista. Kun kommunistisia työläisiä porvarismaissa pidetään mustilla listoilla, niin on meidänkin annettava lähtöpasseit harmaalle paperille osalle, olkoonpa vaikka pienelkin osalle henkilöitä, joista käytäntö on todistanut, että he eivät tahdo, eivätkä voi täyttää meidän lakejamme ja direktiivejämme.

Kysymys on siitä, että neuvostokoneiston puhdistus suoritetaan mahdollisimman pienin erehdyksin. Mitä tässä suhteessa osottaa kokemus? Se osottaa, että on huomattavissa kokonainen ryhmä työntekijätyyppisiä, jotka ehdottomasti on puhdistettava. Mitä ovat nämä ihmiset? Esim. Smolenskin läänissä oli maan järjestelijänä entinen kartanoherra, joka maanjaossa „jako“ itselleen maatilan. Teki työtään niin „täsmällisesti“, että oli saanut useita muistutuksia ennen puhdistusta. Köyhä väestö oli hänen „työhönsä“ tyytymätön. Olipa saanut tuomion rötöksistäkin palveluksessa. Sen jälkeen oli uudelleen pääsyt työhön, mutta joutui puhdistukseen. Sellaiselle henkilölle on meidän annettava lähtöpassi ikuisiksi ajoiksi ja hänen henkilökirjaansa on merkittävä, että hänet kielletään ainaiseksi työskentelemästä neuvostolaitoksissa ja on hänen nimensä julkaistava sanomalehdissä kaikkien tietäväksi.

Puolueen jäsen, Busukin, valtiopankin johtaja järjesti yhdessä puolueetoman kirjanpitäjän kanssa konttorin, josta väärennetyillä kauppaseleillä annettiin rahavaroja yksityisille, ja toinen kommunisti, erään piirin TPK:n raha-asiajn johtaja, syntyään köyhä talonpoika, oli kerännyt 360 talonpoikain ilmoitusta virheellisistä veroituksista, mutta ei ollut yhtään niistä tarkastanut. Hänellä ollutta 3.000 ruplan perittävä eräältä kauppiailta, ei hän ollut perinyt. Hän, kommunisti, köyhän

talonpojan poika, oli muuttanut mainitun kauppiaan agentiksi.

Nämä kaikki henkilöt olen valinnut siitä ryhmästä, joka on ainaiseksi kiellettävä työskentelemästä neuvostokoneistossa ja näissä luetteloidissa on joukossa kommunistejakin. Puolueen KK:n teesien siinä osassa, jossa määritellään, ketä on puhdistettava, on eri puolilta käsitelty ja määritelty tällaiset henkilöt. Tietysti puhdistuksessa on tehty paljon erehdyksiäkin. Nämä erehdykset ovat hyödyllisiä siinä suhteessa että ne heti osottavat, mitä on vältettävä, jotta vastaisuudessa ei halveennetaisi ja alennettaisi puhdistuksen arvoa kokonaisuudessaan. Esitän muutamia esim. tällaisista erehdyksistä, jotka on myöhemmin korjattu.

Entinen Koltshakin armeijaan mobilisoitu upseeri, lasitehtaan liikeapulainen ja suutarin poika, joka myöhemmin oli vapaaehtoisena puna-armeijassa, eroitettiin työstä 145 työläisen vastalauseesta huolimatta, koska hän oli entinen upseeri. Toinen esimerkki. Verotarkastaja, joka on keskeyttämättä työskennellyt neuvostovallan aikana, erotetaan työstä entisen virkamiehen poikana ja entisenä upseerina (hän oli päässyt koulusta vänrikkinä 1. X 1917), huolimatta siitä, että ammattijärjestö-toimitsijat ja johtavat henkilöt selittivät, että hän tekee työnsä hyvin.

Eräs kassanhoitaja, hyvä, tunnollinen työntekijä, aktiivinen ammatiliiton työntekijä, eroitetaan työstä talonomistajana. Hänellä oli 1600 ruplaa maksava talo, jonka omisti yhdessä kolmen muun henkilön kanssa.

Entinen pappi, joka itse oli ottanut eron virastaan ennen Lokakuun vallankumousta, jumalattomien liiton aktiivinen työntekijä ja uskonnonvastaisen propagandan tekijä, erotettiin entisenä pappina.

Joku konekirjoittajatar, entinen everstin tytär, syntynyt 1908, isä kaatunut Saksan sodassa, täysin tyydyttävä työntekijätär, eroitettiin

everstin tyttärenä. Sellaisia esim. on useita.

Kun näitä esimerkkejä olen esittänyt, olen tehnyt sen elävämmin ja vakuuttavammin osoittaaksepä, miksi keskuskomitean teeseissä painostetaan, että ennen kaikkea on arvioitava työtä, eikä lähdettävä yksin yhteiskunnallisesta alkuperästä.

Nämä esimerkit ovat tärkeät siksi, että ei ole mentävä siitä missä vastus on pienin, ei ole väärennettävä puhdistuksen tarkoitusta ei ole muutettava sitä työntekijöiden ahdistamiseksi sillä perusteella, että ne ovat entisten pappien jälkeläisiä. Tämä ei tietystikään merkitse sitä, ettei yhteiskunnalliselle alkuperälle ole annettava mitään merkitystä. On selvää, että henkilö meille vihamielisestä luokasta helpommin muuttuu nepmannin ja kulakin agentiksi. Sehän on ymmärrettävää. Mutta vain sikäli, kuin hän on tällainen agentti, sikäli kuin puhdistuksessa toimitetussa tarkastuksessa on osotettu, että kyseessä oleva neuvostokoneiston työntekijä ei ole kelvoinen, sikäli on hänet karkotettava ja karkotettava säälimättömästi. Tämä on tehtävä paremmin kuin tähän asti, on järjestettävä siivilöitä, jotka estävät puhdistettujen jälleen joutumasta koneistoon. Niinpä eräissä läänissä kävi siten, että kun puoli vuotta sitten toimitettiin puhdistus, jossa erotettiin puolitoista tuhatta henkilöä ja hiljattain tarkastettiin, mihin nämä erotetut olivat joutuneet, osottautui, että kaikki olivat työpörssin kautta saaneet uuden paikan. Tässä asiassa on parempi olla ehdottomasti puhdistamatta puoltatoista tuhatta joka läänistä, ja

puhdistaa vaikkapa vain 300—500 henkilöä, mutta ne on ajettava ovesta ulos siten, etteivät ne ikkunasta pääsisi lentämään takaisin.

Nostokkuudesta.

Edelliseen vihdoin liittyy kysymys puhdistettujen paikkojen täyttämisestä. Meidän on ryhdyttävä vetämään koneistoon nostokkaita heti puhdistuksen suoritettua. On lykkättävä puhdistus, kunnes olemme valmistaneet nostokaskysymyksen. Meidän on puhdistettava aparaatista vähintään noin 100.000 henkilöä, mutta tuskin voimme tuollaista määrää työläisiä vetää työpaikoilta heidän tilalleen. On kuitenkin yhdistettävä nämä kaksi toimenpidettä, jotta puhdistus antaisi voimakkaan sysäyksen nostokasliikkeelle. Se on ehdottomasti välttämätöntä. Puutteen nostokkuudessa on teeseissä yksinkertaisesti esitetty, mutta ehkäpä selvimmin voin ne esittää yksinkertaisesti lukemalla erään nostokas-talonpojan Blochin puheen muistuttuun. Hän lyhyesti kertoo koko nostokkaana oloaikansa historian:

Hän oli ollut kyläneuvoston puheenjohtajana. Jouduttuaan nostokkaaksi, nimitti puolueen lääninkomitea hänet Saratovin maatalousliiton operatiivisen osaston johtajaksi.

Kun talonpoika lausui käsityksensä, että työ hänelle on liian vaikea, määrättiin hänet mainitun liikkeen neuvojaksi. 4 kuukautta kului ilman minkäänlaista työtä. Kun talonpoika valitti lääninkomiteaan, nimitti liitto hänet olemattoman likvidoimiskomitean puheenjohtajaksi (naurua). Neuvontamatkoillaan hän selvitteli eräitä riitoja ja sitovasti todisti maatalousliiton pettävän käsityöläisiä, joiden riitoja hän olisi selvittävässä. Sen jälkeen puolueen lääninkomitea nimitti hänet siementen hankintaliiton palvelukseen, jol-

loin hän paljasti huolimattomuutta laatusiementen jaossa.

Sitten joutui hän eroitetuksi aparaattia supistettaessa 20%. Talonpoika kääntyi Saratovin maahallinta-osastoon. Tällöin nimitettiin hänet metsähankintaosaston johtajan apulaiseksi. Hänestä tahdottiin kuitenkin tehdä osaston johtaja, johon talonpoika ei suostunut selittäen olevansa kykenemätön toimeen. Lopuksi hänet nimitettiin paikallisen metsäosaston johtajaksi. Kuukausia kului, ja laitoksen johtajakin vaihtui, eikä hänelle vaan ollut mitään tehtävää ja palkkansakin sai hän, vaikka ei hän laitoksen toimisijoiden listoilla virallisesti ollutkaan. Häntä pidettiin, koska „poliittiset syyt“ sitä vaativat.

Hän vaati asemansa virallisesti järjestettäväksi, tai päästä kotiin. Osotti vakavia heikkouksia metsäspesialistien työssä, mutta nämä vastasivat vain, että: sinä olet paikallisen metsäosaston, me valtion metsäosaston palveluksessa, etkä ymmärrä asiaa.

Mitä puhuu esimerkki? Ei ole kysymys kyseellisen talonpojan vähemmän hauskoista kokemuksista, vaan näiden kokemusten luokkaluonteesta. Koko koneisto usein ottaa pistimin vastaan sellaisen nostokkaan, joka ei ole nostokas vain nimeltään, vaan henkilö, joka joukoista tuo mukanaan jotain tuoretta, esim. halun taistella byrokraattisista vastaan, eikä halua sokein silmin katsella, mitä ympärillä tapahtuu. Jos tarkkailemme nostokkaiden lukumäärää ja kohtaloa meidän keskusaparaatissamme, niin on tila katsottava kaikkea muuta kuin hyväksi.

Jotkut sanovat, että työläinen joka on ollut perusjärjestöissä yhteiskunnallisessa työssä, ei helposti totu laitoksienne varsinaiseen työhön. Tämä juuri ei ole totta. Samanaikaisestihan meillä on kymmeniä „spesialisteja“, joista huomattava

osa, varsinkin meidän moskovalaisissa laitoksissamme, on vanhaa hometta, jotka esim. tullilaitoksesta tietävät sen mitä on ollut 20 vuotsitten tsaari-Venäjäällä ja sitä kirjain kirjaimelta tankkaavat ja usein kommunistit sen hyväksyvät, pitäen sitä sosialismin viimeisenä sanana.

Näinköhän todella on tila sellainen, että me emme voi koko puolueen voimalla saada aikaan, puhdistettuumme kymmeniä tuhansia, jopa satakintuhatta ihmistä, jotka tarkastuksessa osottautuvat ehdottomasti vahingolliseksi sitä, että heidän tilalleen saisimme 10 — 15, tai ehkäpä 20 tuhatta, rivijäsentä? Etukäteen ei tarkkaa lukua voi määrätä. Mutta työtä määrätyn meotoodein, jotka osoitetaan keskustomitea teeseissä, on meidän tehtävä.

Täten on meillä nostokaskymys ymmärrettävä ja täten kysymys sitoutuu yleiseen tehtävään toimeenpanon tarkkaamisesta. Siinä on kysymys sellaisesta koneiston rakenteesta, että olisi selvää, kuka vastaa ja toisaalta on kysymys henkilöistä. Henkilökysymys jakaantuu kolmeen osaan. 1) Toimeenpanon tarkkailussa on meidän vapauduttava korjaantumattomiksi käyneistä „leimakommunisteista“. Toisten taas on opittava, opittava ja opittava, muussa tapauksissa on kärjistyvän luokkataistelun ehdoissa vihollinen lyövä meidät. 2) On välttämättömästi puhdistettava neuvostokoneisto aineksista, jotka eivät voi, eivätkä tahdo noudattaa meidän lakejamme. On välttämätöntä näiden aineksien tilalle saada uutta työläisverta rivijäsenistä.

Sallikaa vetää johtopäätökset yläesitetystä. Usein käsitetään koneiston uudistuskysymykset samaksi kuin teollisuutemme rekonstruointikysymykset. KK:n teeseissä taistelusta byrokratismia vastaan tämä kaava yksinään on rittämätön.

Koneiston uudistamista yhdessä talouden rekonstruoinnin kanssa suoritetaan jokaisessa kapitalistisessa maassa. Ero meidän ja muiden maiden välillä on juuri tehtävän luokkaluonteessa. Samaten kuin tehtävämme työtehon kohottamiseksi eroaa kysymyksestä työtehon kohottamiseksi yleensä, sillä Neuvosto-maassa tämä tehtävä on sidottu sosialistisen sektorin kasvuun taloudessa, niin eroaa myöskin se työ, jota me teeme koneiston parauttamiseksi ja byrokratismiin vastustamiseksi siitä työstä, jota tehdään koneiston parantamiseksi kapitalistisissa maissa. Meille on tarpeen sellainen valtiokoneiston parannus, joka tekisi sen taistelukykyiseksi kulakkia ja nepmannia vastaan — Kas sellainen valtiokoneiston parannus meille on tarpeen. Meille on tarpeen sellainen valtiokoneiston parannus, joka tekisi sen kelvolliseksi kollektiivisoimistyön voimistuttamiseen, meille on tarpeen sellainen valtiokoneiston parantaminen, joka tekisi sen pystyvämmäksi välittömästi ja nopeasti tyydyttämään työläisten ja talonpoikain tarpeita. Meillä ei siis ole kysymys vain välirenkaiden vähentämisestä, eikä enentämisestä vaan meillä on kysymys koneiston luokkaluonteesta. Kysymys on siitä että me, jouduttuamme varsin vakavien luokkataistelujen vaiheeseen, saisimme koneistomme tämän taistelun vaatimuksia vastaavaan kuntoon.

Meidän vastustajamme, maailman porvaristo, kulakit, nepmannit ja porvarillinen sivistyneistö vastustavat vimmatusti sosialistista rakennustyötä. Tämän vastustuksen nujertaessa kehittää puolue ja työväenluokka taistelun kulakkeja vastaan ennenkaikkea viljanhankintarintamalla, jolla kulakki koettaa keräämiään varoja käyttää. Neuvostovaltaa vastaan; puolue ja työväenluokka murskaa porvarillisen

intelligenssin ja muiden vastustavien elementtien vastarinnan, aineksien, joille menestyksellinen sosialistinen rakennustyö on viimeispänä todistuksena siitä, että on toivotonta luulla sosialististen tehtaiden uuden talouspolitiikan aikana rauhallisesti kasvautuvan porvarilliskapitalistisen järjestelmän kulmakiveksi; puolue ja työväenluokka taas asettavat kysymyksen oman teknillisen sivistyneistön luomisesta, joka siten joutuu otteluun porvarillisesi ajattelevan sivistyneistön kanssa; puolue ja työväenluokka ahdistavat ulos kapitalistien tuotannollisista asemistaan ja kaupasta; puolue ja työväenluokka arvostelee omia puutteitaan, ryhtyy taisteluun näitä puutteita vastaan ja vetää tähän taisteluun työväen ja työtekevien talonpoikien joukon.

Kaikki nämä uudet tehtävät, tai oikeammin tehtävät, jotka viimeisen kahden vuoden kuluessa ovat uudelleen joutuneet päiväjärjestykseen, asettavat luonnollisesti uusia tehtäviä ja valtioparaatin työlle. Me olemme jo alkaneet ratkaista kysymystä viisivuotissuunnitelman toteuttamisesta, kärjistyneissä luokkataistelun olosuhteissa. Siinä onkin kysymyksen ydin. Jotta voitaisiin torjua kulakin ja shahtinskiläisten painostus jotta voitaisiin ahdistaa suurkulakkitaloutta suurten kollektiivisten talouksien avulla, ja shahtinskiläisen intelligentin vastustusta proletarisen sivistyneistön avulla, on koko valtiokoneiston muututtava edellisiin vuosiin verraten, jolloin luokkataistelu oli suuressa määrin tukahtunut ja oli huomattavasti heikompi kuin nykyään. Siksi meidän teeseissämme onkin asetettu kysymys, ei vain välirenkaiden luvusta, ei vain virkamiesten määräästä jne., vaan itse koneiston luokaluonteesta, sen toimeenpanon tarkastamisesta, siihen kuuluvien henkilöiden laadusta, sen puhdistamisesta luokallemme vihamielisistä

aineksista, kaikkien joukkojärjestöjen työn elävöittämisestä, alhaalta-päin tulevan kontrollin voimistuttamisesta, itsearvostelun ja puolueen sisäisen demokratian voimistuttamisesta.

Tässä yhteydessä on meillä asetettu kysymys toimeenpanon tarkastamisesta, vastaavista rakenteellisista muutoksista, henkilövalinnasta siinä mielessä kuin teeseissä ja tämänpäiväisessä selostuksessa on osoitettu.

Vanhentuneista muodoista ja jäteteistä hallintokoneistossamme.

Sallikaa minun nyt siirtyä niihin peruskysymyksiin hallituskoneiston uusimisessa, jotka ovat edessämme, jotka meidän on ratkaistava ja jotka me voimme menestyksellisesti ratkaista vain siinä tapauksessa, että me työskentelymme nojaamme toimeenpanon tarkkaamiseen. Tov. Sergo Ordshonnikidshe, siitä ajasta alkaen, kun hän on työskennellyt KKK:ssa ja TTT:ssä on koko ajan etualalle asettanut kysymyksen toimeenpanon tarkastamisesta ja koko koneiston rakentamisesta tälle pohjalle, sosialistista rakennustyötä vastaavaksi. Ja tämä kysymyksen perusasetus koko KKK:n, TTT:n ja koko puolueen työn pohjalla on 100% osotautunut oikeaksi, sillä kaikki nykyiset käytännölliset kysymykset koneiston uudelleen järjestämisestä nousevat nimenomaan toimeenpanon tarkkailun pohjalla. Tietysti on tässä yhteydessä otettava huomioon että koneisto voi osottaa suurtakin vastarintaa. Tuon kaksi esimerkkiä tällaisesta ankarasta vastarinnasta, jota toisessa tapauksessa osoitti kauppa-asiain komissariaatin henkilökunta ja toisessa tapauksessa raha-asiain kansankomissariaatin työntekijät.

Ensimmäinen on kysymys, josta me voimme nähdä koneiston vastustuksen voiman ja toisaalta sen suunnan,

johon meidän on pyrittävä tullitarifikysymyksessä. Te tiedätte, että kapitalistisessa yhteiskunnassa on tullitariffeilla tarkoituksena suojella kansallista teollisuutta ulkolaiselta kilpailulta. Me tämän päämäärän saavutamme toisia teitä: ensiksikin ulkomaankaupan monopoli ja toiseksi on meillä tullitariffit käsissämme. Kummalla on ratkaiseva merkitys? Tietysti monopoolilla. Sehän on selvä. Koska päämerkitys on monopoolilla, niin täytyy periaatteellisesti riidattomana väitteenä hyväksyä se, että me tullikysymyksiä pidämme toisarvoisina tekijöinä. Pääasia on monopoli, siksi ei meille ole tarpeen koko se tullikankeus, joka oli tsaari-Venäjällä ja joka on kapitalistisissa maissa. Kuitenkin on meillä tullijärjestelmä kokonaan kopioitu. Meidän tullimääräyksissämme on omaksuttu koko kapitalististen, vieläpä takapajuistenkin maiden kokemus ja entisen tsaari-Venäjän säädökset. Meidän tullitariffimme ovat uskomattoman monimutkaiset.

Mutta kun herätetään kysymys tullitariffien ja tullilaitoksen uudelleen järjestämisestä, niin itse tulliasiain johtohenkilöt nostavat uskomattoman vastalausemyrskyn. Se osottaa, minkälaisella huomiolla ja millaisella lujudella on puolueen kokonaisuudessaan näitä koneiston perinpohjaisia järjestelykysymyksiä käsiteltävä, reväistävä irti kaikki se mikä meillä on liikaa, minkä perusteet eivät ole meikäläistä ja missä me toistamme vanhan tsaari-Venäjän menetelmiä syventymättä asian ytimeen.

Otamme toisen esimerkin, joka koskee raha-asiain kansankomissariaattia. Kahden vuoden aikana on raha-asiain kansankomissariaatin kanssa käyty taistelua siitä, onko meidän oloissamme joka laitoksessa pidettävä leimaverotusvirikailijoita, kun kerran teollisuus ratkaisevalta osaltaan on valtioteollisuutta.

Meidän neuvostolait leimaveroista ovat tähän asti olleet ennen vallankumousta voimassaolleista laeista kopioituja ja tämä orjallinen kopioiminen meidän valtioteollisuutemme oloissa on pitänyt voimassa järjestelmää, johon on kuulunut 3—5 tuhatta virkamiestä eriasteisissa leimaverotusvirastoissa, ja on se maksanut noin 5 miljoonaa ruplaa vuosittain.

Edelleen, aksiisiveron me perimme painon mukaan, kun teollisuusveron taas prosentteina koko vaihdosta. Eikö olisi yksinkertaista asettaa kysymys: miksi toisessa tapauksessa otetaan arvion pohjaksi paino ja toisessa hinta, kun me voisimme molemmissa tapauksissa ottaa pohjaksi hinnan. Sellaisessa tapauksessa on otettava kysymys—kuten tullitariffeihin nähden—periaatteellisesti, ja käytännöllisenä tuloksena siitä on koneiston supistaminen ja tarpeettomien kulunkien vähentäminen tuotannollisien tarkoitusten hyväksi. Kysymyksen ensi osa on jo ratkaistu, toiselta osaltaan sitä vasta valmistellaan. Pääasia on se, että tässä esiintyy tottumus vanhaan, että me itse emme huomaa koneistossamme säilynyttä vanhanaikasta ja kulunutta, joka vetää meidät tuottamattomiin ja meidän oloissamme järjettömiin menoihin, joita meidän taloudessamme ei millään voi puolustaa. Esitetyt esimerkit ovat tässä suhteessa kyllin vakuuttavia.

Me olemme säästäneet 300 miljoonaa ruplaa valtiokoneiston supistamisella vaikka 20 prosentin supistumäärää hallinnollisessa henkilökunnassa ei vielä olekaan täydellään toteutettu. Meidän on lähimpinä vuosina säästettävä uusia miljooneja koneistomme soveltamisella muodostuneisiin sosialistisen talouden todellisiin suhteisiin.

Koneiston uudelleen järjestämisen käytännöllisiä kysymyksiä.

Ensimmäisenä on kysymys hallinnon desentralisoinnista ja itsenäistytymisestä eri asteissaan. Tässä suhteessa me viime aikoina olemme saavuttaneet aika paljon. On olemassa joukko välillisiä todistuksia tästä. Jos vilkaisette esimerkiksi liittoneuvoston kansankomissariaatin salkkuun, niin näette siellä, ei 800 ratkaisuaan odottavaa asiaa, niinkuin ennen, vaan riittävästi tuskin yhtä, tai kahta kokousta varten. Se osoittaa, että joku muu näitä kysymyksiä ratkoo. Siis oikeuksien ja velvollisuuksien siirtoa on tapahtunut, vaikkakaan ei riittävässä määrin. Miksi ei riittävästi? Ensiksi siksi, että vasta päättynyt rajonointi vasta tekee mahdolliseksi jättää paikallisten elimien ratkaistavaksi joukon tärkeitä operatiivisia kysymyksiä. Toiseksi työmme laatu on parantunut. Meillä on 5-vuotissuunnitelma, joka on saattanut määrättyihin puitteisiin varojen sijoittelun, varojen myöntämisen jne. Kolmanneksi on kasvanut joukko taloudenhoitajia.

Se mitä puhuin teille selostukseni ensi osassa leimakommunisteista, ei suinkaan tarkoittanut olla syytöksenä talousmiestemme perusröyhmiä. Se tosiasia, että olemme nousuvaiheessa, teollisuutemme parantumisen vaiheessa, huolimatta vahingoittamispyrkimyksistä ja muista esteistä, osoittaa, että meillä on tosiaankin kasvanut suuret joukot talousmiehiä, kaikille aloille tulee ja on tuloa tuoreita voimia. Jos vertaa nykyistä tilannetta siihen, mitä meillä oli muutama vuosi sitten, niin on se muuttunut huomattavasti paremmaksi.

Samoin sekin tosiasia, että nämä vahingoittamispyrkimykset paljastuvat — ne kun ovat kaikki vanhaa perua — osoittaa, että jotakin on muuttunut parempaan päin. Nyt kun

meillä on 5-vuotissuunnitelma, kun meidän joukkomme on ehdottomasti kasvanut ja kun toisaalta rajonointi saa aikaan muutoksia työn jaossa useilla aloilla, niin olemme pakotettut asettamaan kysymyksen Liiton kansankomissariaatin ja muiden kansankomissariaattien suhteista, samoin kuin liiton korkeimpien virastojen ja paikallisten virastojen, trustien ja muiden suhteista. Tämän ohessa ei ole tarkastelun koskettava yksinomaan pikkuasioita, mutta myöskin operatiivisia velvollisuuksia ja toimia, jotka voivat olla tapahtuvien muutoksien ja viime vuosina saavutettujen menestyksien pohjalla tarpeellisia.

Toinen ryhmä suuria kysymyksiä on pulma trustien ja KKT:n suhteen. Kysymys on siitä, että entisessä tehtävissään trusti ei vastaisuudessa voi olla muuttumatta byrokraattiseksi koneiston osaksi. Niinpä siinä ottakaamme esimerkiksi tekstiiliteollisuus. Mitä siinä on tapahtunut? Trustilla oli kolme perustettavaa: myydä tuotteet, aineiden hankinta ja rahastaminen. Viimeisen kolmen vuoden kuluessa on tavaroiden myynti siirtynyt syndikaatille, aineiden hankinta osaksi siirtynyt tehtaille osaksi syndikaatille, joka järjestää hankinnan suunnitelmallisesti vähentääkseen tappioita, jotka ovat olleet seurauksena liiallisten varastojen kerääntymisestä eri tehtäisiin. Rahastamisen taas järjestävät syndikaatit ja pankit.

Mitä sitten on jäänyt trustin osalle. On selvää, että nykyisten olosuhteiden vallitessa trusti ei voi pitemmälle kulkea vanhoja raiteita. Jos se jää entisiin tehtäviinsä, tulee siitä teollisuuden kehityksen jarru. Tämän välttämiseksi on tarpeen, että trustista tulee teknillisen johdon elin, teknillisen järkipäistytymisen elin, joka säännöstelee kokemuksen yleistämistä eri liikeyrityksien välillä, elimeksi, joka omaksuu Venäjän ja ulkomaisen tieteen teknilliset saavu-

tukset. Kysymys trustin uusista järjestöillisistä tehtävistä, sen tehtävien suuresta uudelleen järjestelystä, on ehdottomasti kypsä nostettavaksi esiin. Tämä koskee suurta osaa trusteista.

Tämän yhteydessä herää kysymys KKTN:stä. Jokainen teistä on varmaankin ajatellut sitä, että viisivuotissuunnitelma muutamissa suhteissa on puutteellisempi kuin Goelron suunnitelma, nimittäin siinä mielessä, että edellinen on pääasiallisesti taloudellinen suunnitelma, enempi taloudellinen kuin teknillinen. Me tunnemme numerot, jotka meidän on saavutettava, mutta meillä ei ole töiden teknillisen suorituksen ohjelmaa, mikä on välttämättömän saavuttaaksemme tulokset, joita numerot edellyttävät.

Tässä KKTN:n eteen asettuu kysymys, joka on lähimpinä aikoina ratkaistava, kysymys KKTN:n muuttamisesta talous- ja raha-asiajn keskusjohtolimesta teknillisen johdon esikunnaksi. Jos KKTN edelleenkin jää talouden ja finanssiasioiden johtoon, niin siitä tietysti, kuten trusteistakin, tulee elin, joka ehkäisee tervettä kilpailua, alotetta jne.

Kolmas probleemi on meidän kaikkien laitoksiemme tieteellisen tason kohottaminen. Viisivuotissuunnitelma on tästä parhaimpana osotuksena. Suunnitelmaelinten työntekijät pyysivät teeseihin sisällyttämään kohdan siitä, että valtion suunnitelma-komitean on lähemmin liitettävä toimintansa kotimaisten ja ulkomaisten tieteellisten laitosten verkkoon. On selvää, että ilman tieteellisen työn osuuden kohoamista kaikissa suunnitelmaelimissä, senjälkeen kun viisivuotissuunnitelma on vahvistettu, me ehdottomasti tulemme marssiin paikkallamme. Sen takia me

painostamme tieteellisen pohjan kohottamisen välttämättömyyttä kaikissa laitoksissamme.

Neljäntenä probleemina on päätävä taistelu vaihdon kustannuksia vastaan. Muutamat kauppa-asiajn kansankomisariaatin toimitsijat mielellään kehasevat, että me tällä alalla olemme saaneet aikaan enempi kuin ulkomaat. Tämä tietysti on väärin. Tästä tyhjentävästi puhui tov. Sergo ammattiliittojen edustajakokouksessa.

Kysymys hankinnan tuntuvasta paranemisesta, vaihdon kustannusten supistamisesta, on meidän kaikin mokomin saatava ratkaistuksi. Ja se voidaan ratkaista, sentähden että meillä on suunnitelmallisen valtiotalouden edut, joka tekee mahdolliseksi paljon vähemmän tuhjata tavaranvaihtoon, kuin tuhlaavat kapitalistit, ja siten sijoittaa enempi varoja tuotantoon. Tähän liittyy myöskin kysymys kuluttajan tyydyttämisestä, läheisemmästä yhteydestä markkiniden kanssa jne.

Vika on siinä, että meidän kauppa-elimemme eivät aina ole tarpeeksi joustavia. Meidän kooperatiivisysteemimme kaipaa uudelleen järjestämistä keskityksen y. m. suhteen.

Kooperatiiveille on annettava enempi luovimisen mahdollisuuksia, on saatava suurempi yhteys teollisuuden ja markkinain välille siten, että jos talonpoika on valmis vaihtamaan jonkun määrän leipää esim. soittokoneisiin, niin meidän välityselimemme on toimittava niin, että keskeytystä näiden välittämisessä ei synny.

Toisin sanoin tässä on kysymys teollisuuden lähentämisestä markkinoihin, meidän kooperatiiviemme määrättyssä määrin desentralisoinemisesta, keskityksen vähentämisestä. Siellä missä on liikaa keskitystä kauppa-asiajn kansankomissariaatin säännöstelemisen

muotojen niin järjestelemisestä, että osuuskaupoille jäisi suurempi mahdollisuus tyydyttää niitä järjestöjä jotka todella edustavat maaseudun ja kaupunkien joukkojen teollisuusvalmisteiden ostotarpeita.

Viides probleemi koskee valtion teollisuuden ja kaupan suhdetta osuustoiminta-eliimiin. Tässä on kysymys pankkien tehtävästä. Nykyään on TTT:n aloitteesta ryhdytty kokeilemaan henkilökohtaisten tilien poistamisesta joukosta kunnallismaksuja. Kysymys tuntuu olevan pikku asiasta. Mutta kuitenkin merkitsee se kymmenien miljoonien ruplien sijoittamista säästökassojen kautta tuotannollisiin tarkoituksiin. Saksassa sellaiset laskujen suorittamiset laskuilla 1927 nousivat 400 miljardiin markkaan. Se merkitsee, että useita satoja miljoonia markkoja ammennetaan siten kapitalistisen talouden tarpeisiin. Meillä on kysymys keskinäisistä suhteista, pankkien merkityksestä rahasuhteiden säännöstelyn keskuslaitoksena, saada pankit vaikakapa vain lähemmälle sitä tehtävää, josta Lenin puhui jo ennen Lokakuun vallankumousta. Tässä on kysymys pienemmällä rahaemissionilla, rahan liikkeelle laskemisella, pitää yllä suurempaa vaihtoa.

Kuudes probleemi koskee perusjärjestöjä. Pääkysymyksenä tässä on kysymys rajoneista. Olette varmaankin huomanneet sen väittelyn, jota tämän kysymyksen yhteydessä käytiin sanomalehdistöissä sen esilletulon yhteydessä Neuvostojen edustajakokouksessa. Varmaankin huomasiitte, että kysymys niin tärkeästä renkaasta kuin rajoni, tässä väittelyssä ei saanut tarpeeksi huomiota. Okrug on usein siirtoasema, jossa keskuksen ohjeet ja direktiivit otetaan vastaan, uudelleen saatetaan lähetyskuntoon määrätyn ajan ja energian hukan jälkeen ja lähetetään sellaisenaan rajoneihin

ja kyliin, mahdollisesti uudelleen pakattuina.

Kun on mahdotonta vielä useaan vuoteen saada ratkaisevaksi kommunistien vaikutusta kaikkiin kyläneuvostoihin, kun useimmat kyläneuvostojen puheenjohtajat ovat puolueettomia, niin rajonit muodostuvat meidän taloudelliseksi ja poliittiseksi tukikeskuksiksimme, politiikkamme keskuksiksi, kulaakin vastaisen taistelun keskuksiksi, kollektivisoimisliikkeen järjestämiskeskuksiksi, satokamppailujen keskuksiksi, koko maaseudun koneiston johdon keskuksiksi. Se merkitsee, että okrugasta kymmeniä kommunisteja määrätään tehtäviin on annettava rajonien käytettäviksi, yhdessä maanmittarien, agronomien, lääkärien, organisaattorien ja neuvojen kanssa (jotka usein istuvat paperien keskellä). Heidät on siirrettävä rajoneihin, elävään välittömään järjestötyöhön.

Loppujen lopuksi viimeinen kysymys luettelossamme, mutta ei suinkaan viimeinen merkitykseltään, kysymys, joka on esitettävä erikoisen painokkaasti, on kysymys taloudellisesta asiain hoidosta, joka on muuttanut sitten viimeisen etappinsa muotoaan nykyisen kauden taloudellisia tehtäviä vastaavaksi.

Me olemme tehneet 300 miljoonan ruplan säästön yksinkertaisesti supistamalla koneistoa. Me voimme vieläkin säästää muutamia kymmeniä miljoonia, jos pystymme syrjäyttämään koneistostamme osan liiasta ja tarpeettomasta. Peruskysymys taloudellisuudesta on kuitenkin käytettävänä olevien varojen todella tehokkaassa sijoittamisessa. Meidän on nyt ponnistettava taloudellisen hallinnon toteuttamiseksi, vähentämällä teollisuuden, kaupan ja kulkulaitoksen tappioita.

Nostakaamme joukot byrokratismia vastaan.

Voimme tehdä yleiset yhteenvetot. Nykyisissä kärjistyneen luokkataistelun ehdoissa on pääasiana toimeenpanon tarkistaminen. Toimeenpanon tarkistamisessa on kolme peruskysymystä: 1) on päästävä siihen, että jokainen välirengas tietää, mitä siltä vaaditaan; 2) on kohotettava kommunistien työn laatua; 3) vapautettava neuvostokoneisto meille vieraista aineksista. Tämä on oleva perusteen koneistomme uudelleen järjestykselle. On tehtävä itselleen täysin selväksi, miten tavattoman vanhentuneita muotoja meillä on hallintakoneistossamme. Taistelu niitä vastaan ei ole helppoa, eikä voida sanoa, että hyvillä tai huonoilla enemmän taikka vähemmän onnistuneilla teeseillä voidaan heti reväistä byrokratismin vahingollisuus. Lenin meitä usein muistutti siitä, että taistelu byrokratismia vastaan on pitkä ja vaikea työ.

Hän sanoi, tämä taistelu vaatii kymmeniä vuosia ja se, joka selittää, että me vapaudumme byrokratismista heti kun hyväksymme byrokratismin vastaisen ohjelman, on suunsoittaja ja kauniiden sanojen ystävä. Siten Lenin asetti kysymyksen. Tämä ei kuitenkaan saa merkitä tekosyitä kieltäytymiseen ankaraa taistelusta byrokratismia vastaan. Koneistomme byrokratisilta aineksilta joskus livahtaa huomautuksia: „Miksi puolue asettaa ensi tilalle kysymyksen taistelusta byrokratismia vastaan. Se on väärin. On otettava huomioon se seikka, että byrokratismi johtuu maamme taloudellisesta ja sivistyksellisestä takapajuisuudesta.“ Näin huomautukset takapajuisuudesta muuttuvat tekosyyksi byrokratismin puolustamiselle. Tällaiset tekosyyt on ilman muuta hyljättävä.

Kaikki teesit sisältävät yhden ajatuksen: byrokratismia vastaan voidaan käydä vakavaa taistelua vain vetämällä joukot tähän taisteluun. Käytännössä tämä taistelu on esiintynyt kymmenissä eri muodoissa: Melkeinpä jokaisessa työläis-keskuksessa ovat työläiset ryhtyneet omalla tavallaan asiaa ajamaan. Voimistuva sosialistinen kilpailu on paras todistus tästä. Itsekritiikin kehittyminen, jonka korkeimpana muotona on sosialistinen kilpailu, on toisena todistuksena. Yksi seikka on kieltämätöntä: uudet kerrokset ovat ottaneet asian vakavalta kannalta. Miten ne ovat asian ottaneet, sitä sallinnee minun lyhyesti valaista, ei itse taistelun kokemuksella, vaan sillä, mitä ovat medän tehtaamme nyt ja mitä ne olivat kaksi vuotta sitten. Otamme esim. tehtaan „Sirppi ja vasara“.

1) Ensimmäinen ryhmä tosiasioita osottaa työläisten yhä voimakkaimmin arvostelevan sekä tehtaassa, että tehtaan ulkopuolella olevien elimien toimintaa.

Kokouksissa käynti on huomattavasti kasvanut (seuraa numeroita) samoin on kasvanut puoluekokouksissa, tehdasammattikunta- ja ammattiliittojen kokouksissa käytettyjen puhevuorojen käyttö, kaksin jopa kolminkertaiseksi. Samoin tuotannollisten neuvottelujen kokouksissa (seuraa numeroita) esitettyjen mielipiteitten johdosta tehdään entistä enemmän kiinteitä päätöksiä. Vuotena 1/VIII 1927—1/VIII 1928 oli tuotannollisissa neuvottelukokouksissa hyväksytty 1021 päätösehdotusta, joista on toteutettu 65%. Käsitellyt kysymykset ovat tulleet tärkeämpi-sisältöisiksi. Kuluneen neuvostokamppailun aikana pidettiin 40 toimintaselostus - kokousta ammattikunnittain ja asetettiin 167 ehdokasta neuvostoon, vaikka määrä oli valita vain 27. Ehdokkaista äänestettiin henkilöittäin.

Jatsheikan ehdokkaiden vaihtamista toisiin ehdokkaisiin tehdään toverillisen arvostelun perusteella, ja tällä ei ole puoluevastaisen taistelun vaan yhteistyön luonne.

2) Toinen todisteiden ryhmä, josta tässä mainitsen, koskee viime vuosina käytäntöön otettuja uusia muotoja. Luettelen näitä uusia muotoja. Sellaisia ovat ammattikunnittain valitut byroot, tehdas—puoluekomitea ja tehdas—kontrollikomitea, joiden tehtävinä on johtaa eräitä toimenpiteitä, jotka aikaisemmin kuuluivat rajonikomiteoille. On olemassa tilapäisiä kontrollikomiteoita, jotka ovat menestyksellisesti toimineet sellaisten suurten kysymysten ratkaisemiseksi kuin on kysymys hylkytuotteista ja keskeytyksistä tuotannossa. Mainittakoon vanhimmat, jotka neuvostolaitoksissa ajavat työläisten herättämiä kysymyksiä.

Työläisten aktiivisuus esiintyy työläisbrigaadi-järjestöinä. Eräs sellainen työläisryhmä Mosaiskin kunnialueella lajitteli 2200 puutaa siemenkauraa; on järjestetty viisi toveripiiriä maan yhteismuokkausta varten on kunnostettu erään kommuunin, samoin erään artellin, usean koneosuuskunnan ja kymmenien köyhien talouksien maatalousvälineet.

Tehtaan paikallisen lehden levikki on noussut 2½ kertaiseksi ja on nyt 3600 kpl. Työläiskirjeenvaihtajien lukumäärä on kohonnut 200 henkilöstä 425, joista puolet puolueettomia. On järjestetty 4 kuukautta sitten saavutusten luettelomisbyroo, joka on ennättänyt hankkia 150 vastausta lehdessä tehtyihin kysymyksiin.

Kaikkein paraiten voi sen uuden, mitä on tapahtunut tehtaissa, lopuksi esittää seuraavilla faktoilla. Kun joukot itse alkoivat tuomita työstä poissaoloja, tapahtuu poissaolojen jyrkkä väheneminen. Niinpä peltilevyn valssausosastolla on työstä poissaolevien lukumäärä laskenut 4

työpäivästä viikossa yhteen päivään. Kun ennen säännöllisesti tilipäivän jälkeen yksi kone viidestä ei työskennellyt, niin huhtikuun 6:n päivän jälkeen ei poissaoloja ollut yhtään, tahi korkeintaan yksi 337 työläistä kohden. Tuotantokustannuksien alentaminenkin edistyi tyydyttävästi.

3) Tehtaassa työskentelevästä työläismäärästä on henkilöitä työläistiedekunnissa yleissivistävillä ja teknillisillä kursseilla sekä korkeakouluissa. Enempi kuin 900 henkilöä on kursseilla kouluissa opiskelemassa puoluevalistusta.

4) Neljännessä ryhmässä todisteita mainitsee tov. Jakovlev useita tehtaassa johtosäemissä olevia nimeltään osottaen siten, että nostokasjärjestelmä tehtaan aktivistien parhaimmista on uudistanut koneiston.

Lisäksi mainitsee, että tehdaskomitean 19 henkilöstä 17 on ensikerän valittu ja samoin 7:stä palkkaa saavasta 4 on ensi kertaa tehtävissä.

Jos on tarpeen selvittää miksi niin mittaamattoman suuret ovat meidän voimamme, katsomatta kaikkiin niihin vaikeuksiin, joita meillä on voitettavanamme, ja kuinka me pystymme voittamaan sellaisia vaikeuksia, jotka jo aikoja sitten olisivat kukistaneet jokaisen muun hallituksen ja yhteiskunta-järjestelmän, on analysoitava kaikki ne pienet tosiasiat, jotka selvittävät uusien työläiskerroksien siirtymisen alhaalta päin, työläiskerrosten, jotka ottavat neuvostomaan asian vastuun ja vaikeudet kannattevakseen.

Kun meillä on valtiokoneistossamme käynnissä sellainen suuri tehtävä kuin puhdistus, kun olemme pakotettuja arvostelemaan omia

kommunistijoukkojamme, kun luokkataistelun ehdoissa usein vedetään nenästä ja tehdään kommunisteista häntyreitä, niin toisessa vaakakupissa on meillä voimistuvan luokkataistelun ehtojen vallitessa joka tehtaassa ja joka kylässä nousvien uusien tuhansien kymmenien tuhansien ja satojen tuhansien ihmisten joukko. Me perustamme laskelmamme heihin, sillä muistamme Leninin sanat: taistelu-a byrokratismia vastaan on välttämättömästi käännyttävä sinne missä on työväenluokan diktatuurin voiman lähde.

Tässä mielessä te epäilemättä hyväksytte teesien perusajatuksen,

että ei ole kaunisteltava yhtään moitetta, ei yhtään puutteellisuutta, vaan avoimesti on paljastettava kaikki ne byrokraatistimin syvät haavat ja mätäpaiseet, joita on olemassa ja samalla osoitettava, että meillä ovat kasvaneet uudet kerrokset, jotka ovat valmiit ja pystyvät taistelemaan byrokraatistimia vastaan. Ja jos me nämä kerrokset nostamme, kuten Lenin opetti, niin varmuudella voimme sanoa, että taistelussa tätäkin vihollista vastaan, joka on vaikeampi voittaa kuin Denikin, me tulemme saavuttamaan menestyksen. (Suosionosotuksia).

SNTL:n Neuvostojen V edustajakokous

Tov. Rykoviin selostus hallituksen toiminnasta.

SNTL:n ulkopoliittikkaa ja kansainvälisiä suhteita käsittelevä osa.

I. Kaksi suuntaa kapitalistisen maailman suhteissa SNTL:oon.

Toverit, edellisessä Liiton neuvostojen edustajakokouksessa osoitin, että SNTL:n kansainvälisessä tilanteessa on luonteenomaista kaksinaisuus suhteissamme kapitalistiseen maailmaan. Porvarillisissa hallituksissa on vallalla kaksi keskenään taistelevaa suuntaa: toinen suunta on luonteeltaan hyökkäävä, ilmeten se vihamielisessä suhtautumisessa maailman ensimmäiseen työväenluokan diktatuurin hallitukseen ja on sen päämääränä proletariaatin diktatuurin kukistaminen, — ja toinen suunta taas sellainen, joka sallii — ainakin visseillä ehdoilla — kahden talousjärjestelmän, neuvostollisen järjestelmän ja kapitalistisen järjestelmän, rinnakkaisen olemassaolon.

IV edustajakokous kokoontui työhönsä v. 1927 huhtikuussa, s. o. juuri sellaisena ajankohtana, jolloin hyökkäysluontoiset suunnat olivat erikoisen voimakkaat. Kuten muistanette, tapahtui kohta edellisen edustajakokouksen töiden loputtua Englannin ja Neuvostoliiton välisten diplomaattisten suhteiden katkeaminen.

Lyhyesti voisi edellisen edustajakokouksen ja heti sen jälkeen seuranneena aikana kansainvälisten suhteiden alalla vallinneen kauden luonnehtia kahdella ilmiöllä. Niistä toinen — äärimmäinen jännittyneisyys Englannin ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa, ja toinen — vallankumousliikkeen valtava nousu. Näiden kahden ilmiön välinen yhteys ei sisälly tietenkään ainoastaan aikaan, vaan myöskin niiden olemukseen.

Sillä mitäpä merkitsi Kiinan vallankumouksen nousu ja sen mahdollinen voitto? Se merkitsi vallankumouksen asemien suurta voimistumista kautta maailman, imperialismin vallan heikentymistä ja kapitalistisessa renkaassa olevan Liittomme aseman huomattavaa lujittumista.

Englannin ja Neuvostoliiton välien katkeamisen yhteydessä kiristyi kansainvälisen tilanteen jännittyneisyys varsin huomattavasti. Tämä ilmeni esim. sellaisissa tapahtumissa, kuin lähettiläämme tov. Voikovin murhaaminen Varsovassa. Sitten seurasi selkkauksia Ranskan ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa, selkkauksia, jotka johtivat siihen, että Ranskan hallituksen taholta vaadittiin meitä kutsumaan pois Pariisiin lähettiläämme, tov. Rakovskij, ja nimittämään hänen tilalleen toinen henkilö; saman vuoden joulukuussa sattuivat tunnetut Kantonin tapahtumat, jolloin Kantonissa toimivan neuvostokonsulaatin henkilökuntaa kohtaan käytettiin petomaista mielivaltaa. Rinnan Kiinan vallankumouksen nousun kanssa ilmeni samanaikaisesti yleismaailmallisen vallankumouksellaan nousu sellaisina ilmiöinä, kuin Englannin hiilenkaivajain lakko ja kansallis-vallankumouksellisen liikkeen voimistuminen useissa siirtomaissa.

Idän vallankumousliikkeen voima ei voinut tietenkään olla vaikuttamatta myöskin Englannin konservatiivien aktiivisuuteen heidän suhtautumisessaan Neuvostoliittoomme. Englannin ja SNTL:n välisten diplomaattisten suhteiden katkeaminen toukokuussa v. 1927 ei tapahtunut minään odottamattomana yllätyksenä. Jo saman vuoden maaliskuussa koolla olleen Kansain Liiton täysistunnon käytäväpuheina esitettiin englantilaisten taholta aivan vakavassa äänilajissa konkreettisia suunnitelmia neuvostovastaisen blokin muodostamiseksi.

Näin siis kansainvälisten suhteiden perusprobleemina ja ikäänkuin akselina, jonka ympärille koko kansainvälinen tilanne keväällä v. 1927 asennoitui, oli Neuvostoliiton ja kapitalistisen maailman välisten suhteiden jännittyneisyys. Tämän jännittyneisyyden keskionä oli suhteiden kärjistyminen Englannin konservatiivisen hallituksen ja Liittomme välillä. Isobritannian hallitus pyrki kokoamaan käsiinsä kaikkien Neuvostoliitolle vihamielisten voimien johdon.

Useat englantilaiset poliitikot osoittivat, että Neuvostoliiton kukistuminen helpottaa suurella määrällä heidän väkivaltopoliittikaansa siirtomaissa. Täten siis vihamielisyys meitä kohtaan tänä aikana ei ollut ainoastaan vihamielisyttä luokkavihollista kohtaan, proletariaatin valtaa ja proletaarista valtiota kohtaan, vaan lisäksi liittyi se toivoon tuoda tällä keinoin parannusta Isobritannian asemaan siirtomaissa, joissa vallankumouksellisen liikkeen aalto oli nousussaan.

Vaikea on mennä sanomaan, mitä osaa toivot ja suunnitelmat välittömästä aseellisesta hyökkäyksestä tämän yhteydessä esittivät, vaikkakin välien katkeamiseen johtaneet teot ylittivät karkeudessaan kaiken sen, mitä tähänastinen diplomaattisten suhteiden historia tietää kertoa. Te kaikkihan muistatte, että Lontoossa toimivan kauppavaltuuskuntamme huoneustossa murrettiin kassakaapit, särjettiin lattiat, ryöstettiin kaikki asiapaperit j. n. e. Jo ennen tätä riitti Englannin hallituksella häikäilemättömyyttä käyttää hyväkseen aivan selvästi väärennetyjä asiapapereita, niiden joukossa tunnettua „Sinovjevin kirjettä“, joka viime aikoina on täysin sitovasti todistettu karkeasti väärennetyksi.

Tapahtuman jälkeinen Englannin hallituksen ja niiden konservatiivipiirien politiikka, jotka välien katkaisemisen aikaan saivat, sisältyi ta-

soudellisiin painostustoimenpiteisiin Liittoamme vastaan. Koko keinottelu Neuvostoliiton taloudellisilla vaikeuksilla, jotka muka johtavat tuhoomme, ja kaikki tämän tuhon ennustelut olivat lähtöisin juuri näistä piireistä, ollen ne lisäkeinona konservatiiveille näiden mobilisoidessa ympärilleen sellaisia voimia, jotka turvasivat tämän neuvostovastaisen liikkeen mahdollisuuden.

Nyt taas painattavat ulkolaiset lehdet vähän päästä samantapaisia juttuja Neuvostoliiton kriisistä, romahduksesta, vararikosta j. n. e. Nyt tuollainen ei ole enää vaarallista, sillä jos ihmiset vuosikausia ennustelevat, eikä heidän ennustuksistaan yksikään käy toteen, niin heihin lakataan luottamasta. Nimenomaan näin on nyt käynytkin meidän „romahduksemme“ ennustelijoille.

Ryhtyessään tähän kaikkeen oli Englannin hallituksen tarkoituksena päästä kaikkien Liitollemme vihamielisten voimien johtajaksi ja järjestäjäksi. Entä mikä oli tuloksena? Kuten tiedätte, on nyt jo porvarillinenkin lehdistö yhtynyt sellaiseen johtopäätökseen, että tappiolle emme joutuneet me, vaan juuri Englannin hallitus, koska sen esimerkkiä ei yksikään muu valtio seurannut. Vaikkakin Englannin taholta on meitä vastaan toimittu taloudellisen ja finanssipainostuksen metodeilla, niin siitä huolimatta on kaupparamme ja taloudelliset yhdyssteemme kapitalististen maiden kanssa aina tähän päivään saakka yhäti lujittuneet. Tämä osoittaa, että yritys järjestää yhteisrintama meitä vastaan, yritys, joka kaksi vuotta sitten oli koko kansainvälisen elämän tärkein tapahtuma, päättyi sillä ajanjaksolla epäonnistumiseen.

Englannin konservatiivinen hallitus katkaisi välit meidän kanssamme ja alkoi järjestää meitä vastaan kansainvälistä liittoa, käyden keskusteluja joskaan ei sodasta, niin ainakin saarrosta. Syynä siihen, miksi Eng-

lannin konservatiivit epäonnistuivat yrittäessään muodostaa neuvostovastaisen blokin ja saattaa tällä meidän erikoisen vaikeisiin olosuhteisiin, on ensiksikin se, että he eivät ottaneet huomioon olevansa tekemisissä sellaisen hallituksen ja sellaisen valtion kanssa, joka muodostaa yhden kokonaisuuden kansan kanssa ja joka olemukseltaan ja luokkaperusteiltaan on sellainen, ettei se voi muuttaa politiikkaansa sodan uhanakaan edessä. Ulkopoliittikkamme varmuus, lujuus ja järkähtämättömyys johtuu SNTL:n kehityksen sosialistisista periaatteista ja siitä leppymättömyydestä, millä kaikki maamme kansat ovat valmiit puolustamaan Lokakuun saavutuksia.

Toisena syynä on se, että itse porvarillisten valtioiden sisälläkin on kasaantunut riittävä määrä ristiriitaisuuksia, jotka saivat aikaan erilaisen suhtautumisen erilaisten hallitusten taholta Englannin konservatiivien työhön neuvostovastaisen yhteisrintaman järjestämiskysymyksessä ja suhtautumisessa Neuvostoliittoon.

Suurta naiivisuutta vaaditaan — jopa Englannin konservatiiveillekin anteeksiantamattoman suurta —, kun ensin solmitaan rauha voitettujen maiden sortamisen perustuvan Versailles'in sopimuksen pohjalla ja siten suunnitellaan, että kaikki nämä maat liittyisivät ilman mitään ristiriitaisuuksia yhteisrintamaan voittajamaiden kanssa. Tuo suuri naiivisuus olikin vississä määrin syynä siihen, että neuvostovastaisen yhteisrintaman luominen oli jo etukäteen määrätty romahtamaan. Porvarillisten maiden hallitusten välillä on sitä paitsi sellainen määrä näiden hallitusten etujen olemuksesta johtuvia ristiriitaisuuksia, että konservatiivien hallitukselle on yhteisrintaman luominen mahdotonta jopa Versailles'in sopimuksesta riippumattakin. Kas tämän tähden kävi Englannin hallitukselle ajan mittaan peräänty-

minen selväksi välttämättömyydeksi. Kaavana vallatuista asemista perääntymiselle oli Kansain Liiton neuvoston päätös kesäkuulta v. 1927. Tuo päätös julistaa „moraalista yhteisrintamaa kommunismia vastaan“. Päätös on perääntymistä, koska se ilmaisee hyvin heikosti ne tarkoitukset, joiden toteuttamiseen Iso-Britannian vanhoillinen hallitus pyrki. Tuo kaava ilmaisee tietenkin hyökkäyspyrkimyksiä Liittoamme vastaan, koska Liittomme on valtakunta, jossa vallan peräsimessä on kommunistinen puolue. Kuitenkaan siinä ei ole suoranaista tunnustusta ja suoranaista julistusta siitä, että on välttämätöntä muodostaa neuvostovastainen valtioiden välinen liitto taistelemaan kommunismia vastaan. Se on läpeensä täynnä tavattoman teeskentelevää henkeä, jonka luonnehtivat sanat— „moraalinen rintama“. Jokaiselle on kuitenkin selvää, että ihmiset julistavat „moraalista“ juuri siksi, etteivät he mistään muusta voi julistaa.

Mitä tulee moraalisiin, niin täytyy sanoa, ettei meitä erikoisesti huoleta niiden ihmisten moraalinen suhtautuminen meihin, jotka hyväksyivät tuon päätöslauseلمان suhtautumisesta kommunismiin ja kommunistista järjestelmää luovaan valtion. Emme me koskaan rakennustyössämme ole tehneet laskelmiamme Churchill'in, Johnson Hicks'in ja heidän puolueidensa myötätuntoon luottaen. Mutta samanaikaisesti me olemme aina tehneet laskelmamme luottaen ei ainoastaan moraaliseen, vaan kaiken muunkinlaiseen myötätuntoon niiden satojen miljoonien työläisten, talonpoikain ja siirtomaiden sorrettujen kansojen taholta, joiden myötätunto on meille mittaamattomassa määrin kallisarvoisempi, koska tällainen moraalinen myötätunto Neuvostoliittoa kohtaan heijastaa ihmiskunnan satojen miljoonien raatajien etuja. (Suosionosoituksia).

Kapitalistisen maailman meitä vastaan suunnattujen yhä kiihtyvien hyökkäysaikomusten taustalla on noussut kokonainen sarja uusia ilmiöitä, jotka havainnollistavat neuvostovastaisen rintaman järjestämistyötä. Ranskassa on neuvostovastaisen blokin muodostamisen ideologina esiintynyt senaattori de Monse, joka teki ehdotuksen erikoisen länsi-eurooppalaisen pääomajärjestön perustamisesta Neuvostoliiton pakottamiseksi suuriin myönnytyksiin; tämän ohella senaattori kuitenkin jutteli, ettei hän tahdo ollenkaan harrastaa politiikkaa: hänelle on tuollaisen blokin muodostaminen vain „afääri-asia“, eikä politiikkaa.

Sittemmin tulkitsti tämän senaattorin virkaveli de Jouvenell tuollaisen yhtymän todellisen merkityksen. Vähän jälkeen Englannin ja Neuvostoliiton välien katkeamisen julkaisi hän sanomalehdissä kokonaisen artikkelisarjan, jossa hän kirjoitti seuraavaa:

„Lopultakin on ilmaantunut tilaisuus Euroopan yhdistämiseksi, josta asiasta on niin paljon puhuttu, mutta jonka eteen ei ole vielä mitään tehty. Englannin ja Neuvostoliiton välisten suhteiden katkeaminen luo tätä varten sopivat olosuhteet. Jos me nyt tämän sopivan tilaisuuden jätämme käyttämättä, niin tuskinpa vaan toista sellaista lähiaikoina ilmaantuu.“

Mitkä sitten olivat ne tehtävät, jotka de Jouvenell aikoi toteuttaa tuon yhdistyneen Euroopan avulla? Kirjoituksessaan hän jatkaa:

„Kommunismia vastaan ei voida taistella käymälä samanaikaisesti finanssineuvotteluja Neuvostovallan kanssa ja ylläpitämällä poliittisia suhteita,

jotka tähän asti eivät ole johtaneet minkäänlaisiin konkreettisiin tuloksiin. Englanti oli ensimmäinen suurvalta, joka pyrki sopuun Venäjän kanssa. Se myöskin ensimmäisenä katkaisi suhteensa venäläisiin. Suotavaa ja välttämätöntä olisi saada aikaan vakavaluontoinen sopimus Euroopan ja Venäjän välillä; muttaseen pitää olla koko Euroopan sopimus.“

De Jouvenell propageeraa siis koko Euroopan sopimusta SNTL:n kanssa, ymmärtäen tällä tietenkin sitä, että on luotava eurooppalainen yhteisrintama, joka sitten saneleisi ehtonsa Neuvostoliitolle. Edelleen kirjoittaa Jouvenell:

... „Neuvostoliiton taloudellinen jälleenrakentaminen ei voi olla yksinomaan Ranskan tai Saksan, Italian tai Englannin tehtävä, vaan se on koko yhdistyneen Euroopan tehtävä; tämä jälleenrakentaminen on suoritettava samoilla metoodeilla kuin Itävallan ja Unkarinkin jälleenrakentaminen, s. o. Kansain Liiton välityksellä, koska muita metoodeja ei ole.“

Ajatusta Kansain Liiton osallistumisesta ratkaisevana tekijänä Neuvostoliiton ja sen kapitalistisen ympäristön välisten suhteiden säännöstelemiseen painostaa Jouvenell vielä kerran samassa artikkelissaan samanlaisessa muodossa. Hän kirjoittaa:

... „Välttämätöntä on mennä vieläkin etemmäksi ja julistaa päättävästi, että Euroopan ja bolshevistisen Venäjän väliset suhteet on Kansain Liiton järjestettävä.“

Hänen jälkeensä alkoivat tätä ajatusta kerrata toisetkin.

On välttämätöntä panna merkkeille, että tämä agitatsioni ja nämä suunnitelmat, jotka alkoivat levitä muihinkin maihin, saivat vastakaikua myöskin osassa Saksan lehdistöä, joka kuvasi de Monse'n ja de Jouvenellen suunnitelmat „itsepuolustus“-keinona Neuvostoliiton ulkomaankaupan monopoolia vastaan, teeskennellen samalla, että kysymys on muka sopimuksen teosta Neuvostoliiton kanssa, vaikka itse asiassa yllämainittujen suunnitelmien tarkoituksena oli kapitalistisen Euroopan yhteisrintaman asettaminen vastapainoksi Neuvostoliitolle.

Saksan raskaan teollisuuden äänenkannattajan „Bergwerkzeitung'in“ palstoilla julkaistiin vielä tänäkin vuonna yksi tuon samaisen de Jouvenellin artikkeli, jossa hän vielä kerran toistaa Englannin ja Neuvostoliiton välien katkeamisen aikana esittämänsä ehdotukset ja todistuskappaleet.

Varsin monet toimihenkilöt toivoivat tämän kamppailun yhteydessä, että meidät onnistutaan pakottamaan ainakin ulkomaankaupan monopoolin peruuttamiseen, ja silloinhan bolshevistiseen valtioon olisikin tullut pääsy vapaaksi jokaiselle imperialisti- ja pörssirosvolle. Pariisilaisessa „Pax“-nimisessä aikakauslehdessä (aikakauslehden nimi on aivan selvää pilkkaa: suomenkielelle käännettynä merkitsee „Pax“-rauha) kirjoittaa joku asianharrastaja seuraavaa:

... „Vain Neuvostoliitto voi peljätä tämän taloudellisen blokin muodostamista, sillä jos sillä onkin vielä mahdollisuus käydä poliittista taistelua jonkinlaisilla menestymisen toiveilla, niin taloudellisella pohjalla käy sen taistelu yhä vaikeammaksi ja vaikeammaksi; tuloksena onkin, että kohta se ei enää kykene vastustamaan todellisuuden järkähtämätöntä painostusta.“

Kaikesta ylläesitetystä selviää, kuinka suurella tarmolla koetettiin saada Englannin ja Neuvostoliiton välien katkeaminen kehittymään neuvostovastaisen blokin muodostumiseen saakka. Tämän kanssa kiinteässä yhteydessä on sellaiset tosiseikat, kuin ranskalaisten pankkien kaappauspolitiikka meidän Yhdysvaltoihin menevään kulturalistiimme nähdessä ja saksalaisten pankkiirien osallistuminen Venäjän velkojen yhdistykseen, osallistuminen, joka diplomaattisella kielellä ilmaistuna on selvästi „moraalisessa“ ristiriidassa Rapallon sopimuksen kanssa.

Näiden kansainvälisen tilanteen vihamielisten suuntien rinnalla on kehittynyt myöskin toisenluontoisia suuntia—suuntia rauhalliseen rakennustyöhön Neuvostojen ja kapitalistisen maailman välillä. Näistä suunnista puhun tarkemmin selostukseni toisessa osassa.

Tällaisissa olosuhteissa on politiikkamme sisältynyt siihen, että olemme kaikin keinoin koettaneet voittaa ja hävittää meille vihamielisten voimien ja suuntien aktiivisuuden, pyrkien samalla säilyttämään rauhan, joka on välttämätön edellytys Neuvostoliiton sosialistiselle rakennustyölle.

II. Taistelu rauhan puolesta.

Useita kertoja on neuvostohallitus, julkilausunut, että taistelu rauhan puolesta on ulkopoliittikaamme kokoomuksellisenä, elimellisenä osana. Se johtuu Liittomme eduista, sen taloudellisen kehityksen ja koko maailman työväenluokkaa kiinnostavan sosialistisen rakennustyöemme eduista. Taistelemalla rauhan puolesta noudatamme me koko maapallon työtätekevien etujen mukaista politiikkaa, sillä on selvää, että sodassa ja sodasta joutuvat kärsimään ei aseiden hankkijat, vaan ne, joista armeijat ovat kokoonpannut, s. o. työläiset ja talonpojat. Tämä on

meillä aina ollut vankkana periaatteellisenä pohjana rauhan puolesta käymällemme päättävälle taistelulle.

IV Neuvostojen Edustajakokous, joka kokoontui työhönsä kaksi vuotta sitten, antoi meille seuraavan tärkeimmän ohjeen ulkopoliittikan alalla noudatettavaksi: „Edustajakokous kiinnittää koko maailman kansojen huomiota siihen eittämättömään tosiseikkaan, että Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto on ainoa valtio maailmassa, joka noudattaa suoranaista ja avointa, koko ihmiskunnan etujen mukaista rauhanrakkauden politiikkaa. Hyväksyen täydellisesti tämän rauhanpolitiikan valtuuttaa edustajakokous Liiton hallituksen edelleenkin sitä horjumatta noudattamaan ja pyrkimään ystävällisten suhteiden solmimiseen ja lujittamiseen ulkovaltioiden kanssa. Edustajakokous toteaa tyydytyksellä, että nämä Liittomme pyrkimykset ovat löytäneet vastakaikua muutamissa valtioissa, ollen näiden valtioiden ja Liittomme välisten taloudellisten yhdyssiteiden lujittuminen parhaana todisteena tämän politiikan oikeaperäisyydestä.“

Tämän IV Edustajakokouksen antaman pääohjeen toteuttamiseen onkin työemme kansainvälisen politiikan alalla tähdännyt.

Samaan aikaan, kun Englannin konservatiivien hallitus valmisteli diplomaattisten suhteiden katkaisemista ja suoritti räikeän murron Lontoossa toimivan kauppaedustajistomme huoneustoon, samaan aikaan, kun Englannin politiikan johtajat järjestelivät neuvostovastaista finanssi- ja taloudellista saartoa—esitti Neuvostoliiton edustajisto Geneven kansainvälisessä taloudellisessa konferenssissa ohjelman, jossa selitetään mahdolliseksi „kahden kansantalousjärjestelmän—kapitalistisen ja sosialistisen järjestelmän—rauhallinen, rinnakkainen olemassaolo“. Tätä kahden kansantalous-

järjestelmän „rauhallisen, rinnakkaisen olemassaolon“ ohjelmaa on neuvostohallitus—yhtenä Neuvostoliiton sosialistisen rakennustyön välttämättömänä edellytyksenä — horjumatta käytännössä toteuttanut Neuvostojen IV ja V edustajakousten väliaikana.

Rauhan puolesta käymämme taistelun politiikka on kuluneena aikana erikoisella selvyydellä havainnollistunut valtuuskuntamme toiminnassa aseistariisuuntumista valmistelevan komissionin istunnossa, suhteessamme n. s. Kelloggin sopimukseen ja n. k. Moskovan pöytäkirjan yhteydessä, jonka viimeainitun allekirjoittivat SNTL:n kanssa rajatusten sijaitsevat valtiot meidän aloitteestamme.

Kuten tunnettua, on Kansain Liitto harrastanut aseistariisuuntumiskysymystä jo 8 vuoden ajan. Kansain Liiton V täysistunnossa jakoi meidän valtuuskuntamme kaikille istuntoon osallistujille aineiston, jossa osoitettiin, että tänä aikana ovat Kansain Liiton eri elimet pitäneet 121 istuntoa aseistusten rajoittamiskysymyksen johdosta ja on niissä hyväksytty kaikkiaan 11 päätöslauselmaa. Kansain Liiton eri elimien työt aseistariisuuntumiskysymyksestä käsittävät painettuina kaikkiaan 14.000 sivua (naurua). Kun luin siitä, että sotavarustelut kaikissa maissa kasvavat, niin ajattelin: eiköhän vain tämä lienekin lannoitusaineena sille maaperälle, jossa tykit, konekiväärit ja myrkkyykaasut kasvavat? Tällaiseen komissioniin joutuivat edustajamme taistelemaan rauhan puolesta. Luulen, että hyvin harvat läsnäolevista kadehtivat heidän työtään tuollaisessa seurassa (naurua). Tähän asti ei ole vielä yhtäkään sotilasta, ei yhtäkään tykkiä, ei yhtäkään risteilijää eikä ainoatakaan patruunaa onnistuttu supistamaan, mutta onhan 14 000 sivua kirjoitettu täyteen ja hukattu

suurella työntouhulla mahtava määrä paperia (naurua).

Neuvostoliittoa pyydettiin osallistumaan aseistariisuuntumista valmistelevan komissionin työhön jo v. 1925. Vastasimme silloin, ettemme kieltäydy minkäänlaisesta aseistariisuuntumiskysymyksen käsittelystä ja että olemme valmiit osallistumaan tuon komissionin työhön. Mutta tämän me voimme tehdä vain siinä tapauksessa, että komissioni kokoontuu sellaisessa paikassa, mihin me voimme matkustaa. Osoitimme, ettemme voi osallistua Sveitsissä kokoontuvan komissionin työhön, koska siellä aivan poikkeuksellisissa olosuhteissa murhattiin Italiassa toimiva lähettiläämme tov. Vorovskij, joka oli saapunut Sveitsiin maan hallituksen pyynnöstä osallistumaan Lausannes'in konferenssiin. Emme halunneet lähettää uusia Lokakuun valankumouksen poikia surman suuhun.

Tov. Vorovskin murhan johdosta Sveitsin kanssa syntyneen konfliktin selvittäminen pitkittyi, mutta syy tähän ei ollut meidän. Selkkaus tuli selvitettyä v. 1927 huhtikuuhun mennessä, ja tämä seikka antoikin Neuvostoliitolle mahdollisuuden osallistua v. 1927 marras-joulukuusta lähtien niin kansainvälisen talouskonferenssin kuin myös aseistariisuuntumista valmistelevan komissioninkin työhön.

Komissionin IV täysistunnossa v. 1927 lopulla esitti tov. Litvinov SNTL:n hallituksen nimessä ehdotuksen yleisestä ja täydellisestä aseistariisuuntumisesta, jonka mukaan:

„sopimukseen liittyvät valtiot tunnustavat juhlallisesti, että ainoa realinen, rauhan säilymistä edistävä keino on yleinen ja täydellinen kaikkien aseellisten voimien hävittäminen, ja yhtyvät valtiot tähän keskinäiseen sopimuskirjaan, nimittäen tätä varten omat valtuu-

tettunsa, jotka tarpeellisessa ja asianmukaisessa muodossa vahvistettujen valtuuksiensa vaihdon jälkeen päättävät seuraavaa: tämän sopimuskirjan voimaantumispäivästä lähtien tullaan ryhtymään täydelliseen aseistariisuuntumiseen, joka pitää olla loppuunsaorittu neljän vuoden si-ällä siinä järjestyksessä, jonka tarkoituksena on aseellisten yhteentörmäysten mahdollisuuden pienentäminen jo ensimmäisen vuoden aikana“.

Tällainen oli ehdotuksemme. Jos sen esittämisaikana moitittiin meitä siitä, että teemme ehdotuksen, joka ei ole vakavaluontoinen ja joka porvarillisten hallitusten hyväksyttäväksi on ylivoimainen. Vastasimme, että jos joku haluaa tehdä sellaisen ehdotuksen, jonka porvarilliset hallitukset mielellään hyväksyisivät, niin tehkoon ehdotuksen ei aseistariisuuntumisesta, vaan aseistusten lisäämisestä, sillä sellainen ehdotus vastaisi todellisuutta,—mutta tehtävämmehän onkin taistella kaikkea tuollaista vastaan.

Neuvostohallitus oli täysin tietoinen siitä, että tähän mitä radikaalisimpaan, mutta samalla mitä yksinkertaisimpaan aseistariisuuntumiskysymyksen käytännössä toteuttamisen muotoon eivät imperialistiset valtiot suostu.

Tästäkin huolimatta esitimme ehdotuksemme, koska olimme täysin tietoisia siitä, että kansat tulevat taistelemaan sotaa vastaan ja aseistariisuuntumisen puolesta ja että ne enemmän tai myöhemmin luovat sellaiset hallitukset, jotka kaiken tämän toteuttavat (suosionosoituksia). Meille on aivan epäilemätöntä, että yleinen aseistariisuuntuminen saavutetaan vain pitkän ja itseperäisen taistelun tuloksena ja että se tulee merkitsemään suuren historiallisen kauden loppumista. Epäilemätöntä on, että tällaiset tapahtumat eivät tapahdu yht'äkkisesti, vaan ovat ne tuloksena valtavana liikkeestä ja

jättiläismäisistä edistysaskeleista ihmisten, kansojen ja valtioiden suhteissa. Kaikki tämä tapahtuu sitä nopeammin, mitä nopeammin, mitä päättävämmiin ja johdonmukaisemmin tullaan tämän puolesta taistelemaan.

Kansain Liiton aseistariisuuntumista valmistelevalle komissionin töitä johtavien hallitusten edustajat eivät vastauspuheissaan tov. Litvi-noville kyenneet esittämään yhtään ainoata työväenluokan ja kansojen etuja vastaavaa todistuskappaletta yleisen aseistariisuuntumisen pikais-ta toteuttamista vastaan, mutta tietenkin oli heidän taktiikallaan niiden imperialistiryhmien luokkaetujen vakava pohjaväri, joiden käsi-sä hallitusvalta porvarillisissa valtioissa on.

Esittäessään vaatimuksen yht'aikaisesti suoritettavasta, täydellisestä ja yleisestä aseistariisuuntumisesta paljasti neuvostovaltuuskunta samalla kapitalististen maiden hallitusten imperialistiset sotapyrkimykset ja repi rikki Kansain Liiton kansialalaisuuksia peittävän väli-verhon; kuten tunnettua, ovat Kansain Liiton käyttävät niinä paikkoina, joissa käydään neuvotteluja ja solmitaan sopimuksia ei suinkaan rauhan turvaamisen tarkoituksessa. Neuvostovaltuuskuntamme osoitti siellä, että meidän maamme, meidän proletaarinen valtiomme käy rehtiä ja johdonmukaista taistelua rauhan puolesta.

Kaikkien maiden monimiljoonaiset raatajajoukot näkivät Neuvostoliiton ehdotuksissa oman rauhankaipuunsa heijastuksen.

Valmisteleva komissioni hylkäsi Neuvostoliiton ehdotuksen yleisestä aseistariisuuntumisesta, nojautuen Kansain Liiton ohjesäännön 8:nteen pykälään, joka kuuluu:

„Liiton jäsenet tunnustavat, että rauhan säilyttäminen vaatii kansojen asevarusteiden supista-

mista niiden minimimäärään saakka, jolloin tämä on yhdistettävä kansallisen turvallisuuden ja yhteistoiminnan asettamien kansainvälisten velvollisuuksien täyttämisen vaatimuksiin.“

Kansain Liiton jäsenet katsoivat ohjesäännön tämän pykälän merkitsevän aseistariisuuntumisen kieltämistä. Nähtävästi he ajattelevat, että jos aseistariisuuntuminen voitaisiinkin toteuttaa ja jos sen tiellä ei olisikaan voittamattomia esteitä, niin sittenkin ohjesäännön pykälän pitää olla „korkeimpana“ ja yläpuolella kaiken muun. Näiden aivan puhtaasti muodollisten syiden pohjalla he kieltäytyivät käsittelemästä ehdotustamme yleisestä aseistariisuuntumisesta.

Kuitenkin sai ehdotuksemme mitä laajinta vastakaikua ei ainostaan työläis- ja talonpoikaisjoukkojen, vaan myöskin niiden intelligenssiainesten keskuudessa, jotka voidaan katsoa vilpittömiksi pasifisteiksi. Kun ehdotuksemme yleisestä aseistariisuuntumisesta tuli hyljättyksi, niin kehoitimme valtuuskuntaamme uusiin yrityksiin aseistariisuuntumiskysymyksen käytännölliseksi ratkaisemiseksi ja esittämään tässä mielessä luonnoksen asteettaisesta aseistariisuuntumisesta, joka luonnos oli ensimmäisenä osana täydellistä aseistariisuuntumista vaativassa suunnitelmassamme.

Tämä toinen ehdotuksemme kuului seuraavasti:

„Sopimukseen osallistuvat valtiot tunnustavat, että ainoa oikeudenmukainen tie on kaikenlaatuisten asevarusteiden asteettaisesti nouseva supistaminen, asevarusteiden määrää ja kokoonpanoa vastaavasti, ja suostuvat sopimuspuolet,—mikäli tämä metodi vähimmässä määrin rikkoo heikompien valtioiden etuja, jotka valtiot ovat taloudellisesti riippuvaisia voimakkaammista valtioista, —

ottamaan ylläesitetyn periaatteen aseistusten supistamisen perustaksi.“

Ehdotimme, että ne valtiot, joilla on mahtavat armeijat ja suuret teknilliset varusteet, aloittaisivat aseistusten supistamisen nopeammassa temossa kuin heikommat valtiot, joilla on pienet armeijat ja vähäpätöiset määrät teknillisiä varusteita. Tätä luonnosta oli mahdoton hyljätä sellaisilla muodollisilla syillä, että Kansain Liiton ohjesääntö muka kieltää aseistariisuuntumisen. Ehdottaessamme osittaista aseistariisuuntumista ja asteettaista asevarusteiden supistamista emme me tehneet Kansain Liiton sääntöjen katsantokannalta muodollisestikaan minkäänlaista ohjesääntörikkomusta, ja komissioni olikin pakoitettu ottamaan ehdotuksemme käsiteltäväksi. Nyt alkoi virastohidastelu. Luonnoksemme käsittely lykkäytyi 13 kuukauden ajan. Kaksi kertaa тов. Litvinov kääntyi komissionin puheenjohtajan Lawdonin puoleen, osoittamalla varsin määrätellysti, että on välttämätöntä kutsua komissioni koolle ehdotustamme käsittelemään. Vasta 13 kuukauden kuluttua komissioni kokoontui. Тов. Litvinov palasi aivan äskettäin viimeisestä aseistariisuuntumista valmistelevan komissionin istunnosta, joka hylkäsi tämän toisenkin ehdotuksemme, hylkäsi, mutta nyt ei enää Kansain Liiton ohjesäännön edellyttämien syiden pohjalla. Ei, nyt hyljättiin ehdotus sentähden, että komissionin tehtäviin kuului muka yksinomaan supistettaviksi joutuvien aselajien nimittelyminen. Kaikki muu piti lykätä tulevaisuudessa kokoontuvan kansainvälisen konferenssin käsiteltäväksi.

Jos luulette, että kansainvälisen konferenssin tehtävänä tulee olemaan aseistusten supistamisnormien määrittely, niin erehdytte. Ei sinnepäinkään! Ei, kansainvälinen konferens-

sikaan tule määrittelemään aseistariisuuntumisen täsmällisiä normeja, se tulee ainostaan registreeraamaan lausunnot, jotka eri valtioiden hallitukset antavat omien maidensa turvallisuuskysymyksestä. Jokainen valtio määrittelee itse, voiko se supistaa aseistuksiaan vai eikö se niitä ollenkaan voi supistaa. Kas tällainen touhuilu halutaan sitten leimata todelliseksi aseistusten rajoittamistyöksi. (Naurua).

Se, että salissa kuului naurua esittäessäni tosiasiallisen ilmoituksen, osoittaa sitä, että Neuvostojen Edustajakokous ymmärtää täysin selvästi porvarillisten hallitusten diplomaattisen pelin.

Kaikki porvarillisten hallitusten edustajain juttelut aseistariisuuntumisesta, komissionien kokoonpanosta, tätä varten erikoisesti muodostettavista elimistä j. n. e. ovat todellisuudessa vain verhona, jonka suojassa lisätään asevarustuksia ja valmistaudutaan uusiin sotiin. Hylkäsihän näet aseistariisuuntumista valmisteleva komissioni sellaisetkin alkeelliset valtuuskuntamme ehdotukset, kuin että kiellettäisiin rauhallisen väestön pommittaminen lentokoneista, kemiallisten hävitysainesten valmistus rauhan aikana j. n. e.!

Aseistariisuuntumista valmistelevan komissionin vastikään päättynyt kuudes istunto on eräässä suhteessa luonteenomainen. Se nimittäin kieltäytyi huomattavassa määrin käyttämästä vanhaa metodiaan—hillitöntä rauhanrakkauden sanoilla leikkimistä. Tässä kuudennessa istunnossa hylkäsivät johtavat militaristiset valtiot naamarinsa. Supistettaviksi joutuvien aselajien luetteloon ei komissioni sisällyttänyt sellaisia sodankäyntiyksiköitä, kuin opetetut jalkaväen linjajoukot ja mobilisoinnin alaiset reservijoukot, ilmaivaston aliupseerikunnat, ilmaisotalaivasto j. n. e. Näin ollen hylkäsi komissioni supistettaviksi jou-

tuvien aselajien luettelosta kaikki nykyaikaisen armeijamahdin perusainekset. Eikä ainoastaan meidän ehdotuksiamme komissioni viskanut paperikoriin, vaan lisäksi useita sellaisiakin, jotka se itse oli aikaisemmissa istunnoissaan hyväksynyt oman sopimuskirjaluonnoksensa pykäläksi. Tuosta sopimuskirjaluonnoksesta pyyhkäistiin pois sellaiset aseellisten voimien perustekijät kuin jalkaväen reservit ja mobilisoinnin alaiset reservijoukot, mikä tekee komissionin aseistariisuuntumislunnonksen aivan arvottomaksi paperipalaseksi.

Toverit, tällaiselle asteelle siis päättyi taistelumerauhan puolesta aseistariisuuntumista valmistelevan komissionin sisällä. Jos ryhdytään tarkastelemaan, mistä tuo aseistariisuuntumista valmisteleva komissioni alkunsa sai, niin minusta tuntuu, että komissioni on sen suuren yhtymän pojanpoika, joka johti viimeistä imperialistista sotaa sen loppuaikoina, jolloin kivääri kädessä juoksuhautoihin asetetut kansat alkoivat menettää kärsivällisyytensä viimeisetkin rippeet ja jolloin vallankumousliikkeen kipinät alkoivat tuikahdella kaikilla imperialistisen sodan rintamilla. Silloin laskettiin liikkeelle tunnuslause, että tämä sota tulee olemaan sodista viimeinen. Tunnuslausetta kannattisilloinen Isobritannian pääministeri Lloyd George, jota taas tukivat meillä Miljukov ja Kerenski ja useat poliittiset toimihenkilöt muissa maissa. Tällä keinolla tahdottiin pidättää sotilaita juoksuhaudoissa: puhuttiin—lopettakaa tämä sota voitolla, niin vapautatte samalla ihmiskunnan sotien vaarasta.

Sama pasifistinen petkutis sisällytettiin myöskin Kansain Liiton ohjesääntöön, sama petkutis johti aseistariisuuntumista valmistelevan komissionin „työhön“, jota yllä olen kuvannut. Pelkään, että mitä kauemman aikaa kuluu imperialistisesta sodasta, sitä enemmän ihmiset unhoit-

tavat tähän sotaan liittyneet kauhut ja sitä helpommaksi tulee tuollaisen petosjärjestelmän jatkaminen. Tämän vuoksi on meidän niiden ilmiöiden edessä, jotka kansainvälisten suhteiden alalla kuvasin vallitsevan, ja sen tappion edessä, jonka aseistariisumispolitiikkamme on toistaiseksi kärsinyt, mielestäni hyvin hyödyllistä palauttaa mieliin ne syyt, mitkä aikoinaan pakottivat aivan selvät imperialistit puhumaan viimeisestä sodasta ja sotien lopettamisesta. Tästä heidät pakottivat puhumaan satojen miljoonien ihmisten kauhut ja kärsimykset, jotka viimeinen imperialistinen sota tuotti. Esitän merkittävimmät numerot: kaatuneita ja haavoihinsa kuolleita 10 miljoonaa henkeä, haavoittuneita 20 miljoonaa, joista eliniäkseen raajarikoiksi joutuneita 3,5 milj.! Kas tälläinen on sodan hinta, jos otetaan huomioon ainoastaan tappiot rintamalla, eikä lasketa mukaan sitä ihmishenkien menetystä, minkä sodan aiheuttama hätä ja kurjuus rintamien selkäpuolilla sai aikaan. 10 milj. tapettua ja 20 milj. haavoittunutta! Juuri tähän yhdistyi imperialistien julistus siitä, että tämä sota tulee olemaan viimeinen, juuri tämän ympärillä käy nyt vieläkin leikki Kansain Liiton aseistariisuuntumiskomissionissa! Yksitoista sotaan osallistunutta valtiota tuhlati neljän sota-vuoden aikana 295 miljoonaa dollaria, näiden valtioiden yhteisen kansallisrikkautensa ollessa kaikkiaan 567 miljoonaa dollaria. Sodassa tuhlatiin siis enemmän kuin puolet kaikkesta siitä, mitä 11 maailman rikkainta valtiota siihen aikaan alueillaan omistivat!

Näihin välittömästi sodassa tuhlatuihin menoihin liittyvät vielä välilliset materiaaliset menetykset.

Sotaa käyneiden valtioiden laivastojen yhteisestä tonninkantavuudesta menetettiin sodassa noin $\frac{1}{3}$, joka arvoltaan vastaa 7 miljoonaa dollaria.

Voisin esittää vielä paljonkin numeroita, jotka antaisivat lisävalaistusta siihen, mitä viimeinen imperialistinen sota ihmiskunnalle maksoi. Tuleva uusi sota vaatii uhreja monin kerroin enemmän. Uusi maailmansota vaatii ei 10 miljoonaa, vaan useita kymmeniä miljooneja tapettuja, sillä imperialistisen sodan jälkeen on kaikissa porvarillisissa valtioissa enimmän edistytty juuri ihmishenkien hävitysvälineiden täydellisentämisen alalla.

Jopa porvariston edustajatkin, kuten esim. Lloyd George, myöntävät kaikki edessäolevan sodan kauhut. Näin hän lausui haastattelussaan sanomalehtimiehille t. v. huhtikuun 12 p:nä:

„Tahtoisin, että tiede pyhitettäisiin rauhallisen edistyksen asialle, koska olen vakuutettu siitä, että jos uusi sota tulee, niin Eurooppa muuttuu raunioksi. Jos nyt viimeksikäydyn sodan jälkeen tarvitaan Euroopan jälleenrakentamiseksi kokonaisen sukupolven ikä, niin uusi sota tulee vaatimaan satavuotisen jälleenrakentamiskauden. Ei yksikään ihminen voi edes kuvitellakaan, minkälainen tulee uusi sota olemaan. Ne, jotka puhuvat sodan „humanisoimis“-mahdollisuudesta, pettävät itseään. Ei sotaa voida humanisoida.“

Näin haastaa ei bolsheviikki, vaan oikein aito porvarillinen toimihenkilö ja yksi viimeisen imperialistisen sodan järjestäjistä. Hän puhuu, että jos sota uusiintuu, niin sata vuotta tarvitaan, ennenkuin Eurooppa on entiselleen rakennettu. Sanomalehdet julkaisevat uutisia keksinnöistä, joiden avulla voidaan laivoja ja lentokoneita ohjata pitkien matkojen päästä. Kun tähän vielä lisätään tykistön ja kaasusodan alalla viime aikoina tehdyt suorastaan mullistavat keksinnöt, joiden avulla voidaan valtavilta maa-alueilta lyhyessä ajassa hävittää kaikki ja kai-

kenlainen elämä, niin käy selväksi, minkälaisesta kysymyksestä nyt väitellyjä käydään ja miksi on välttämätöntä mobilisoida kaikki voimat aseistariisuuntumiskysymyksen päi-värjestykseen asettamiseksi ja ratkaisemiseksi. Kymmenen miljoonaa tapettua ja 20 miljoonaa haavoittunutta tuloksena viimeisestä sodasta ja jos tämä sota pääsee uusiintumaan, niin teurastettujen määrä tulee nousemaan moniin kymmeneen miljooniin; — nämä numerot on painettava lujasta jokaisen työläisen ja jokaisen talonpojan tietoisuuteen. On tehtävä jokainen täysin tietoiseksi siitä, että uusi sota tuo mukanaan sellaisen uhrimäärän, sellaisen rappiotilan, niin monien kymmenien miljoonien turmion, että monet ja monet kymmenet vuodet eivät riitä raunioituneen maan jälleenrakentamiseksi.

Täysin perusteltu onkin tämän vuoksi vakaumuksemme siitä, että tällaisten kauhujen uhkaamina kansat luovat ehdottomasti sellaiset hallitukset, jotka aseistariisuuntumisen suorittavat käytännössä. (Suosionosoituksia).

III. Kelloggin sopimus ja Moskovan pöytäkirja.

Ihmiskunnan ja työväenluokan on käsitettävä sen tosiseikan merkitys, että näissä olosuhteissa, ylläkuva-tunlaisen sodankauhun uhatessa hyljättiin kaikki ehdotuksemme rauhasta, aseistariisuuntumisesta ja aseistusten rajoittamisesta. Tämä tosiseikka on jo riittävänä todistuskappaleena Kansain Liittoon kiinnitettyjen toiveiden tyhjäänpäiväisyydestä ja siitä tietoisesta ulkokultaisuudesta, jota Kansain Liitto harjoittaa, auttaen pasifistisen sanahelinän suojassa kapitalistisia hallituksia aseistautumaan ja valmistautumaan sotaan.

Tällaisen tilanteen vallitessa rauhan asian ja sotiin valmistautumi-

sen alalla syntyi Kelloggin sopimukseen liittyvä kamppailu. Meidän aseistariisuuntumisehdotustemme johdosta sekä kaikissa maissa meitä kohtaan nousseen valtavan myötätunnonilmaisun johdosta ei kapitalistinen maailma voinut olla ryhtymättä johonkin pasifistiseen otteeseen. Siksipä sen ilmaantumisessa ei ollutkaan mitään yllätyksellistä.

Kelloggin sopimuksessa lausutaan:

„Korkeat sopimuspuolet julistavat juhlallisesti kansojensa nimes-sä, että he tuomitsevat sodan-käyntiin turvautumisen kansainvälisten erimielisyyksien ratkaisemis-sa ja kieltäytyvät käyttämästä sitä kansallisen politiikan väli-neenä keskinäisissä suhteissaan. Korkeat sopimuspuolet julistavat, että heidän välillään mahdollisesti syntyvien riitakysymysten ja konfliktien—olkootpa ne luonteeltaan ja syntyperältään minkälaisia hyvänsä—selvittely ei koskaan tule tapahtumaan muuten kuin rauhal-lista tietä.“

Kelloggin sopimus, joka allekirjoi-tettiin Pariisissa v. 1928 elokuun 28 p:nä, asetettiin Neuvostoliiton rauhanpolitiikan ja aseistariisuuntu-misehdotustemme vastapainoksi ja oli se samanaikaisesti ensimmäisenä Ameriikan diplomatian yrityksenä valloittaa joh-tava asema kansainvälisessä politiikassa ja luoda oma maailmanjärjestelmänsä Kansain Liiton vastapai-noksi.

Jo yksin se seikka, että Euroopan valtiot olivat haluttomuudestaan huolimatta pakoitetut hyväksymään Kelloggin ehdotuksen, osoittaa Yhdys-valtojen osuuden tavattoman suurta nousua.

Kelloggin sopimusta ei voida pitää minään sotaa ehkäisevänä tekijänä, koska tuo asiapaperi ei sisällä minkäännäköistä reaalista taetta so-taa vastaan, ja erikoisesti siinä ei

puhuta mitään aseistariisuuntumisesta, eikä edes aseistusten rajoittamisestakaan. Tämänvuoksi olisi virheellistä yhdistää Kelloggin sopimus todelliseen sotien ehkäisemiskysymykseen.

Se ei sisällä minkäänlaisia takeita sodan puhkeamista vastaan. Sota on kaikenlaisten sopimusten rikkomista, koska niiden kaikkien sopimuskohteenä on rauha eri valtioiden välillä. Tämän vuoksi olisi tietenkin virheellistä yhdistää Kelloggin sopimus kysymykseen todellisista ja realistisista toimenpiteistä sodan ehkäisemiseksi. Alusta alkaen pidimmekin juuri tätä lähtökohtanamme Kelloggin sopimuksen arvioimisessa.

Paljastaessaan sopimuksen todellisen sisällön ja arvostellessaan sitä ei neuvostohallitus siitä huolimatta tahtonut tehdä helpommaksi neuvostovastaisen blokin johtajille muodollisen hyökkäyksen mahdollisuutta SNTL:n kimppuun. Samalla tavoin arvioi hallitus myöskin sen seikan, että asettamalla „moraalisia velvoituksia“ vaikeuttaa Kelloggin sopimus kaikesta huolimatta—vaikkapa vain mitä vähimmässä määrin—sodan psykologista valmentamista. Lähtien näistä perusteista päätti Liiton hallitus yhtyä sopimukseen, mikä päätös toteutettiinkin v. 1928 syyskuussa nootilla, joka oli osoitettu Ranskan lähettilään nimelle ja jossa neuvostohallitus ilmoittaa seuraavaa:

„Mikäli Pariisiin sopimus asettaa objektiivisesti suurvaltojen kannettavaksi vissejä velvoituksia yhteiskunnallisen mielipiteen edessä ja mikäli se antaa neuvostohallitukselle uuden mahdollisuuden asettaa kaikkien sopimukseen osallistuvien harkittavaksi rauhan asialle mitä tärkeimmän aseistariisuuntumiskysymyksen, jonka ratkaiseminen on ainoa tae sodan ehkäisemiseksi, — ilmoittaa neuvostohallitus suostuvansa Pa-

riisiin sopimuksen allekirjoittamiin.“

Kelloggin sopimuksen allekirjoittaneet imperialistiset valtiot eivät todellisuudessa ollenkaan aikoneet kieltäytyä sodista, mistä on todistena ei ainoastaan aseistusten reallinen kasvu, vaan myöskin Euroopan suurvaltojen tekemät sopimukseen liittyvät välihuomautukset, jotka itse asiassa saavat koko sopimukseen yhtymisen mitättömäksi. Tarkoitin Englannin ja Ranskan välihuomautuksia.

Englantilaiset tekivät sopimukseen seuraavat välihuomautukset:

„Maailman muutamien alueiden hyvinvoinnilla ja koskemattomuudella on erikoisen suuri ja tärkeä merkitys rauhan säilyttämiseksi ja Isobritannian turvallisuudelle. Isobritannia ei voi sallia minkäänlaisista sekaantumista näiden alueiden asioihin. Näiden alueiden puolustaminen hyökkäykseltä on Britannian valtakunnalle itsepuolustustoimintaa.“

On aivan selvää, että Englannin hallitus ei tarkoita tässä omia siirtomaitaan, sillä siinä tapauksessa se myöskin julistaisi puheen olevan juuri Isobritannian siirtomaista; välihuomautuksessa mainitaan vain yksinkertaisesti „maailman muutamia alueita“, s. o. sellaiset alueet, jotka Isobritannian on edullista vetää tämän yhteydessä esiin, sellaiset kuin—senokaamme—Kiina tai joku osa Kiinasta. Välihuomautuksen ydintarkoitus sisältyykin siihen, että Englannin hallitus säilyttää itselleen oikeuden rikkoa Kelloggin sopimusta aina silloin, kun sitä itseään miellyttää.

Ranskan välihuomautukset sisältyvät seuraavaan Ranskan hallituksen lausuntoon:

„Uudessa sopimuksessa ei mikään rajoita eikä halvenna millään tavoin itsepuolustusoikeutta. Tässä

suhteessa on jokainen kansa aina vapaa puolustamaan aluettaan hyökkäykseltä ja maahantunkeutumiselta; jokainen k. o. kansa yksin on arvovaltainen ratkaisemaan, vaativatko olosuhteet turvautumaan sotaan itsepuolustuksen tarkoitusperissä.“

Siis kansa yksin on arvovaltainen ratkaisemaan, vaativatko olosuhteet turvautumaan sotaan „itsepuolustuksen tarkoitusperissä“. Tämä merkitsee, että näillä välihuomautuksilla säilyttää Ranskan hallitus itselleen oikeuden ryhtyä sodankäyntiin mitä valtiota vastaan hyvänsä, „rikkomatta“ tällä Kelloggin sopimusta. Tällaisen tapauksen ilmaantuessa tarvitsee heidän nähtävästi vain yksinkertaisesti ilmoittaa Washingtoniin, että he nyt ryhtyvät sotaan „puolustukseen itseään“. Itse asiassa tekee tämä Ranskan välihuomautus aivan järjettömäksi hommaksi koko Kelloggin sopimuksen allekirjoittamisen. Tähän asti eivät edes Kansain Liiton komissionin kaikkein arvovaltaisimmat ja puolueettomimmatkaan jäsenet ja oppineet pysty määrittelemään, kumpiko kahdesta sotivasta valtiosta on sotaan syylinen. Ranskalaiset taas ilmoittavatkin etukäteen, että he yksin ovat arvovaltaiset ratkaisemaan kysymyksen siitä, hyökkäävätkö he vai puolustautuvatko.

Täten siis nämä Ranskan ja Englannin välihuomautukset tekevät muodollisesikin arvoitoksi ja mitättömäksi koko sopimuksen sisällön ja sen allekirjoittamisenkin.

Myöskin Neuvostoliitto teki välihuomautuksia tähän sopimukseen. Ennen kaikkea totesimme yhtymisnootissamme, että „sopimus ei sisällä minkäänlaisian veloituksia aseistariisuuntumisen suhteen“. Lisäksi teimme seuraavat välihuomautukset“

„...kielletävä on kaikenlaatuinen kansainvälinen sotaan „kansallisen poli-

tiikan“ aseena kuin myöskin muita tarkoitusperiä palvelevana keinona (esim. sellaiset sodat, joita käydään kansallisten vapautusliikkeiden tukahduttamiseksi j. n. e.)...“

„...samaten myös sellaiset sotilaalliset toiminnot, kuin esim. aseellinen sekaantumisen vieraan valtion sisäisiin asioihin, saarto, vieraiden alueiden, vieraiden satamien j. n. e. sotilaallinen miehittäminen...“

„...sopimuksen kieltämien eirauhallisten keinojen joukkoon on luettava myöskin sellaiset, kuin kieltäytyminen rauhallisten ja normaalisten suhteiden jälleensolmimisesta tai näiden kansojen välisten suhteiden katkaisemisen, jotka toiminnot—merkiten kiistakysymysten rauhallisten ratkaisukeinojen syrjäyttämistä—kärjistävät suhteita ja edistävät sodan puhkeamiselle suotuisan tilanteen muodostumista.“

„...Neuvostohallitus ei voi suostua kaikenlaatuisiin muihin välihuomautuksiin, jotka voivat tehdä sodan oikeutetuksi, erikoisesti niihin välihuomautuksiin, joiden tarkoituksena on poistaa sopimuskirjasta, Kansain Liiton ohjesäännöstä ja Locarnon sopimuksista johtuvat päätökset.“

Jo näiden välihuomautusten pin-tapuolisimmastakin tarkastelusta selviää se syvä periaatteellinen eroavaisuus, mikä on olemassa neuvostohallituksen politiikan ja porvarillisten valtioiden politiikan välillä tässä kysymyksessä.

Emme ainoastaan kaikkia muita aikaisemmin allekirjoittaneet ja asianmukaisesti vahvistaneet Kelloggin sopimusta, vaan lisäksi katsoimme välttämättömäksi käyttää sitä hyväksemme Neuvostoliiton ja sen kanssa rajatusten sijaitsevien maiden välisten rauhallisten suhteiden

lujittamiseksi. Koska olimme aivan varmat siitä, että Kelloggin sopimuksen virallinen vahvistaminen pitkittyy tavattomasti (tämä edellytyksemme toteutuikin—sopimus ei ole vielä kukaan astunut voimaan), ja koska taas jokainen askel rauhallisten suhteiden lujittamisen puoleen on politiikallamme ja etujemme turvaamiselle suurena saavutuksena, niin ehdotimme Neuvostoliiton naapurivaltioille sopimuksen allekirjoittamista sen voimaantumista odottamatta, t. s. ehdotimme sen allekirjoitettavaksi ennenkuin kaikki sopimukseen ensiksi liittyneet valtiot sen virallisesti vahvistavat. Paljon tarvittiin meiltä aikaa ja ponnistuksia, ennenkuin saimme tämän rauhallisen aloitteemme toteutetuksi ja muutamien hallitusten vastarinnan murretuksi. Moskovan pöytäkirjan allekirjoittivat helmikuun 9 p:nä v. 1929 SNTL, Puola, Latvia, Viro ja Rumania. Myöhemmin yhtyivät siihen Turkki, Persia, Liettua ja Danzigin vapaakaupunki.

Tehdessämme yhteenvetoja ulkopolitiikastamme Neuvostojen IV Edustajakokouksen jälkeisiltä vuosilta on meidän todettava kaikkien aseistariisuuntumista valmistelevain komissionien töiden tuloksettomuus. Rinnan tämän kanssa on sanottava, että aivan perusteettomat ovat niiden poliitikkojen ja kirjailijoiden toiveet, jotka luulevat meidän lakkaavan taistelemasta rauhan puolesta nyt, kun Kansain Liiton komissioni on hyljännyt kaikki neuvostoehdotukset. Meidän taistelumme rauhan puolesta tulee—yhä enemmän ja enemmän laajentuen—jatkumaan samantyyppisellä aktiivisuudella eteenkinpäin. Meidän on kuitenkin marxilaisina pidettävä mielessämme se seikka, että kaikkien diplomaattisten suhteiden—kuten aseistautumistouhun, rauhan asian ja kaikkien kansainvälisen politiikan kysymysten—pohjana ovat maailmanjärjestyksen ratkaisevat taloudelliset edut.

IV. Nykyisen kansainvälisen tilanteen peruspääpiirteet.

Maaailman kapitalismin nykyisessä rakenteessa on kaksi peruspääpiirrettä. Ensimmäisenä näistä—valtava hyvin nopea monopooliluontoisten taloudellisten suuryhtymien kasvu, mikä tapahtuu joskus yhden valtakunnan puitteissa, joskus taas kansainvälisessä mittakaavassa aivan poikkeuksellisen tekniikan nousun ja suurten ratsionalisoidussaavutusten pohjalla, ja toisena—eri maiden välisen kilpailun kiihtyminen taistelussa markkinoista ja voitoista sekä luokkaristiriitojen voimistuminen jokaisen valtion sisällä.

Viime aikoina on Euroopassa II Internatsionaalen toimihenkilöiden keskuudessa alkanut muodostua teoria, joka on mitä räikeimpänä ilmaissuna II Internatsionaalen siirtymisestä porvariston leiriin. Tämän uuden teorian ydin sisältyy pääasiassa siihen, että yksityisten tuotantolaitosten voimakkaiden yhtymien muuttuminen suurtrusteiksi, konserneiksi j. n. e. on todisteena sodanjälkeisen kapitalismin rauhallisesta luonteesta. Todellisuudessa tapahtuu kuitenkin päinvastoin, sillä juuri näiden kaikkien kartellien ja trustien mahdin voimistuminen ja kapitalististen järjestöjen kasvu valtioiden sisällä kärjistää—voimistamalla ja järjestämällä vastakkaisia voimia—taistelua eri valtioiden välillä ja luokkastaisteluja valtakuntien sisällä. Sosialidemokraattinen „järjestynyt kapitalismi“ ei tuo mukanaan rauhaa, vaan hirveän sodan.

Kaikki muutokset tekniikan, rationalisoinnin ja kapitalismin järjestömuotojen aloilla latoutuvat koko painollaan työväenluokan ja talonpoikaiston hartioille. Esitän tässä vain muutamia esimerkkejä teknillisestä kehityksestä, joka suuresti huonontaa työväenluokan asemaa ja kiertämättömästi aiheuttaa luokkaris-

tiriitojen kärjistymisen porvarillisessa yhteiskunnassa.

Esim. traktorilaitteiden mekanisointi antaa Brooklynin 328 hiiltonnia tunnissa kuluttavalle sähköasemalle mahdollisuuden tulla toimeen ilman ainoatakaan lämmittäjää. Eräällä Niagaran sähköasemalla tuotetaan yhden työvuoron aikana puolimiljoonaa kilowattia sähköenergiaa, ja tuo yksi työvuoro käsitteää kaikkiaan 8 työläistä. Muutamissa kutomatehtaissa, joissa on otettu käyttöön automaattiset itsekutojat, hoitaa yksi kutoja 24 konetta; vielä verrattain vähän aikaa sitten hoiti yksi työläinen vain 4—6 kutomakonetta. Am. Yhdysvaltain erään terästrustin tehtaissa kestää prosessi, johon kuuluu raa'an rautamalmi muuttaminen teräskiskoiksi, kaikkiaan 48 tuntia.

Tällaisesta tekniikan kehityksestä johtuu erään suuren ameriikkalaisen teollisuusyhtymän sensuuntainen ilmoitus, että koska napinvalmistuskoneet ovat siinä määrin täydellisestientyneet, että ne eivät vaadi käyttäjiltään minkäänlaista älyä, niin yhtiö ottaa tehtaisiinsa töihin heikkokjärkisiä ja älyllisesti vajavaisia kaikista sairaaloista ja hulluinhuoneista.

Eräs tekstiilyhtiö taas ilmoitti, että koska tekstiiliteollisuudessa on jo kauan käytetty työvoimana lapsia, jotka älyllisesti ovat heikosti kehittyneiden aikuisten tasolla, niin tästä lähtien yhtiö ei enää tarvitse ei ainoastaan tietoisia, vaan yleensäkin aikuisia ja normaalisia työläisiä.

Teollisoiminen heikkokjärkisten avulla—kas siinä mitä räikein kuva kapitalistisesta ratsionalisoinnista. Valtavalla voimalla tuo ratsionalisointi runto, ruhjoo, tekee vaivaisiksi ja riistää satoja miljoonia ihmisiä niin emämaissa kuin siirtomaissakin, kohottaen samalla työttömien määrää jättiläismäisesti.

Työttömien määrä kohosi tämän vuoden alkuun mennessä Saksassa 3 miljoonaan, Englannissa 2:een ja Yhdysvalloissa 4 miljoonaan. Samanaikaisesti havaitsemme työpalkkojen pientymistä, työväenliikkeen valtavaa voimistumista ja porvariston työväenluokkaa vastaan käymän taistelun suunnatonta kärjistymistä.

Aivan äskettäin kohotettiin ulkomaisen lehdistön palstoilla ulvonta, että me muka olemme koko maapallon vappujuhlien „alkuunpanijat“ ja järjestäjät. Todettava on, että tällaisten juttujen laatijoilta puuttuvat alkeellisimmatkin tiedot työväenliikkeen historiasta. Jokainen koulupöikäkin neuvostomaassamme tietää, että vappujuhlaa vietti työväenluokka jo kauan ennen Lokakuun valankumousta. Tässä salissa istuu varmaankin useita tovereita, jotka ovat joutuneet virumaan vankiloissa osallistumisestaan tsaarivallan aikana vappujuhliin, joita silloin—nyt luokkataistelun kavaltajaksi muutunut—II Internationaale johti. Kun vappujuhlat kapitalistisissa maissa saavat nyt kärkeviä muotoja, niin ei se johdu meistä, vaan luokkaristiiriitojen kehityksen logiikasta; niiden ihmisten on oltava suuresti tylsäjärkisiä, jotka kuvailevat asioiden objektiivisen kulun seuraukset „Moskovan juoniksi“.

Tunnettuahan on, että II Internationaale kävi useiden vuosien aikana perustamisensa jälkeen agitatoria vappujuhlan viettämisen puolesta. Miksi ei sen päälle nyt langeteta minkäänlaista syytä vapunvieron johdosta?

Vappujuhla on yksi valtavan luokkataistelun ilmaisuista. Nykyisen kärjistyvän tilanteenolosuhteissa ja suuren kurjuuden vallitessa työväenluokan laajojen joukkojen keskuudessa tulee luokkataistelu ehdottomasti kehittymään ja kasvamaan niin kapitalistisissa maissa kuin siirtomaissakin. Kapitalistinen maailma käy

epätoivoista taistelua työväenluokkaa vastaan, aikoen sen hartioilla rakentaa oman hyvinvointinsa ja välttää kärjistyvän kriisin. Jo nyt käytetään teollisuuskoneiston tuotantovoimasta Euroopassa vain $\frac{2}{3}$ ja Pohjois-Ameriikan Yhdysvalloissa hiukan enemmän kuin puolet—siis vielä vähemmän.

Kriisin uhatessa kärjistyy kilpailu kapitalistien kesken, ja se ei olekaan nyt enää kilpailua eri tehtaiden välillä, vaan suurten tuotannollisten jättiläisten välillä, jotka yhdistävät kokonaisia teollisuusaloja useissa maissa.

Yhteenotto ja tappelun kiertämätön kiihtyminen näihin kehittyneiden ja voimakkaiden järjestöjen välillä onkin syynä siihen, miksi kapitalistiset hallitukset eivät tahdo eivätkä voi riisuuntua aseista. Juuri tämä määrää ja juuri tästä johtuu sodan vaaran voimistuminen. Kapitalistisen maailman kahden jättiläisen—Pohjois-Ameriikan Yhdysvaltojen ja Englannin välisen taistelun alkaminen on räikeimpänä ilmaisuna tästä kapitalistisen maailman ristiriidasta. Kiinnitän huomiotanne niihin taisteluaasteisiin, joita tämän johdosta on annettu niin lehtien välityksellä kuin myöskin parlamenttien puhujalavoilta useiden poliittisten toimihenkilöiden ja sanomalehtimiesten taholta.

Englannin ja Ameriikan välisten ristiriitojen kärkeyyden tunnustavat jo kummankin maan hallitusten edustajat. Esitän muutamia valaisevia lainauksia eri henkilöiden puheista ja kirjoituksista. Tunnettu ameriikkalainen senaattori Borah lausui eräässä puheessaan:

„Jos Yhdysvallat eivät voi taata kauppansa turvallisuutta sopimusten ja lakien avulla, niin ne saavuttavat tämän tarkoituksensa laivastonsa etevämmällä. Isobritannian

täytyy joko kieltäytyä herruudesta merillä, joko suostua sopimukseen aseistariisuuntumisesta tai sitten rakentaa itselleen sellainen laivasto, joka on Yhdysvaltain laivaston veroinen, mutta tätä ei Englanti tee, sillä se tietää tehtävän olevan itselleen ylivoimaisen. Englanti tietää mainiosti meidän laivanrakennusohjelmamme, se tietää erinomaisesti, että me voimme rakentaa niin paljon risteilijöitä, kuin tarvitsemme“.

Muodostunutta tilannetta kuvaa hyvin seuraava kohta senaattori Borah'in puheesta. Hän lausui:

„Me elämme nyt englantilais-ameriikkalaisen merikilpailun alkuaikaa. Nykyinen tilanne ei eroa missään suhteessa siitä tilanteesta, mikä vallitsi Saksan ja Isobritannian välillä vv. 1905—1914. Mikäli tämä koskee hallituksia, niin tietenkin tullaan nytkin—kuten tavallisestikin—vaihtamaan keskinäisiä vakuutteluja rajattomasta ystävydestä sekä siitä, ettei minikäänlaisia merikilpailuun ryhtymisen aikomuksiakaan ole olemassa. Aivan samantlaisia olivat myöskin Saksan ja Englannin hallitusten keskinäiset vakuuttelut vv. 1905—1914“.

Täsmälleen samalla tavalla arvos-televat muodostunutta tilannetta myöskin Englannin selväpäiset poliitikot.

Englantilaisten salaiset ajatukset paljasti vaikutusvaltainen englantilainen aikakauslehti „Economist“ seuraavalla tavalla:

„Historian kokemuksen täytyy saada ameriikkalaiset vakuute-tuiksi siitä, että jos nousee kysy-

mys „merien herruuden“ väkivaltaisesti käsistämme kaappaamisesta, niin ei ole mitään perusteita odottaa, että luovuttaisimme ilman epätoivoista taistelua. Toisaalta on samaten epätodennukaista, että Yhdysvallat luopuisivat yrityksestään riistää se (merien herruus) käsistämme, kuten mekään aikoinaan emme voineet tyytyä jättämään merien herruutta espanjalaisten käsiin“.

Vuosista 1905—1914 muistuttaminen on samaa kuin muistuttaa välittömästä imperialistiseen sotaan valmistautumiskaudesta.

Niin suurten kuin yksityisten kapitalististen maiden väliset ristiriitaisuudet siirtyvät huomattavassa määrin taka-alalle. Kapitalististen maiden enemmistön voimat sijoitautuvat perussuunnan mukaan, jona on englantilais-ameriikkalaisten suhteiden suunta. Tämä merkitsee, että sellaiset selkkaukset kuin Ranskan ja Saksan sekä Ranskan ja Italian väliset ristiriitaisuudet väistyvät näyttämöltä ja voivat ne käydä taisteluun vain pitämällä koko ajan silmällä ylläkuvattua maailman perustavain voimain asemmoittumista.

Nykyiset kapitalistisen maailman sisäiset keskinäissuhteet on joku kirjoittaja mainiosti luonnehtinut aikakauslehdessä „Economist“ (v. 1928. joulukuun 1 p:n numero). Kirjoittaja hahmoittelee eteemme mielikuvituksen kuvan siitä, mitä tapahtuisi, jos nykyinen asiantila saisi kehittyä luonnonvoimaisesti alkamaansa latua myöten. Hän kuvaa tämän seuraavalla tavalla:

„Jos tapahtumat kehittyisivät alkamaansa tradisionista latua myöten, niin vv. 1914—18 sodassa yhteisvoimin voittaneet suurvallat jakaantuisivat jonkun ajan kuluttua kahteen leiriin, joiden välisestä taistelusta syntyisi vuoden 1945 tai 1950 sota. Toisen vaakakupin puolella olisi näistä suurval-

loista voimakkain — Yhdysvallat, ja se olisikin omalla puolellaan yksin. Toisen vaakakupin puolella taas voimakkuudessa toinen suurvallta—Isobritannia, mikä tasapainon säilyttääkseen kaappaisi Ranskan uuden ententen helmaan. Saadessaan vastaansa Ranskan ja Isobritannian yhdistyneet voimat alkaisivat Yhdysvallat loppujen lopuksi — säilyttääkseen oman vaakakuppiinsa painavampana — koota syliinsä Ranskan viholliset Euroopassa—niin Italian kuin Saksankin (kaunis loppu Locarnolle!) Todellisuudessa tulisi koko maailma kiinnitettyä puoleen tai toiseen, lukuunottamatta SNIL:ää, joka „kolmantena nauravana“ (tertius gaudens) istuisi katsojassa seuraten mielenkiinnolla ratkaisevaa hävityssotaa kapitalististen suurvaltojen välillä“.

Minusta tuntuu, että koko tuo ylläoleva ennuste muistuttaa suurella määrin sitä, mitä todella voi tapahtua. Kuitenkin on siinä kaksi virhettä. Ensiksikin—sota Neuvostoliittoa vastaan on myöskin hyvin suurella määrin mahdollinen, ja toiseksi — tertius gaudens'in asema on kyllä itsessään mukiinmenevä, mutta emme aio ottaa tuota paikkaa iloitaksemme, vaan auttaaksemme tuon uuden sodan muuttamista todenteolla viimeiseksi sodaksi ihmisten välillä. (Suosionsoituksia).

Tästä sotilaallis-poliittisesta perustasta syntyy nyt kokonainen sarja poliittisia ja sotilaallisia liittoja. Mielenkiintoisimmat näistä liitoista ovat englantilais-ranskalainen sopimus, joka—sikäli kuin voi päätellä—on tähdätty niin Sosialistista Neuvostotasavaltojen Liittoa kuin myöskin Pohjois-Ameriikan Yhdysvaltoja vastaan, ja kaikille hyvin tuttu Puolan ja Rumanian välinen sotaliitto.

Kapitalistisessa Euroopassa toimii tällä hetkellä kokonainen sarja

vielä muitakin liittoja, jotka ole-
mukseltaan merkitsevät niiden voi-
mien asemmoittumista, jotka tule-
vat törmäämään yhteen lähestyvän
yleismaailmallisen verilöylyn het-
kellä.

Muutamia vuosia sitten osoitti
tunnettu „pan-Eurooppa“-aatteen
ideologi Kudenhoff-Kalergi, että
Versailles'in rauhan tuloksena on
Euroopassa nyt kaksitoista El-
sass-Lothringia, joista jokai-
nen voi olla aiheena uuteen imperia-
listiseen sotaan. Kaksitoista Elsass-
Lothringia! Pienet valtiot tekevät
suuren virheen, kun ne luottavat sii-
hen, että suurten valtioiden pelatessa
voivat pikkumaat olla kaikessa rau-
hassa, ja että pienen sodan voi käydä
ilman Euroopan nykyisten isäntien
sekaantumistakin. Suuren sodan
puhjetessa ei kukaan anna pikku-
valtioiden oikeuksille minkäänlaista
arvoa ja niiden asema tulee 10 kerta-
ta pahemmaksi kuin Belgian asema
viimeisen sodan aikana; ja taas ny-
kyisen kireän tilanteen vallitessa
voi jokainen pieni sota noustua millä
heikellä hyvänsä valtavaksi impe-
rialistiseksi sodaksi, eikä min-
käänlaista pientä sotaa voi käydä
ilman suurten isäntien sekaantu-
mista.

Jokaisessa „suurisäntien“ yhteen-
törmäyksessä tulevat pikkumaat
nykyaikaisen sodan strategisten me-
todien voimasta murskaksi muser-
retuiksi.

Tämän tähden pitäisi pikkumaiden
itsesäilytysvaiston ohjaamina orien-
toitua ei tulevan sodan lietsojien,
vaan rauhanasian puolustajien puo-
leen. Niiden politiikan täytyy eri-
koisella voimalla suuntautua rauhan
puoleen, eikä jonkun sotaa valmis-
televan leirin puoleen. Vain joh-
donmukainen rauhanpolitiikka voi
turvata niiden kansallisen riippu-
mattomuuden ja itsenäisen olemas-
saolon sekä suojella niiden väestöä
sodan kauhuilta.

V. SNTL:n ulkopolitiikka.

Toverit, viisivuotissuunnitelman
toteuttaminen liittyy ulkomaisen
vientimme ja tuontimme valtavaan
kasvuun, minkä ohella tuontimme
kohteena tulee olemaan mahtava
määrä teollisuutemme, maatalou-
temme ja kuljetuslaitoksemme tar-
vitsemää tuotantokoneistoa. Tämän
vuoksi kiinnostaakin meitä nyt rau-
hallisten suhteidemme ja kauppaso-
pimustemme kehitys vielä enem-
män kuin ennen. Viisivuotissuunni-
telman toteuttaminen vaatii johdon-
mukaista ja järjestelmällistä työtä
kokonaisen vuosisarjan aikana. Tä-
män vuoksi pyrimme kansainvälis-
ten suhteiden alalla luomaan niin
lujat ja kestävät suhteet eri valti-
oiden kanssa, ettei tältä taholta tu-
lisi minkäänlaisia häiriöitä tai es-
teitä viisivuotissuunnitelman edellyt-
tämien jättiläismäisten töiden to-
teuttamiseen.

Kansainvälisten suhteidemme alal-
la ja juuri taloudellisten yhdyssi-
teidemme lujittamisen linjalla pää-
timme nyt aivan äskettäin neuvot-
telut Saksan kanssa molemminpuoli-
sella menestyksellä ja hyödyllä;
joulukuun 21:nä v. 1928 allekir-
joitimme Saksan kanssa pöytäkirjan,
joka laajentaa ja kehittää v. 1925
sopimuksen määrittelemiä taloudel-
lis-kaupallisia suhteita Neuvosto-
liiton ja Saksan välillä. Saksa oli
ensimmäinen maa, joka Neuvosto-
liiton kanssa solmittujen kauppaa-
suhteiden alalla ryhtyi sellaisiin
finanssi- ja luottotoimintoihin, jotka
huomattavassa määrin helpoittivat
tuontiamme Saksasta ja jotka kuor-
mittivat Saksan teollisuuden tilauk-
sillamme. Tämän sopimuksen käy-
tännön on saatava Saksan talous-
piirit vakuutetuiksi siitä, että sän-
tillisiä me olemme—jos niin voi
sanoa—vielä suuremmassa määrin
kuin yleensä säntillinen saksalainen,
ja niinpä olemmekin useat maksut
suorittaneet jo ennen niiden säädet-

tyä maksuaikaa. Saksan talouspiirien tämänsuuntainen toiminta vastaa molempien sopimuspuolten etuja. Äskettäin allekirjoitimme Saksan kanssa riitakysymysten sovittelujärjestystä koskevan sopimuskirjan. Sen periaatteena on molempien sopimuspuolten yhtäsuuri ja tasa-arvoisen edustus selkkauksia selvitettäessä ja turvaa se täten konfliktikysymysten nopean ratkaisemisen rauhallisilla keinolla. Tietenkin on meillä myöskin Saksan kanssa ollut erinäisiä väärinkäsityksiä, mutta joka kerta ovat ne tyydyttävästi selvitetty. Emme nytkään voi täysin hyväksyä saksalaisten viranomaisten suhtautumista niiden valkokaartilaisien hommien paljastamiseen, jotka Berliinissä ammattimaisesti väärentelivät poliittisia asiapapereita neuvostovaltaa vastaan. Meidän tyytymättömyytemme tämän suhteen ei johdu yksinkertaisesta halusta saattaa jotkut rikolliset rangaistukseen, vaan halusta saada loppuun asti selville tuo juttu, jolla on kansainvälinen merkitys ja joka meidän maatamme läheisesti koskee. Onhan tällaisten huijariklikkien väärennetyillä asiapapereilla ollut joskus suurikin merkitys, kuten oli esim. „Sinovjevin kirjeellä“ Englannin viimeistä edellisten vaalien aikana. Ne ovat häirinneet SNTL:n ja muiden valtioiden välisiä diplomaattisia suhteita ja ovat ne vaikuttaneet yleismaailmallisen diplomatian toimintaan. Berliinin valkokaartilaisklikki ei ole mikään yksinkertainen petkuttajajärjestö, vaan rikollisten väärentäjien poliittinen järjestö, jolla oli sisäänpääsyoikeudet varsin huomattaviin porvarien ja porvarillisen diplomatian taloihin. (Suosionosoituksia).

Vuoden 1922 Yleisvenäläinen Neuvostojen Edustajakokous suositeli Rapallon sopimusta kaikkien Neuvostoliiton ja sen kapitalistisen ympäristön välisten sopimuksellisten suhteiden malliksi; nyt, jolloin olemme

eläneet jo melkein 8 vuotta Neuvostoliiton ja Saksan välisten normaalisten suhteiden aikaa, voimme todeta oikeiksi ja molemminpuolisesti edullisiksi ne perusteet, joiden pohjalla nämä suhteet rakentuivat ja joiden pohjalla niiden on eteenkinpäin kehittyttävä.

Suhteistamme Isobritanniaan puuhin jo selostuksessani riittävällä yksityiskohtaisuudella. Isobritannian kanssa eivät suhteemme vielä ole uusiintuneet. Teille on tunnettua, että katkaisemalla suhteet Neuvostoliittoon ei konservatiivien hallitus saavuttanut niitä tarkoituspäitä, joita se tämän teon edellä itselleen asetti. Objektiiiviset tiedot puhuvat päinvastoin vaurioista, joita Englannin kansantalouden perusalat—erikoisesti vienti ulkomaille—ovat joutuneet kärsimään siitä syystä, että jo kahden vuoden ajan on normaalin pohja kaupankäynnille SNTL:n kanssa puuttunut. Juuri tästä johtuu se terveellinen virtaus Englannin kansantalouspiirien keskuudessa, joka vaatii katkaistujen yhdyssiteiden jälleensolmimista Neuvostoliiton kanssa. Tämän virtauksen vaikutuksesta suoritti hiljattain noin sata Englannin liikemiespiirien edustajaa matkan SNTL:oon.

Vaikkakaan viimeaikoina ei ole ollut havaittavissa niin räikeitä neuvostovastaisia esiintymisiä, kuin Englannin viimeistä edellisten vaalien aikana, niin siitä huolimatta julisti nytkin hiljattain pääministeri Baldwin eräässä puheessaan, jolla hän todisteli Neuvostoliiton kanssa solmittavien suhteiden epäedullisuutta ja horjuvaisuutta, että hän ei voi suositella kaupankäynnin kehittämistä Neuvostoliiton kanssa.

Puheessaan esitti herra Baldwin uuden teesin, jota ei vielä tähän asti yksikään konservatiivisen hallituksen edustajista ole lausunut. Kahden vuoden ajan ovat konservatiivipuolueen toimihenkilöt innokkaasti julistelleet, että kauppasuhteit-

den kehittäminen SNTL:n kanssa on mahdollista ilman normaalisten poliittisten suhteiden uusintamistakin, eivätkä he ole kieltäneet SNTL:n kanssa solmittavien kauppasuhteiden edullisuutta. Sensijaan koettaa nyt konservatiivisen hallituksen johtaja todistella, että kaupankäyntikin SNTL:n kanssa on epä-dullista. En rupea kumoamaan tätä väitettä, koska to-iseikat itses-täänkin puhuvat aivan selvästi päinvastaista. Ei yhtään ainoata sel-laista tapausta voida esittää, jolloin meidän kanssa solmitut kauppasuhteet olisivat olleet toisille sopimus-puolille epäedullisia tai jolloin mei-dän kauppajärjestömme olisivat rik-koneet sopimuksien edellyttämiä kauppaveloituksia. Kauppatoimin-tojen mittasuhteet riippuvat tieten-kin niistä juriidisista, oikeudellisista ja rahallisista ehdoista, jotka kus-sakin maassa kauppaamme varten luodaan.

Meidän suhtautumisemme Englan-tiin on selvästi sisällytetty siihen hiljattain julkaistuun ilmoitukseen, jonka lausui englantilaisten teollisuusmiesten kanssa neuvotteleva käymään nimitetyn hallituksen kom-issionin edustaja tov. Pjatakov. Katsomme, että kaikkien riitakysy-mysten ratkaiseminen on täysin mahdollista sillä perustalla, minkä muodostaa Mac-Donaldin hallituksen kanssa solmittu sopimus v:lta 1924.

Suhteemme Pohjois - Ameriikan Yhdysvaltoihin kehittyvät varsin intensiivisesti niin kaupan alalla kuin myöskin sellaisten kysymysten alalla, kuin teknillinen avunanto ta-loutemme kehitykselle teknillisessä suhteessa korkealle kehittyneen Ameriikan talouden taholta. Paitsi insinööri Cooper'ia, joka suureksi hyö-dyksemme toimii neuvonantajana Dnieprin sähköasemarakennuksilla, työskentelee rakennustyömme teknil-lisinä avustajina useita muitakin eteviä ameriikkalaisia insinöörejä, joiden kautta meidän teknikkomme

ja insinöörimme saavat mahdolli-suuden tutustua Pohjois-Ameriikan Yhdysvaltojen teollisuuteen ja tuo-tantometodeihin. Parhailaan käy-dään neuvotteluja suurten ameriik-kalaisten yhtiöiden kanssa uusien teknillistä avustusta koskevien so-pimusten solmimisesta. Yhdyssi-teiden tällaisen laajentumisen valli-tesseä on diplomaattisten suhteiden puuttuminen jo tällä asteella ei ainoastaan jarruna, vaan samalla omalaatuisenaan merkillisyytenä. Näiden yhdyssiteiden jatkuva kehityminen tulee tietenkin takertumaan siihen esteeseen, että taloudellisten ja kauppatoimintojen suorittaminen ilman niiden diplomaattista ja juriidista suojelua tulee olemaan meille ei ainoastaan epämukavaa, vaan myös liian uskallettuakin.

Suhteemme Ranskaan ovat pysy-neet siinä pisteessä, jossa ne olivat Rakovskin poiskutsumisen aikana. Tiedemiehemme Bahmetjev on kek-sinyt metoodin, jonka avulla voidaan eläviä olentoja pitää hengissä pitem-män aikaa eräänlaisen puoliunen (anabiosi) tilassa. Tämän kaltaisessa tilassa ovat myöskin suhteemme Ranskaan, mutta ei meidän syys-tämme. Tsaari-Venäjäen velkoihin liittyviä problemeja tutkimaan asetetun komissionin työt eivät ole — Rakovskin jättämien ehdotusten jälkeen — päässeet hituistakaan eteen-päin. Näihin ehdotuksiin emme ole vastausta saaneet, samaten kuin niihinkin ehdotuksiimme, jotka kos-kivat keskinäisen poliittisen hyök-käämättömyyssopimuksen solmia-mista.

Sitä paitsi on Ranskan hallitus suhteissaan meihin osoittanut viimeis-ten kahden vuoden aikana useita esimerkkejä sellaisista toiminnoista ja otteista, joita tuskinpa vain voi-daan pitää hyvien keskinäissuhteiden solmiamishalua ilmaisevina.

Italian kanssa ovat suhteemme kehittyneet täysin normaalisesti, lu-kuunottamat v. 1927 sattunutta ta-

pausta, jolloin Italia virallisesti hyväksyi pöytäkirjan, joka vahvistaa Rumanian kuvitellut oikeudet Bessarabiaan nähden. Mutta tämä ei tietenkään voi millään tavalla horjuttaa tai muuttaa suhtautumistamme tähän meiltä väkivalloin ryöväytyyn alueeseen.

Moskovan pöytäkirja tervehdytti huomattavassa määrin nykyisiä suhteitamme SNTL:n kanssa rajatusten sijaitseviin valtioihin. Kuitenkin on mielipiteemme, että pöytäkirjan allekirjoittamista pitäisi seurata toimintojen, jotka lujittaisivat ja vahvistaisivat pöytäkirjan sisältämää aatetta. Mikäli ylempänä mainitut valtiot allekirjoittivat pöytäkirjan, jossa juhlallisesti luetaan kieltäytyä sodankäynnistä toinen toistaan vastaan, sikäli pitäisi olla aivan luonnollista, että nämä valtiot haluavat ei ainoastaan sotien välttämistä, vaan myöskin kaikenpuolista rauhallisten keskinäissuhteiden lujittamista. Täysin käsitettävä olisikin pyrkimys pöytäkirjan ilmaisemien rauhallisten aikomusten jatkuvaan toteuttamiseen. Näiden aikomusten pitäisi ilmetä kaikenlaisessa rauhallisten yhdessäolien lujittamisessa pöytäkirjaan osallistuvien valtioiden välillä. Ettei pöytäkirja jäisi vain tyhjänpäiväiseksi julistukseksi, vaan tulisi todella ruumiillistutettua käytännöllisessä elämässä, on sen pohjalla ryhdyttävä vastaavanlaisiin toimenpiteisiin pöytäkirjaan osallistuneiden valtioiden välisen rauhallisen yhteistyön lujittamisen ja kehittämisen alalla. Tällainen pyrkimys onkin—lausun tämän asian kaikella vakavuudella ja vastuunalaisuudella—SNTL:n hallituksella. Sensijaan muutamilla muilla Moskovan pöytäkirjaan osallistuneilla ei tällaista pyrkimystä valitettavasti ole havaittavissa suhteissa SNTL:ään nähden, ei ainakaan käytännössä. Tästä todistukseksi riittää, kun tutustuu viimeaikoina Varsovassa sattuneisiin tapahtumiin.

Valkokaartilaisen Voizehovskijn,—joka teki murhayrityksen Puolassa toimivaa kauppavaltuutettuumme тов. Lisarevia vastaan,—tuomion lieventäminen, Voizehovskijn puolustusasianajajain oikeudessa pitämät puheet, jotka ruokottomuudessaan ja valheellisuudessaan olivat aivan ilettäviä ja joita oikeuden puhenjohtaja ei kertaakaan keskeyttänyt, Puolan lehdistön parjauskamppailu SNTL:ää vastaan,—kaikki nämä tosiseikat puhuvat siitä, että Puolan uusi hallitus luopuu Moskovan pöytäkirjan perusteista.

Katsoimme välttämättömäksi kiinnittää molempien sopimuspuolten yhteiskunnallisen mielipiteen huomiota siihen aivan poikkeuksellisen tärkeään merkitykseen, mikä todellisten, eikä vain muodollisten normaalisten suhteiden solmimisella SNTL:n ja Puolan välillä on niin näiden molempien maiden kuin myöskin yleisen rauhan eduille. Useita kertoja olemme ilmoittaneet—ja toistan tämän uudestaan nyt taaskin—meidän mitä vakavimmas-ta halustamme luoda rauhalliset ja lujat suhteet Puolan kanssa. Olemme ehdottaneet Puolalle keskinäisen hyökkäämättömyyssopimuksen solmiamista ja samaten ehdotimme ryhdyttäväksi mitä vakavimpiin toimenpiteisiin rajojen rauhallisuuden turvaamiseksi, minkä ohella Puolassa tiedetään, että kaikkea tätä me emme ehdota mistään pelkuruudesta (jokaisille on tunnettua, että kun kimppeumme hyökkäämään ja meidät pakoitetaan tappelemaan, niin me tappelemme ja tappelemmekin kunnolla). (Ääniä: oikein! Suosionosoituksia). Koko politiikasamme Puolaan nähden olemme pitäneet ja pidämme nytkin lähtökohtanamme sitä, että rauhallisten suhteiden lujittaminen on edullista molemmille kansoille ja molemmille valtioille.

Näinä päivinä allekirjoitimme Viron kanssa kauppasopimuksen. Tä-

män sopimuksen täytyy ja se voikin näytellä hyvin suurta osaa SNTL:n ja Viron välisten taloudellisten yhdyssiteiden elvyttämistyössä sekä myöskin poliittisten suhteiden lujittamisessa näiden välillä.

Aina viime päiviin saakka ei Suomi ole yhtynyt Moskovan pöytäkirjaan, ja vasta äskettäin saimme tiedon, että vaikkakaan Suomi ei tätä vielä muodollisesti ole tehnyt, niin kuitenkin se jo katsoo itsensä tähän pöytäkirjaan nähden vississä määrin sidotuksi. Tämä merkitsee, että viimeinenkin SNTL:n naapurivaltio yhtyy lähitulevaisuudessa Moskovan pöytäkirjaan.

Aivan erikoisluontoiset ovat suhteemme Rumanian.

Ne kytkeytyvät läheisesti Bessarabian kysymykseen. Rumaniaassa yritettiin selvittää Moskovan pöytäkirjan yhteinen allekirjoittaminen siten, että koska pöytäkirjaan osallistujat kieltäytyvät käyttämästä sotaa kansallisen politiikan aseena, niin se merkitsee sitä, että me muka luovumme oikeuksistamme Bessariaan nähden ja tunnustamme oikeaksi ja oikeudenmukaiseksi Bessarabian väkivaltaisen miehittämisen, jonka alla maa yhä vieläkin on. Vastasimme tähän, että Bessarabian kysymykseen nähden olemme täydellisesti entisellä katsantokannallamme. (Suosionosoituksia). Ratkaisukoon Bessarabian väestö itse yleisen kansanäänestyksen kautta kenen kanssa se haluaa elää—Rumanian kanssa vai medän kanssamme. Muuta me emme Rumanialle ehdota, kuin että toimeenpantaisiin rehellinen ja tasapuolinen yleinen kansanäänestys, joka ilman minkäänlaista painostusta kummankaan riitapuolen taholta toisi ilmi Bessarabian kansan tahdon. (Suosionosoituksia).

Suhteemme Japaniin kehittyvät edelleenkin täysin normaalisesti. Tänä vuonna pääsi ensi kerran täydellisesti käytäntöön Neuvostoliiton

ja Japanin välinen kalastussopimus, joka allekirjoitettiin v. 1928. Sopimus on sinä perustana, jonka avulla mahdollisesti ilmaantuvien, kalastusta koskevien erinäisten riitakysymysten oikea ratkaiseminen on taattu. Toivomme, että Japanin hallituksen myötävaikutuksella saavutetaan edelleenkin menestyksiä Neuvostoliiton ja Japanin välisten poliittisten ja taloudellisten yhdyssiteiden lujittamisen ja kehittämisen alalla.

Myöskin Persiaan nähden kehittyvät suhteemme normaalisesti. Persian ja Neuvostoliiton välillä on voimassa hyökkäämättömyys- ja puolueettomuussopimus, sekä myöskin kauppasopimus. Kun lisäksi Persia nyt yhtyi Moskovan pöytäkirjaan, niin on tämä uutena edistysaskeleena Persian ja Neuvostoliiton välisten suhteiden lujittamistyössä. Maan hallituksen ilmoitus siitä, että Persia ei tule sekaantumaan Afganistanin tapahtumiin, osoittaa Neuvostoliiton ja Persian hallitusten katsantokantojen yhtenäisyyttä suhteessa Afganistanin kansalliseen riippumattomuuteen.

Lähtökohtana Neuvostoliiton ja Turkin välisille suhteille on ei ainoastaan keskinäisten yhdyssiteiden lujittamisen tarve, vaan myöskin rauhan vakauttamisen välttämättömyys Läheisessä Idässä. Turkin yhtyminen Moskovan pöytäkirjaan oli uutena ilmaisuna näistä suhteista ja ysteistyöstä rauhan sekä poliittisten ja taloudellisten yhdyssiteiden lujittamiseksi.

Siirryttäessä Afganistanin kysymystä käsittelemään on valitettavasti todettava, että Afganistanin kansan sisäinen kriisi, jota kansalliset, heimo- ja yhteiskunnalliset vastakohtaisuudet kärjistävät, jatkuu yhäti. Maa, joka kymmenvuotisen itenäisyytensä aikana on suurista sisäisistä vaikeuksista huolimatta saavuttanut suuria menestyksiä kansantalouden rakennustyössä,

on nyt kärkevän kriisin tilassa, johon sen on saattanut taantumuksellisten aineiden — ulkonaisten voimien myötävaikutuksella — järjestämä kiihkeä vastarinta. Niinkään kiinnitän huomiotanne siihen kiireään tilanteeseen, mikä on muodostunut muutamien paikoin Neuvostoliiton ja Afganistanin rajavyöhykettä, niiden alueiden lähistöllä, joissa Amanullan valta on tullut kukistetuksi. Näillä Afganistanin alueilla on rosvojoukkojen toiminta jälleen elpynyt, ja vaikkakaan hallintoelimet eivät suoranaisesti osallistu näiden joukkojen varustamiseen, niin kuitenkin ne eivät ryhdy minkäänlaisiin toimenpiteisiin estääkseen rosvojen hyökkäykset Neuvostoliiton alueille. Jatkamme edelleenkin täydellisen sekaantumattomuuden politiikkaa Afganistanin kansan sisäisiin asioihin nähden. Toivon, että Afganistanin kymmenvuotisen riippumattomuuden luomat edistykselliset voimat pystyvät saamaan voiton taantumuksellisista aineksista ja kykenevät säilyttämään valloittamansa riippumattomuuden ja maassa saavuttamansa vaikutusvallan.

Neuvostoliiton ja Tsekko-Slovakian välillä ei yhä vielääkään ole normaalisia poliittisia suhteita, mikä johtuu Tsekko-Slovakian hallituksen suoranaisesta haluttomuudesta asiaan. Tämän vuoksi eivät luonnollisesti taloudelliset suhteetkaan ole päässeet riittävässä määrin kehittymään molempien maiden välillä. Näinä päivinä saamamme tieto siitä, että Tsekko-Slovakia aikoo alistaa kysymyksen suhtautumisesta SNTL:ään koko Pikku Ententen — siis myöskin Bessarabiaa miehittävän Rumanian — käsittelyn alaiseksi, osoittaa Tsekko-Slovakian hallituk-

sella olevan sellaisia pyrkimyksiä ja pyyteitä, jotka eivät voi minäkään käännäköistä hyötyä aikaansaada.

Neuvostoliitolle vihamielisten voimain käyntiinpanema poliittinen, taloudellinen ja finanssikoneisto ei ole antanut sellaisia tuloksia, kuin näiden voimien johtajat suunnittelivat. Taloudellisen painostuksen metoodit SNTL:ää vastaan eivät ole pysähdyttäneet sen enempää sosialistisen rakennustyömme tempoa kuin laajentumistakaan. Taloudellisen saarron suunnittelut meitä vastaan eivät ole tällä kertaa onnistuneet.

Viime aikoina olemme havainneet kokonaisen sarjan ilmiöitä, jotka todistavat, että pyrkimykset rauhallisten taloudellisten suhteiden ylläpitämiseen Neuvostoliiton kanssa ovat voimistuneet.

Ylläesittämästäni käy luullakseni selville ensiksikin sellainen johtopäätös, että valtiotamme vastaan suunnatut hyökkäysluontoiset ainekset ja itse hyökkäyksen mahdollisuus ovat epäilemättä olemassa, mutta samalla politiikkamme rauhan säilyttämiseksi ja rauhallisen väliajan pidentämiseksi ei myöskään ole aina kärsinyt tappioita. Kokonaisuudessaan ottaen on politiikkamme eteenkinpäin suuntauduttava siihen, että käymme kaikin voimin, kaikin keinon ja menetelmin taistelua rauhan puolesta ja kehitämme taloudellisia suhteita kaikkien valtioiden kanssa. Hyökkäysluontoisten suuntien, sodanvaaran ja rauhallisen väliajan loppumismahdollisuuden olemassolosta johtuu, ettemme sa missään tapauksessa hetkeksikään unohtaa valtakuntamme ja maamme puolustuksen lujittamista. (Äänekäitä, jatkuvia suosionosoituksia).

Ленинградский Областлит № 36461

Тираж 600 экз.—3¹/₄

Зак. 6514

Гос. типография изд. „Ленинградская Правда“, Ленинград, Социалистическая, 14.

Hinta 1 rpl.

